බුද්ධජයන්තී ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 29.

සූත්‍රාන්තපිටකයෙහි

තෙවිසිවැනි ග්‍රන්ථය

ථෙරීගාථාපාළි

ඛුද්දකනිකාය

නවවැනි භාගය

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරම්භනයෙන්

මාකඩවර විහාරාධිවාසී
පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිරයන්
වහන්සේ විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ලංකාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

බු. ව. 2514

ක්‍රි. ව. 1972

Buddha Jayanthi Tripitaka Series, Vol: XXIX

THE TWENTY THIRD BOOK

IN

THE SUTTANTAPITAKA

KHUDDAKA NIKAYA

THERIGATHAPALI

PART IX

WITH THE SINHALA TRANSLATION

by

The Venerable Pandita
KARAHAMPITIGODA SUMANASĀRA THERA
at the Makadawara Vihara, Hingula.

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

BE 2514
CE 1972

ඛුද්දකනිකායෙ
ථෙරීගාථාපාළි

ඛුද්දකනිකායෙහි
ථෙරීගාථා

"තථාගතප්පවෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡන්නො"

"මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරණ ලද ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි වැසුනේ නො බබලයි."

(අඞ්ගුත්තරනිකාය - තිකනිපාතය - භරණ්ඩුවග්ග, 9 සූත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවෙදනය

ඛුද්දකනිකායෙහි නවවැනි භාගය වූ 'ථෙරීගාථාපාළිය' සූත්‍රාන්තපිටක-යෙහි තෙවිසි වන ග්‍රන්ථය ද බුද්ධජයන්තිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලායෙහි එකුන්තිස් වැනි ග්‍රන්ථය ද වශයෙන් මෙසේ මුද්‍රණයෙන් නිකුත් වෙයි. මෙය ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි වෙන මැ ග්‍රන්ථයක් වුව ද ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වන බැවින් ථෙරගාථාපාළිය හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවිමට තීරණය කළම්හ. ථෙරගාථා මුද්‍රණාවස්ථායෙහි මැ ථෙරීගාථා පරිවර්තනය ද කොට මෙසේ පාඨකයා හමුයෙහි තබන්නට සිදුවිය. මෙහි ලා ස්වායත්තකාර්‍ය සාධනයෙන් පර්‍ය්‍යාප්ති ශාසනාභිවෘද්ධිය පිණිස ක්‍රියා කළ රජයේ සංස්කෘතික දෙපාර්ත-මේන්තුවේ අධිකාරීහු ද ස්වදෙශිය මුද්‍රණාලයේ කාර්‍යමණ්ඩලය ද මෙයින් ජනිත කුශලයෙන් තිදුක් වෙත්වා යි ආශංසනය කරම්හ.

ලබුගම ලඞ්කානන්ද ස්ථවිර
ත්‍රිපිටක සංස්කාරක මණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සම්පාදක.

1972 මැයි 27 වැනි දින
ත්‍රිපිටක කාර්‍යාලයේ දී ය.
මහා නායක චාරිකාරාමය.
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

එක්සත් අමරපුරමහානිකායේ සභාපති අග්ගමහාපණ්ඩිත බලන්ගොඩ ආනන්දමෛත්‍රෙය මහානායක මහාස්ථවිරපාදයන් වහන්සේ.

අහංගම විද්‍යාචන්‍ද්‍රපරිවේණාධිපති පණ්ඩිත කෝදාගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලංකාවෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

මොල්ලිගොඩ ප්‍රවචනෝදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්ය පණ්ඩිත ලබුගම ලංකානන්ද - කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසංඝසභාවේ අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

දෙමටගොඩ ධර්මදූතාශ්‍රම විද්‍යාලයාධිපති පණ්ඩිත පරවාහැර පඤ්ඤානන්ද (බී. ඒ. ලන්ඩන්) කොළඹ නවකෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ-මාකඩවර විහාරාධිවාසී පණ්ඩිත කරගම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

බෞද්ධාලෝක මාවතේ බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති පණ්ඩිත දෙරගම්මුවේ ධම්මපාල කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ.

සංක්ෂෙපනය

අප මහසත්හු දිවකුරු බුදුරදුන් හමියෙහි බුදු බවට නියතවිවරණ ලබා චතුරසඞ්ඛ්‍යකල්පලක්‍ෂයක් මුළුල්ලෙහි පාරමිධම් පූරණය කොට පශ්චිමාත්මභාවයෙහි තුසිපුරයෙන් සැව දඹදිව කිඹුල්වත්පුර සුදොවුන් මහරජාණන් නිසා මහාමායා දේවින් කුස පිළිසිඳගෙන කලියුග වර්ෂයෙන් දෙවාදහස් සාරසිය අටසැත්තෑ (2478) වැන්නෙහි වෙසග මැදි පොහෝ දවස් ලුම්බිනි සල්උයන්හි මඟුල්සල්සෙවණෙහි බිහි වැ සිදුහත් නම් ලබා කුමාර සැපයෙන් වැඩී හැම සිප්සතර ගෙවා දැනැ ගිහිසැපත් වළඳ එකුන්තිස් වැනි වියෙහි අගමෙහෙසුන් යශෝධරා දේවින් කුසින් රහල් කුමරුන් බිහි වූ ඇසළ මැදිපොහෝ දවස් මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි 'ඡන්න' ඇමැතියන් හා සමග 'කන්ථක' නම් මඟුලසුන් අරා මහබිනික්මන් කොට 'අනෝමා' නම් නදීතීරයෙහි දී තවුස් පැවිදි වූහ.

බුද්ධත්වය: සිදුහත් තවුසාණෝ අනුක්‍රමයෙන් රජගහනුවර වැඩ මගධෙශ්වර බිම්බිසාර මහරජාණන් විසින් රාජ්‍යයෙන් කළ නිමන්ත්‍රණ ද පිළිකෙව් කොට 'කිංකුසලගවෙෂී' වැ ඇවිදිමින් ආළාරකාලාම තවුසාණන් කෙරෙහි සප්තසමාපත්ති උපයා උද්දකරාමපුත්‍ර තවුසාණන් කෙරෙහි අෂ්ටම සමාපත්තිය උපයාගෙන එහි දු මොක්‍ෂය නො දැකැ උරුවෙල්-දනව් වැඩ සාවුරුද්දක් දුෂ්කර තපස් කොට එ ද තුච්ඡ බැවින් හැරපියා යළිදු කය සතපාගෙන වෙසග මැදිපොහෝ දවස් සෙනානි ගම 'සුජාතා' නම් සිටුදුව දුන් කිරිපිඬු පිළිගෙන 'නෙරඤ්ජරා' නදී තීරයෙහි දී වළඳ සවස් වේලෙහි ගයාසෙහි ඇසතු බෝරුක් මුලට එළැඹැ 'සොත්ථිය' බමුණු දුන් තිතණ අතුරා ඊ මත්තෙහි වැඩහිඳ ආනාපානසති වඩා ධ්‍යාන උපයා පෙරයමැ පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ සිහි කොට මැදුම්යමැ දිවැස පිරිසුදු කොට පැසුළුයමැ ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදයෙහි නුවණ බහා අනුලොම-ප්‍රතිලොම විසින් ප්‍රත්‍යයාකාර සම්මර්ශන කෙරෙමින් විදර්ශනා වඩා සම්‍යක්-සම්බොධිය සමධිගම කළහ.

මහණ සඞ්ඝ: බුදුහු පලසමවත් සුව විඳුමින් සත්සති ගෙවා රාජායතනමූලයෙහි දී 'තපුස්ස භල්ලික' වෙළෙඳ දෙබෑයන් පිළිගැන්වූ අත්සුණු හා මීපිඬු වළඳ අජපාලමූලයෙහි දී බ්‍රහ්මාරාධනා පිළිගෙන අටළොස් යොදුන් මඟ ගෙවා ඇසළ මැදි පොහෝ දවස් බරණැස ඉසි-පතනයට වැඩ පස්වග මහණුනට දම්සක් පවත්වා 'අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ' තෙරුන් සෝවන්පෙළෙහි පිහිටුවා නික්මිතියැ අවපැළවිය දවස් 'භද්දිය' තෙරුනුදු දියවක් දවස් 'වප්ප' තෙරුනුදු තියවක් දවස් 'මහානාම' තෙරු-නුදු ජලවක් දවස් 'අස්සජි' තෙරුනුදු සෝවන්පෙළෙහි පිහිටුවා විසේනි දවස් 'අනාත්මලක්‍ෂණ' සූත්‍රදෙශනායෙන් පස්දෙනා වහන්සේ මැ අර්හත්වයට පත් කොට 'එහිභික්ෂු' පැවිදි දී සසුන් පිහිටුවා ඉසිපතනන්හි දී මැ බරණැස් සිටුපුත් 'යස' ප්‍රමුඛ පස්පනස් පුරුෂයන් ද 'කප්පාසික' වනළැහැබ්හි දී 'භද්‍රවර්ගීය' කුමරුන් තිස් දෙනා ද ගයාශීර්ෂයෙහි අතලගල්හි දහසක් පුරාණජටිලයන් ද රහත්බැව්හි පිහිටුවා 'එහිභික්ෂු' පැවිදි දී රජගහනුවර වැඩ මගධෙශ්වර බිම්බිසාර ප්‍රමුඛ එකොළොස්නුහුවක් දෙනා සෝවන් පෙළෙහි පිහිටුවා වෙළුවන විහාරය පිළිගෙන වැඩවසනසේක් පිරිස් සමග තමන් වහන්සේ කරා පැමිණී සැරියුත්-මුගලන් දෙනම අග්‍රඵලයට පමුණුවා

අගසව් තන්හි තබා කාළුදායී තෙරුන්ගේ අයැදුමින් කිඹුල්වත්පුර වැඩ යමාමහපෙළහර පෑ නැයන්ගේ මත් බිඳ පියරජු අනගැමි පෙළෙහි ද ප්‍රජාපතීගොතමිය සෝවන් පෙළෙහි ද පිහිටුවා මල්බෑ නඳකුමරු ද පුත්‍ර රාහුලකුමරු ද පැවිදි කරවා පෙරළා රජගහනුවරට වැඩිසේක.

මෙහෙණසස්න: මැතභාගයෙහි විශාලා මහනුවර කූටාගාරශාලායෙහි වැඩවසන සමයෙහි සුදොවුන් මහරජු සේසත්යට රහත් වැ පිරිනිවි කල්හි ප්‍රජාපතීගොතමීහු පැවිදි වනු රිසි වැ 'රෝහිණී' නදීතීරයෙහි දී 'කලහවිවාද' සූත්‍රාන්ත දෙශනා අසා පැවිදි වූ පන්සියක් කුමරුන්ගේ පාදපරිචාරිකාවන් පන්සිය ද කැටි වැ ගෙන තුමූ නැහැවියකු ලවා කෙහෙ සිඳුවාගෙන කහවත් හැඳැපෙරෙවැ විශාලා මහනුවර කූටාගාරශාලාවට පැමිණ අනඳ තෙරණුවන් ලවා බුදුරදුන් අයැදවා අෂ්ටගුරුධම් පිළිගෙන බුදුරදුන් කෙරෙහි පැවිදිඋපසපු ලදහ. සෙසු පන්සියක් කුමරියෝ ද භික්ෂු-සඞ්ඝයා කෙරෙහි පැවිදිඋපසම්පත් ලදහ. ප්‍රජාපතීගොතමීහු බුදුන් කෙරෙහි දහම් අසා කමටහන් වඩා රහත් වූහ. සෙසු පන්සියක් භික්ෂුණීහු 'නන්දකොවාද' සූත්‍රාන්ත අසා රහත් වූහ.

ථෙරීගාථා: මෙසේ මෙහෙණසස්න පිහිටි කල්හි ඒ ඒ ගම්නියම්ගම් රජදහන්හි නොයෙක් සියදහස් ගණන් කුලකුමරියෝ තුනුරුවන් ගුණ අසා පැහැදී පැවිදි වැ පිළිවෙත් පුරා රහත් වූහ. ඔහු අධිගත ඵලවිශෙෂයන් සිහි කොට උපන් ප්‍රීතිසෞමනස්‍යයෙන් උදානාදි වශයෙන් ගාථා වදාළහ. ඔවුනතුරෙහි 'ථෙරිකා' ආදි කොට 'සුමෙධා' තෙක් රහත් මෙහෙණින් විසින් භාෂිත ගාථා එක්රැස් කොට එකකනිපාතාදි වශයෙන් විභාග කොට 'ථෙරීගාථා' නමින් ගෙන සඞ්ගීතිකාරක මහතෙරවරු සඞ්ගීතියට නඟාලූහ.

එහි එකකනිපාතය පටන් නවකනිපාතය තෙක් පිළිවෙළින් ගාථා සඞ්ග්‍රහ ඇත. ඉක්බිති එකාදසක, ද්වාදසක, සොළසක, වීසති, තිංසති, චත්තාලීස නිපාත ද, මහානිපාතය දැ'යි සියලු නිපාත සොළසෙක් වෙයි. එකකනිපාතයෙහි ගාථා අටළොසෙක, දුකනිපාතයෙහි ගාථාසඞ්ග්‍රහ දසයෙක, තිකනිපාතයෙහි අටෙක, චතුක්කනිපාතයෙහි එකෙක, පඤ්චක නිපාතයෙහි දොළසෙක, ඡක්කනිපාතයෙහි අටෙක, සත්තකනිපාතයෙහි තුනෙක, අට්ඨක, නවක, එකාදසක, ද්වාදසක, සොළසක නිපාතයන්හි එකි එකි ගාථාසඞ්ග්‍රහයෙක, වීසති නිපාතයෙහි ගාථාසඞ්ග්‍රහ පසෙක, තිංසති, චත්තාලීස, මහානිපාතයන්හි එකි එකි ගාථාසඞ්ග්‍රහයෙකි. මෙසේ ථෙරීගාථායෙහි සියලු ගාථාසඞ්ග්‍රහ තෙසැත්තෑවකි. පඤ්චකනිපාතයෙහි එකොළොස් වන ගාථාසඞ්ග්‍රහය ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත තෙරණියන් තිස් දෙනකුන්ගේ භාෂිතයෙකි. ඡක්කනිපාතයෙහි පළමු වන ගාථාසඞ්ග්‍රහය පන්සියක් තෙරණියන්ගේ භාෂිතයෙකි. මෙසේ බලත් මැ ගාථාසඞ්ග්‍රහයන්ගේ සඞ්ඛ්‍යාව තෙසැත්තෑවක් වුව ද තෙරණියෝ සසියදෙනෙක් මෙහි ඇතුළු වැ සිටිති. ඒ බව අට්ඨකථායෙහි ද 'ඡසතමත්තා ථෙරියො'යි දක්වනලද්දේ යැ. ගාථා ද සසියක් පමණ ඇතැයි අට්ඨකථායෙහි සඳහන් වතුදු ථෙරීගාථා පාළියෙහි විද්‍යමාන ගාථා සඞ්ඛ්‍යාව පන්සිය විසිඑකෙකි. ථෙරීගාථාවසාන උද්දානයෙහි සඳහන් සඞ්ඛ්‍යා පෙළ සමග හෝ අටුවා සමග හෝ නො සැසැඳෙ යි. එහි දැක්වෙනුයේ ගාථා සාරසියසුවානූවක් ද තෙරණියන් එක්සිය එක් දෙනකුන් ද ඇති බව යි.

බුද්ධකාලීන වනිතාව: බුද්ධකාලීන භාරතීය වනිතාවන්ගේ තත්ත්‍ව විමසනුවනට ථෙරීගාථාපාළිය අගනා නිධානයෙකි. ඔහු එදා බ්‍රාහමණ ධර්මයෙන් මිරිකී නිවසෙහි මැ සිර වී සිටියහ. වෙදය ඉගෙනීමට හෝ දෙවොලකට පිවිසීමට හෝ යාගහොම ආදී ආගමික ක්‍රියාවන්ට සම්බන්ධ වීමට හෝ ඔවුනට අවසර නො ලැබිණ. හිමියා මළ කල්හි අන් හිමියකුගේ සරණ ලබාගැනීමට ද බිරිඳට අවසරයෙක් නො වි යැ. ඇය විසින් කළයුතු කාර්‍ය්‍ය දෙකෙක: හිමියා දවන චිතකයට පැන සතීපූජායෙන් දිවි නසාගෙන පරලොව්හි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ දිවිහිමි කොට අන් පුරුෂයකු නො සිතා මළ හිමියා කෙරෙහි මැ සිත පිහිටුවා පතිව්‍රතය රැකැ පරලොව්හි දී ඔහු හා එක්වීම හෝ යි. මෙසේ අනාථ වැ සිටි භාරත වනිතාව බුද්ධදහමෙහි පිහිට ලැබැ නැඟිසිටි අයුරු ථෙරීගාථායෙන් අනාවරණය වෙයි. බුද්ධසමය පැතිරගිය තාක් භාරතභූමියෙහි නොයෙක් විජිතයෙන් පැමිණ පැවිදි වැ රහත් වූ මෙහෙණහු ථෙරීගාථායෙහි හමු වෙති. ඔවුනතුරෙහි රජමෙහෙසියෝ ද මහසල්කුලෙහි බැමිණියෝ ද සිටුදියැණියෝ ද ශුද්‍රස්ත්‍රීහු ද වෙති. එ මතු නො වැ ගණිකාවෘත්තිය ජීවනොපාය කොටගත් අභිරූපිකාවෝ ද සත්ත්වඝාතනය ජීවනොපාය කොටගත් වැදිඅඟනෝ ද එ හැම හැරපියා අවුත් පැවිදි වැ රහත් වූහ.

මහාප්‍රජාපතීගොතමීන් හා සමග ශාක්‍ය කුමරියෝ පන්සියක් දෙනා පැවිද්දට වන්හ. 'උබ්බිරී' කොසොල් මහරජුගේ මෙහෙසියකි. **'ඛෙමා'**වෝ මද්‍රවරට රජුගේ දියණියෝ යැ, මගධයේ බිම්සර මහරජුගේ අගමෙහෙසි යැ. **'සෙලා'**වෝ අළවිරට රජුගේ දියැණියෝ යැ. **'සුමෙධා'**වෝ මන්තාවතී නුවර 'කොඤ්ච' රජුගේ දියැණියෝ යැ, වාරණවතී නුවර 'අණීකදත්ත' කුමරුට විවාහ කොට දෙනලද්දහු පතිකුලයට නො ගොස් පැවිදි වූහ. **'සාමා'** කෞශාම්බියෙහි 'උදෙන' රජුගේ මෙහෙසි සාමාවතියගේ යෙහෙළියකි. **'සෝමා'**වෝ මගධයේ බිම්සර රජහුගේ පුරොහිත බ්‍රාහමණයාගේ දියැණියෝ යැ. **'භද්‍රකාපිලානී'** මද්‍රවරට සාගල නුවර කෞශිකගොත්‍රයෙහි බ්‍රාහමණයකුගේ දියැණියෝ යැ, මහකසුප් මහතෙරණුවන්ගේ පුරාණදුතියිකාවෝ යි. **'චිත්තාකාළිකා'** හා **'නන්දුත්තරා'** හා දෙදෙන කුරුරට කල්මාෂදම්‍ය නිගමයෙහි බ්‍රාහමණවංශ ඇතියෝ යැ. **'රොහිණී'** වජ්ජිරට වෛශාලියෙහි ආඪ්‍යකුලයෙක බමුණුදුවකි. **'ජීවකම්බවනිකසුභා'** රජගහනුවර මහසල් කුලයෙක බමුණුදුවකි. **'චාලා'** **'උපචාලා'** **'සිසූපචාලා'** තිදෙන 'නාලක' ගම රූපසාරි බැමිණියගේ දියැණියෝ යැ, 'සැරියුත්' මහතෙරණුවන්ගේ නැඟැණියෝ යි. **'සීහා'**වෝ වෛශාලියෙහි 'සීහ' සෙනාපතිහුගේ නැඟැණියන්ගේ දියැණියෝ යැ. **'ඉසිදාසී'** අවන්තියේ උදේනි නුවර ආඪ්‍යකුලයෙක සිටුදුවකි. **'උප්පලවණ්ණා'** කොසොල් රට සැවැත්නුවර සිටුදුවකි. **'වඩ්ඪමාතා'** භරුකච්ඡ නගරයෙහි කුලදුවකි. **'අඩ්ඪකාසී'** කාසිනගරයෙහි නගරශොභිනියකි, ඇය හා දිනක සහවාසයට සුංවත් කහවණු දහසෙකි. **'අභයමාතා'** (පදුමවතී) අවන්ති රට උදේනීපුර නගරශොභිනියකි, බිම්සර රජහුගේ දරු අභයරාජකුමර ඇයගේ පුතෙකි. **'අම්බපාලී'** වජ්ජි රට විශාලායෙහි නගරශොභිනියකි, මගධයේ බිම්සර මහරජ ද වෙස්වළා ඇය කරා ගියේ යැ. **'විමලා'** වෛශාලියෙහි සිටි ප්‍රසිද්ධ රූපූපජීවිනියකි, වරෙක මහමුගලන් තෙරණුවනුදු කාමයෙන් පොලොබාගන්නට තැත් කළ බ් උන් වහන්සේගේ ඔවා අසා සංවිග්න වැ පැවිදි වැ රහත් වූ යැ. **'සුභා'** රජගහ නුවර ලෝකුරු දුවකි. **'පුණ්ණා'** සැවැත්නුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ ගෘහ දසියකි, උදකසුද්ධික බමුණකු දමනය කොට තුනුරුවන් කෙරෙහි පහදවාලූ

ඇය කෙරෙහි ප්‍රසාදයට පත් සිටුතුමා විසින් නිදස් කරනු ලැබැ පැවිදි වැ රහත් වූ යැ. ‘චාපා’ වැදිදූවකි, ‘උපක’ ආජීවකයන්ගේ දුතියිකාව යැ, උපක සස්නෙහි පැවිදි වූ පසු ‘චාපා’ ද පැවිදි වැ රහත් වූ.

ළදරු පුතුගෙන් ද දුවගෙන් ද වියෝ වූ මවක් ඔවුනොවුන් නො හැඳින කලක් දියැණියන් හා සමග සිය පුතුගේ මැ සපත්නී භාර්‍යා වැ වැසැ කරුණු අනාවරණය වූ පසු සංවේගයට පැමිණ පැවිදි වූ අයුරු උප්පලවණ්ණා තෙරණින් හමුයෙහි ප්‍රකාශ කළ සැටි උප්පලවණ්ණා ථෙරීගාථායෙන් අනාවරණය වෙයි.

උදේනීපුර ආඪ්‍ය සිටුකුලයෙක එක් මැ දියණියන් ගිය ගිය පතිකුලයෙන් නෙරනුලැබ ගෙදෙරට සිඟා ආ යදියකුට විවාහ කොට දුන් සැටිත් ඔහු ද කිහිප දවසක් වැසැ ඇය හැරපියා සිඟමනට බැසැගිය සැටිත් ‘ඉසිදසී’ ථෙරීගාථායෙන් අනාවරණය වෙයි.

‘ජීවකම්බවනිකා සුභා’ තෙරණියන් කාමයෙන් පොළොඹාගන්නට ධූර්තයකු කළ වැනුම රසබර කවිචින්තනාවකි. සුභා තෙරණියෝ ඔහුගේ වශයට හේතු වූ ඇස උපුටා ඔහු අත තැබූ අයුරු පහන්සංවේග දනවයි.

‘අම්බපාලී’ තෙරණියන් තමන්ගේ යොවුන්වියත් මහලුවියත් සංසන්දනා කෙරෙමින් වදළ අනිත්‍යතාප්‍රතිසංයුක්ත ගාථා මදනිම්මදනයට මහඇඟි ඔසුවක් බඳු යැ. මේ ආදී බුද්ධකාලීන භාරතීය වනිතාවන් පිළිබඳ නොයෙක් අගනා පුවතින් ථෙරීගාථාපාළිය පිරී සිටී.

පරිවර්තනය: ථෙරගාථා මුද්‍රණයට පමුණුවන තුරු ථෙරීගාථා පරිවර්තනයට පත් නො වී යැ. වෙන මැ ග්‍රන්ථයක් ලෙස මුද්‍රණයට ප්‍රමාණවත් නො වූ හෙයින් ථෙරීගාථා ද ථෙරගාථා හා සමග එක් කොට මුද්‍රණය කරවීමට තීරණය කරගන්නා ලදී. එයින් ථෙරගාථා මුද්‍රණාවසරයෙහි මැ ථෙරීගාථා පරිවර්තනය ද කළයුතු විය. පරිවර්තනකාර්‍යය ත්‍රිපිටකසම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක පණ්ඩිත ලබුගම ලඞ්කානන්ද අනුනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද සහායසම්පාදක පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර ස්ථවිර වන අප ද යන දෙනම විසින් කරනලදි. ශෝධන අවස්ථායෙහි ත්‍රිපිටකසම්පාදක-මණ්ඩලයෙහි සභාපති පණ්ඩිත කෝදාගොඩ ඥාණාලෝක නායක ස්වාමීන්ද්‍ර-යන් වහන්සේ ද සහාය වූහ. පාඨශෝධනයේ දී එංගලන්තයේ පාලිපොත් සමාගමේ (PTS) මුද්‍රණය හා ද ධම්සේන මුද්‍රණය හා ද හේවාවිතාරණ මුද්‍රණය හා ද මරම්මඡට්ඨසඞ්ගීති මුද්‍රණය හා ද සංසන්දනය කරනලදි. විශේෂයෙන් කිවයුතු දැය ථෙරගාථා සංඥාපනයෙහි කියනලද වන බැවින් මෙහි වටාලා නො කියම්හ.

මෙයට,

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර.

බු. ව. 2514
ක්‍රි. ව. 1972 මැයි 27 දින
ත්‍රිපිටක කාර්‍යාලයේ දී යැ.
මහානායක චාරිකාරාමය,
කොළඹ 7.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ e ඔ o

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya ර ra ල la ව va ස sa හ ha ළ ḷa අං ṃ

ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khe	ඛො kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

Conjunct - Consonants

කක kka	ඤ්ඤ ñña	ත්‍ර tra	ම්ඵ mpha
කඛ kkha	ණ්හ ṇha	ද්ද dda	ම්බ, ම්බ mba
ක්‍ය kya	ඤ්ච ñca	ද්ධ ddha	ම්භ mbha
ක්‍රි kri	ඤ්ඡ, ඤ්ඡ ñcha	ද්‍ර dra	ම්ම mma
ක්ව kva	ඤ්ජ, ඤ්ජ ñja	ද්ව, ද්ව dva	ම්හ mha
ඛ්‍ය khya	ඤ්ඣ ñjha	ධ්ව dhva	ය්‍ය, ය්‍ය yya
ඛ්ව khva	ට්ට ṭṭa	න්ත nta	ය්හ yha
ගග gga	ට්ඨ, ට්ඨ ṭṭha	න්ථ ntha	ල්ල lla
ගඝ ggha	ඩ්ඩ ḍḍa	න්ද nda	ල්‍ය lya
ඞ්ක ṅka	ඩ්ඪ ḍḍha	න්ධ ndha	ල්හ lha
ග්‍ර gra	ණ්ණ ṇṇa	න්න nna	ව්හ vha
ඞ්ඛ ṅkha	ණ්ට ṇṭa	න්හ nha	ස්ස ssa
ඞ්ග ṅga	ණ්ඨ ṇṭha	ප්ප ppa	ස්ම sma
ඞ්ඝ ṅgha	ණ්ඩ, ණ්ඩ ṇḍa	ප්ඵ ppha	ස්ව sva
චච cca	ණ්හ ṇha	බ්බ bba	හ්ම hma
චඡ ccha	ත්ත tta	බ්භ bbha	හ්ව hva
ජජ jja	ත්ථ ttha	බ්‍ර bra	ළ්හ ḷha
ජඣ jjha	ත්ව tva	ම්ප mpa	

ා ā ි i ී ī ු u ූ ū ෙ e ො o

සඞ්කේතනිරූපණය

ABBREVIATIONS

සිමු 1. — ථෙරීගාථා, ධම්සෙන මුද්‍රණය, 1930.

සිමු. 2. — ථෙරීගාථා, හේවාවිතාරණ මුද්‍රණය, 1970.

මඡසං — මරම්මඡට්ඨසඞ්ගීතියෙහි සොධිත ථෙරීගාථා.

PTS. — Pali Text Society - THĒRĪ GĀTHĀ, 1883.

ප — පරමත්ථදීපනී, ථෙරීගාථට්ඨකථා.

පු — අට්ඨකථාගතානි - පුරාතනපාඨන්තරානි.

ඛුද්දකනිකායෙ ථෙරීගාථාපාළි

විසයසූචි

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

ඛුද්දකනිකායෙ

ථෙරීගාථාපාළි

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

එකකනිපාතො

1. 1

1. සුඛං සුපාහි ථෙරිකෙ කත්වා චොලෙන පාරුතා,
උපසන්තො හි තෙ රාගො සුක්ඛඩාකං ව කුම්භියන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤතරා ථෙරී අපඤ්ඤාතා භික්ඛුනී ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

අඤ්ඤතරථෙරීගාථා

1. 2

2. මුත්තෙ මුච්චස්සු යොගෙහි චන්දො රාහුග්ගහා ඉව,
විප්පමුත්තෙන චිත්තෙන අනණා භුඤ්ජ පිණ්ඩකන්ති.

ඉත්ථං සුදං භගවා මුත්තං සික්ඛමානං ඉමාය ගාථාය අභිණ්හං ඔවදතී'ති.

මුත්තාථෙරීගාථා

1. 3

3. පුණ්ණෙ පූරස්සු ධම්මෙහි චන්දො පණ්ණරසොරිව,[1]
පරිපුණ්ණාය පඤ්ඤාය තමොක්ඛන්ධං[2] පදාලයාති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

පුණ්ණාථෙරීගාථා.

---

1 පණ්ණරසෙරිව - මජසං, 2 තමොඛන්ධං - මජසං,

ඛුද්දකනිකාය

ථෙරීගාථාපාළි

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සම්‍යක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා!

ඒකකනිපාතය

1. 1

1. ථෙරිකාවෙනි, පහුල්වතින් සිවුරු කොට හදනාපොරෝනාලද සිරුරු ඇති වැ සුවසේ වාස කර. යම්හෙයකින් තොපගේ (සන්තානයෙහි උපදනා) කාමරාගය රත් වූ කුඹුයෙහි (බඳුනෙහි,) ශුෂ්කධාන්‍යයක් (වියැළීගිය පලාවක්) සෙයින් අනගැමි මගින් සන්හිඳුණේ වේ ද එහෙයිනි.

මෙසෙයින් ථෙරිකා නම් එක්තරා අප්‍රකට මෙහෙණක් ගාථාවක් කිවු යැ.

අඤ්ඤතරථෙරීගාථා යි.

1. 2

2. මුත්තාවෙනි, රාහුග්‍රහයා කෙරෙන් චන්ද්‍රයා සෙයින් කාමාදි සතර යොගයන් කෙරෙන් මිදෙව. කෙලෙසුන් කෙරෙන් (සමුච්ඡේද-විමුක්තීන්) මොනොවට මිදුණු සිතින් යුක්ත වැ කෙලෙස් ණය හැරපියා රටවැසියාගේ පිඬු (සිව්පසය) වළඳකර.

මෙසෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුත්තා නම් සික්ඛමානාවට මේ ගයින් එක්වන් ඔවා දෙනසේක.

මුත්තාථෙරීගාථා යි.

1. 3

3. පුණ්ණාවෙනි, පසළොස්වක් සඳ සෙයින් (සත්තිස්බොධිපාක්ෂික) ධර්මයෙන් පිරෙව, පිරිපුන් (රහත්මග) නුවණින් මොහොකද බිඳුව.

මෙසෙයින් පුණ්ණා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවු යැ.

පුණ්ණාථෙරීගාථා යි.

1. 4

4. තිස්සෙ සික්ඛස්සු සික්ඛාය මා තං යොගා උපච්චගුං,
සබ්බයොගවිසංයුත්තා චර ලොකෙ අනාසවා’ති.

ඉත්ථං සුදං තිස්සා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා’ති.

තිස්සාථෙරීගාථා.

1. 5

5. තිස්සෙ යුඤ්ජස්සු ධම්මෙහි ඛණො තං මා උපච්චගා,
ඛණාතීතා හි සොචන්ති නිරයම්හි සමප්පිතා’ති.

ඉත්ථං සුදං තිස්සා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා’ති.

තිස්සාථෙරීගාථා.

1. 6

6. ධීරෙ නිරොධං ඵුසෙහි[1] සඤ්ඤාවූපසමං සුඛං,
ආරාධයාහි නිබ්බානං යොගක්ඛෙමං අනුත්තරං.[2]

ඉත්ථං සුදං ධීරා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා’ති.

ධීරාථෙරීගාථා

1. 7

7. වීරා වීරෙහි ධම්මෙහි භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා,
ධාරෙහි අන්තිමං දෙහං ජෙත්වා[4] මාරං සවාහිනින්ති.[3]

ඉත්ථං සුදං වීරා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා’ති.

වීරාථෙරීගාථා.

1. 8

8. සද්ධාය පබ්බජිත්වාන මිත්තෙ මිත්තරතා භව,
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියාති

ඉත්ථං සුදං මිත්තාථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා’ති.

මිත්තාථෙරීගාථා

---

1 ඵුසසි - මජසං. 2 යොගක්ඛෙමමනුත්තරං - මජසං.
3 සවාහනන්ති - මජසං. 4 ජෙතවා - සී.

1. 4

4. තිස්සාවෙනි, (අධිශීලාදි ත්‍රිවිධ) ශික්ෂායෙහි හික්මෙව, (මනුෂ්‍යත්වය ඉන්ද්‍රිය අවිකලත්වය, බුද්ධොත්පාදය, ශ්‍රද්ධා ප්‍රතිලාභය යන) යොගයෝ - දුර්ලභක්ෂණයෝ තොප නහමික් ඉක්මයෙත්වා නොහොත් කාමාදි චතුර්යොගයෝ තොප නහමක් මඩිත්වා, සියලු මැ කාමාදියොගයන් කෙරෙන් මුක්ත වැ (එහෙයින් මැ) ආස්‍රව රහිත වැ ලොවැ හැසිරෙව.

මෙසෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

තිස්සාථෙරීගාථා යි.

1. 5

5. තිස්සාවෙනි, (ශමථවිදර්ශනාධර්මයන් හා ආර්‍ය්‍යබොධිපාක්ෂිකධර්මය යන) ධර්මයෙන් යුක්ත වව, (ප්‍රතිරූපදෙශ, අවෛකල්‍ය්‍යෂඩායතන, බුද්ධොත්පාද, ශ්‍රද්ධාප්‍රතිලාභ සඞ්ඛ්‍යාත) ක්ෂණය තොප නහමක් ඉක්මයේවා. යම්හෙයකින් ක්ෂණය පැනගියාහු නිරයෙහි ඉපිද සොවිත් ද, එහෙයිනි.

මෙසෙයින් තිස්සා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

තිස්සාථෙරීගාථා යි.

1. 6

6. ධීරාවෙනි, කෙලශනිරොධය (නිර්වාණය) ස්පර්ශ කරව. කාමාදි පාපසංඥාවන්ගේ ව්‍යුපශම නිමිත්ත වන යොගක්ෂෙම නම් වූ සුඛාවහ වූ අනුත්තර නිර්වාණය ලබාගනුව.

මෙසෙයින් ධිරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

ධීරාථෙරීගාථා යි.

1. 7

7. විරා මෙහෙණියෙනි, (වීර්‍ය්‍යප්‍රධාන හෙයින්) වීරධර්ම වූ ආර්‍ය්‍යමාර්ග ධර්මයෙන් වැඩූ ශ්‍රද්ධාදී ඉඳුරන් ඇති වැ සෙනා සහිත වූ කෙලශ මාරයා දිනා අන්තිමදෙහය ධරව.

මෙසෙයින් වීරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

වීරාථෙරීගාථා යි.

1. 8

8. මිත්තාවෙනි, සැදැහැයෙන් පැවිදි වැ කල්‍යාණ මිත්‍රයන් කෙරෙහි ඇලුම් ඇති වව. අර්හත්ව නිර්වාණ සඞ්ඛ්‍යාත යොගක්ෂෙමයාගේ අධිගමය පිණිස ආර්‍ය්‍යමාර්ග ධර්මයන් වඩව.

මෙසෙයින් මිත්තා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

මිත්තාථෙරීගාථා යි.

1. 9

9. සද්ධාය පබ්බජිත්වාන භද්දෙ භද්දරතා භව,
භාවෙහි කුසලෙ ධම්මෙ යොගක්ඛෙමං අනුත්තරන්ති

ඉත්ථං සුදං භද්දා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

භද්දාථෙරීගාථං

1. 10

10. උපසමෙ තරෙ ඔඝං මච්චුධෙය්‍යං සුදුත්තරං,
ධාරෙහි අන්තිමං දෙහං ජෙත්වා[1] මාරං සවාහිනින්ති[2]

ඉත්ථං සුදං උපසමා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

උපසමාථෙරීගාථං.

1. 11

11. සුමුත්තා සාධු මුත්තාම්හි තීහි ඛුජ්ජෙහි මුත්තියා,
උදුක්ඛලෙන මුසලෙන පතිනා ඛුජ්ජකෙන ච,
මුත්තාම්හි ජාතිමරණා භවනෙත්ති සමූහතාති.

ඉත්ථං සුදං මුත්තාථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

මුත්තාථෙරීගාථං.

1. 12

12. ඡන්දජාතා අවසායී මනසා ච ඵුටා[3] සියා,
කාමෙසු අප්පටිබද්ධචිත්තා උද්ධංසොතාති වුච්චතීති[4]

ඉත්ථං සුදං ධම්මදින්නා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථා'ති.

ධම්මදින්නාථෙරීගාථං.

1. 13

13. කරොථ බුද්ධසාසනං යං කත්වා නානුතප්පති,
ඛිප්පං පාදානි ධොවිත්වා එකමන්තෙ නිසීදථාති.

ඉත්ථං සුදං විසාඛාථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

විසාඛාථෙරීගාථං.

---

1 ජෙත්වා - සී   2. සවාහනන්ති - මජසං   3. ඵුට්ඨා - මජසං
4 උද්ධංසොතා විමුච්චතීති - සී

1. 9

9. භද්‍රාවෙනි, සැදැහැයෙන් පැවිදි වැ භද්‍ර වූ ශීලාදි ධර්මයෙහි ඇලුම් ඇති වව, චතුර්යොගයෙන් ක්‍ෂෙම වූ නිවනට පැමිණෙනු පිණිස (සප්තත්‍රිංශද්බොධිපාක්‍ෂික) ධර්මයන් වඩව.

මෙසෙයින් භද්‍රා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

භද්‍රාථෙරීගාථා සි.

1. 10

10. උපසමාවෙනි, කෙලශමාරයාගේ පැවැත්ම ඇති අත්‍යර්ථයෙන් දුස්තර වූ සංසාරෞඝය (ආර්‍යමාර්ගී නෞකායෙන්) තරණය කර, සෙනා සහිත කෙලෙස් මරහු දිනා (එහෙයින් මැ) අන්තිම ශරීරය ධරව.

මෙසෙයින් උපසමා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යි.

උපසමාථෙරීගාථා සි.

1. 11

11. මොනොවට මිදුණෙමි වෙමි. වෙනෙතුදු මොහොලිනුදු කුදු හැමියා කෙරෙනුදු යන තුන් කුදුයෙන් මිදීමෙන් මෙසේ මොනොවට මිදුණෙමි වෙමි. ජාතිමරණයෙනුදු මිදුණෙමි වෙමි. භවනෙත්ති නම් වූ තෘෂ්ණාව නසන ලදු යැ, එහෙයිනි.

මෙසේ මුත්තා නම් මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ

මුත්තාථෙරීගාථා සි.

1. 12

12. (අග්‍ර ඵලය පිණිස) උපන් ඡන්දය ඇත්තී මහණුවම්හි අවසානය (නිවන) පතන්නී (යට තුන්මග) සිතින් (නිවන) ස්පර්ශ කළා වෙයි. කාමයෙහි පිළිබැඳි සිත් නැත්තී 'උද්ධංසොතා' යයි කියනු ලැබේ.

මෙසේ ධම්මදින්නා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

ධම්මදින්නාථෙරීගාථා සි.

1. 13.

13. යම් අනුශාසනයක් කිරීමෙන් නො තැවේ ද බුදුරදුන්ගේ ඒ අනුසසුන් කරව, වහා පා දෙවැ එකත්පසෙක හිඳුව.

මෙසේ විශාඛා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

විසාඛාථෙරීගාථා සි.

1. 14

14. ධාතුයො දුක්ඛතො දිස්වා මා ජාතිං පුනරාගමි,
භවෙ ඡන්දං විරාජෙත්වා උපසන්තා චරිස්සසීති.

ඉත්ථං සුදං සුමනා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

සුමනාථෙරීගාථා

1. 15

15. කායෙන සංවුතා ආසිං වාචාය උද චෙතසා,
සමූලං තණ්හං අබ්බුය්හ[1] සීතිභූතම්හි නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං උත්තරා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

උත්තරාථෙරීගාථා.

1. 16

16. සුඛං ත්වං වුඩ්ඪිකෙ සෙහි කත්වා චොළෙන පාරුතා,
උපසන්තො හි තෙ රාගො සීතිභූතාසි නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සුමනා වුඩ්ඪපබ්බජිතා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති

සුමනාවුඩ්ඪපබ්බජිතාථෙරීගාථා

1. 17

17. පිණ්ඩපාතං චරිත්වාන දණ්ඩමොලුබ්භ දුබ්බලා,
වෙධමානෙහි ගත්තෙහි තත්ථෙව නිපතිං ඡමා,
දිස්වා ආදීනවං කායෙ අථ චිත්තං විමුච්චි මෙති.

ඉත්ථං සුදං ධම්මා ථෙරී ගාථං අභාසිත්ථාති.

ධම්මාථෙරීගාථා.

1. 18

18. හිත්වා ඝරෙ පබ්බජිතා[2] හිත්වා පුත්තං පසුං පියං,
හිත්වා රාගඤ්ච දොසඤ්ච අවිජ්ජඤ්ච විරාජිය,
සමූලං තණ්හං අබ්බුය්හ උපසන්තම්හි නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං සඞ්ඝා ථෙරී ගාථා අභාසිත්ථාති.

සඞ්ඝාථෙරීගාථා.

එකකනිපාතො නිට්ඨිතො.

---

1. තණ්හමබ්බුය්හ - මජසං 2. පබ්බජිත්වා - මජසං

1. 14

14. (සවසන්තතිපය්‍යාපන්න වූ චක්ෂුරාදී) ධාතූන් දුක් විසින් දැක පුනර්භවයට නොහමක් පැමිණෙව. භවයෙහි තෘෂ්ණා ඡන්දය හැරපියා උපශාන්ත වැ හැසිරෙව.

මෙසේ සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

සුමනාථෙරීගාථා යි.

1. 15

15. කායසංවරයෙන් සංවෘත වීමි, වාක්සංවරයෙන් සංවෘත වීමි. මැළි අධිචිත්තයෙන් සංවෘත වීමි, අනුශය සහිත තෘෂ්ණාව උදුරාපියා සිහිල් බවට පැමිණියෙම් නිවියෙම් වෙමි.

මෙසෙයින් උත්තරා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

උත්තරාථෙරීගාථා යි.

1. 16

16. වෘද්ධාමෙනි, තෙපි පහුල්වතින් සිවුරු කොට පෙරෙවියාව සුවසේ හොව, යම්හෙයෙකින් තොපගේ රාගය සන්හිඳිණි ද එහෙයින් සිහිල් වැ පිරිනිවියා වව.

මෙසෙයින් වෘද්ධප්‍රව්‍රජිත සුමනා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

සුමනාවුඩ්ඪපබ්බජිතාථෙරීගාථා යි.

1. 17

17. දුබල වූයෙම් සැරයටිය එල්බගෙන පිඬු සිඟා ඇවිද වෙවුලන ගාත්‍ර ඇති වැ එහි මැ බිම හිණිමි. කයෙහි ආදීනව දැක යළි මා සිත කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදිණ.

මෙසෙයින් ධම්මා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

ධම්මාථෙරීගාථා යි.

1. 18

18. ගිහිගෙය හැරපියා ප්‍රිය එළවන පුත්‍රයන් හා ගොම්භිඝාදීන් හැරපියා රාගයත් ද්වේෂයත් ආර්‍ය්‍යමාර්ගයෙන් සිඳපියා අවිද්‍යාව ද මාර්ගයෙන් නසා අනුශය සහිත තෘෂ්ණාව උදුරාපියා උපශාන්ත වැ නිවුණුමු.

මෙසෙයින් සඞ්ඝා මෙහෙණ ගාථාවක් කිවූ යැ.

සඞ්ඝාථෙරීගාථා යි.

එකකනිපාතය නිමි.

2. දුකනිපාතො

2. 1

19. ආතුරං අසුචිං පූතිං පස්ස නන්දෙ සමුස්සයං,
අසුභාය චිත්තං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං.

20. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි මානානුසයමුජ්ජහ,
තතො මානාභිසමයා උපසන්තා චරිස්සසීති.

ඉත්ථං සුදං භගවා අභිරූපනන්දං සික්ඛමානං ඉමාහි ගාථාහි අභිණ්හං ඔවදතීති.

අභිරූපනන්දාථෙරීගාථා.

2. 2

21. යෙ ඉමෙ සත්තබොජ්ඣඞ්ගා මග්ගා නිබ්බානපත්තියා,
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධෙන දෙසිතා.

22. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අන්තිමොයං සමුස්සයො,
වික්ඛීණො ජාතිසංසාරො නත්ථි දානි පුනබ්භවො'ති.

ඉත්ථං සුදං ජෙන්තා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

ජෙන්තාථෙරීගාථා.

2. 3

23. සුමුත්තිකෙ සුමුත්තිකෙ[1] සාධු මුත්තිකාම්හි මුසලස්ස,
අහිරිකො මෙ ඡත්තකං වාපි[2] උක්ඛලිකා මෙ දෙඩ්ඩුභං වාති.

24. රාගඤ්ච අහං දොසඤ්ච චිච්චිටි චිච්චිටීති විහනාමි,
සා රුක්ඛමූලමුපගම්ම අහො සුඛන්ති සුඛතො ඣායාමීති.

ඉත්ථං සුදං සුමඞ්ගලමාතාථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුමඞ්ගලමාතාථෙරීගාථා.

---

1. සුමුත්තිකා, සුමුත්තිකා - මජසං. 2. අහිතං තං මෙ වාතො වාති - පු.

දුකනිපාතය.

2. 1

19. නන්දුවෙනි, ආතුර වූ අපවිත්‍ර වූ පූතිභාවයට ගිය (තෙල · ශරීරය බල, වික්ෂෙප නැතියෙන් එකාග්‍ර වූ (අරමුණෙහි මොනොවට පිහිටියෙන්) සුසමාහිත වූ සිත අසුභය පිණිස වඩව.

20. (නිත්‍යනිමිත්තාදීන් දුරලනුයෙන්) අනිමිත්තා නම් වූ විපස්සනාව වඩව, මානානුශය දුරලව, ඉක්බිති මානයාගේ දුරු කිරීමෙන් උපශාන්ත වැ වාස කරව.

·මෙසෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිරූපනන්ද සිකඛ මානාවට මේ ගාථායෙන් නරතුරු ඔවදන් දෙනසේක.

අභිරූපනන්දථෙරිගාථා යි.

2. 2

21. නිර්‍වාණාවබොධයට මාර්‍ග වූ යම් සප්තබොධ්‍යඞ්ග කෙනෙක් ඇද්ද යම් පරිදි බුදුන් විසින් දෙසන ලද්දාහු ද එ හැම බොධ්‍යඞ්ගයෝ මා විසින් භාවිතයහ.

22. යම් හෙයෙකින් මා විසින් ඒ ධර්‍මකාය සඞ්ඛ්‍යාත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ආර්‍යඞ්ධර්‍මදර්‍ශනයෙන්) දක්නා ලද්දාහු ද එහෙයින් මේ අන්තිම ශරීරය වෙයි, ජාතිසංසාරය ක්‍ෂය වී දැන් පුනර්‍භවයෙක් නැති.

මෙසෙයින් ජෙන්තා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

ජෙන්තාථෙරිගාථා යි

2. 3

23. සුමුත්තිකාවෙනි, සුමුත්තිකාවෙනි, මොහොලින් මොනොවට මිදුණෙමු. මාගේ සැමියා නිර්ලජ්ජයෙක. (හේ මට නො රිසි වෙයි) (දිවි තකා කැරෙන) ඡත්‍රය ද නො රිසි වෙයි. මාගේ බත් පිසන සැළිය දියබරණ ගඳ හමයි. (මෙ හැමයෙන් මොනොවට මිදුණෙමු)

24. මම රාගය ද ද්වෙෂය ද 'විච්චිටි විච්චිටි' යන අනුකරණයෙන් නසාලමි. මම වෘක්‍ෂමූලයට එළඹ 'අහොසුඛං' යි සුඛවශයෙන් ධ්‍යාන කරමි.

මෙසෙයින් සුමඞ්ගලමාතා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

සුමඞ්ගලමාතාථෙරිගාථා යි.

2. 4

25. යාව කාසිජනපදෙ සුඞ්කො මෙ තත්තකො අහු,
තං කත්වා නෙගමො අග්ඝං අඩ්ඪෙනග්ඝං[1] ඨපෙසි මං.

26 අථ නිබ්බින්දහං රූපෙ නිබ්බින්දං ච විරජ්ජහං,
මා පුන ජාතිසංසාරං සන්ධාවෙය්‍යං පුනප්පුනං,
තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඩ්ඪකාසීථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අඩ්ඪකාසීථෙරීගාථා.

2. 5

27 කිඤ්චාපි බොම්හි කිසිකා ගිලානා බාළ්හදුබ්බලා,
දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරූහිය.

28. සඞ්ඝාටිං නික්ඛිපිත්වාන පත්තකං ච නිකුජ්ජිය,
සෙලෙ ඛම්භෙසිමත්තානං තමොක්ඛන්ධං[2] පදාලියාති.

ඉත්ථං සුදං චිත්තා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

චිත්තාථෙරීගාථා.

2. 6.

29. කිඤ්චාපි බොම්හි දුක්ඛිතා දුබ්බලා ගතයොබ්බනා,
දණ්ඩමොලුබ්භ ගච්ඡාමි පබ්බතං අභිරූහිය.

30 නික්ඛිපිත්වාන සඞ්ඝාටිං පත්තකං ච නිකුජ්ජිය
නිසින්නා චම්හි සෙලම්හි අථ චිත්තං විමුච්චි මෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං මෙත්තිකා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙත්තිකාථෙරීගාථා.

2. 7

31. චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී,
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච අට්ඨඞ්ගසුසමාගතං,
උපොසථං උපාගඤ්ජිං දෙවකායාභිනන්දිනී.

32. සාජ්ජ එකෙන භත්තෙන මුණ්ඩා සඞ්ඝාටිපාරුතා
දෙවකායං න පත්ථෙහං විනෙය්‍ය හදයෙ දරන්ති.

ඉත්ථං සුදං මෙත්තා[3] ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

මෙත්තාථෙරීගාථා.

---

1. අනග්ඝතාඝං - මජසං, 2. තමොඛන්ධං - මජසං.
3 මිත්තා - මජසං.

2. 4

25. කසීරට උපදනා සුංවත් යම් පමණ වේ ද මට එපමණ සුංවත් වී. නියම්ගම් වැසි ජනයා ඒ අගය කොට ගෙන එයින් අඩෙකින් මා අනය කොට තැබී.

26. ඉක්බිති මම රූපයෙහි කලකිරුණුමු. කලකිරුණු මම විරාගයට පැමිණියමු: වැලි පුනපුනා ජාතිසංසාරයට නො දුවමි. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පසක් කරනලදහු. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අඩ්ඪකාසී මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

අඩ්ඪකාසීථෙරීගාථා යි.

2. 5

27. මම (මඳ වූ මස්ලේ ඇති බැවින්) කෘශ ශරීර ඇති වැ ගිලන් වැ දැඩි දුබල වූව ද, (යම් මැ තැනෙක) ගමින් සැරයටිය එල්බගෙන යමි. (එබඳු වී නමුදු) ගිජුකුළුපව්වට නැගී,

28. සඟල අත්පසැ තබා පාත්‍රය ද යටිහුරු කොට තබා ශෛලපර්වත-යෙහි හිඳ මොහසකන්ධය ප්‍රදූරණ කොට සකන්ධසන්තාන සඞ්ඛ්‍යාත ආත්මය මතු නූපදනා බවට පැමිණවීමෙන් විෂකාමහණ කළමු.

මෙසෙයින් විතනා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

විතනාථෙරීගාථා යි.

2. 6

29. මම් (රෝවින් පෙළීමෙන්) උපන් දුක් ඇති වැ එයින් මැ දුබල වැ ඉක්මගිය යොවුන් බව ඇත්තී වෙමි. සැරයටිය එල්බගෙන යමි. එතෙකුදු වූව (ගිජුකුළු පව්වට නැගී -

30. සඟලසිවුර අත්පසැ තබා පාත්‍රය ද යටිහුරු කොට තබා ශෛල-පර්වතයෙහි හුන්මූ තදනනතර වැ (විශයිසමතායෙහි යොදනලද බැවින් මාගේ සිත ආස්‍රවයන් කෙරෙන් මිදිණ. මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහු. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් මෙත්තිකා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

මෙත්තිකාථෙරීගාථා යි.

2. 7

31. මම් දිව්‍යකාය ප්‍රාර්ථනා කරමින් පක්‍ෂය සම්බන්ධ තුදුස්වක් පස-ළොස්වක් දිනයෙහි ද ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍යපක්‍ෂ (තෙළෙස්වක, පැළවිය, සත-වක, නවවක දින) යෙහි ද අෂ්ටාඞ්ග සමන්‍වාගත වූ පෙහෙවස් වුසුමු

32. මම් අද එක් වේලේ වළඳන බතින් යුතු වැ මුඩු කළ කෙහෙ ඇති වැ සඟල සිවුරු පෙරෙවි සිරුරු ඇති වැ හෘදයෙහි කෙලශ-දරථ හැරපියා දිව්‍යත්කාය නො පතමි.

මෙසෙයින් මෙත්තා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

මෙත්තාථෙරීගාථා යි.

2. 8

33. උද්ධං පාදතලා අම්ම අධො වෙ කෙසමත්ථකා,
පච්චවෙක්ඛස්සු'මං කායං අසුචි පූතිගන්ධිකං.

34. එවං විහරමානාය සබ්බො රාගො සමූහතො,
පරිළාහො සමුච්ඡින්නො සීතිභූතාම්හි නිබ්බුතාති

ඉත්ථං සුදං අභයමාතා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

අභයමාතා ථෙරීගාථා

2. 9

35. අභයෙ භිදුරො කායො යත්ථ සත්තා පුථුජ්ජනා,
නික්ඛිපිස්සාමිමං දෙහං සම්පජානා සතීමතී.

36 බහූහි දුක්ඛධම්මෙහි අප්පමාදරතාය මෙ,
තණ්හක්ඛයො අනුප්පත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති

ඉත්ථං සුදං අභයාථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අභයාථෙරීගාථා.

2. 10

37. චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං විහාරා උපනික්ඛමිං,
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං චිත්තෙ අවසවත්තිනී

38. තස්සා මෙ අට්ඨමී රත්ති යතො තණ්හා සමූහතා,
බහූහි දුක්ඛධම්මෙහි අප්පමාදරතාය මෙ,
තණ්හක්ඛයො අනුප්පත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං සාමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

සාමාථෙරීගාථා

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

2. 8

33. මෑණියෙනි, පාදතලයෙන් උඩ කෙශමස්තකයෙන් යට මේ අපවිත්‍ර වූ කුණුගඳ හමන කය නුවණින් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරව.

34. මෙසේ (පුතණුවන් අභය තෙරණුවන්ගේ ඔවා පරිදි, අනිත්‍යානුදශීනාදි විසින්) වාස කරන මා විසින් හැම රාගය (රහත්මගින්) නසන ලද. හැම කෙලශපරිදහ සිඳුනාලද, එහෙයින් මෑ) සිහිල් වූමු (සඋපාදිසෙසනිබ්බාන ධාතුයෙන්) නිවියා වෙමි.

මෙසෙයින් අභයමාතා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ

අභයමාතාථෙරීගාථා යි.

2. 9

35 අභයාවෙනි, යම් කයෙක පුහුදුන්හු ලැගුණාහු වෙත් ද එකය බිඳෙනසුලු යැ, (එකරුණ) මැනැවින් දන්නා සිහිනුවණ ඇති මම් මෙ කය නිරපෙක්ෂක වැ හැරපියමි.

36. (ජාති ජරාදි) බොහෝ වූ දුඃඛධම්යෙන් පහස්නාලද (එයින් මෑ) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් තෘෂණාක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිවන ලබන ලද. බුදුරදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් අභයා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

අභයාථෙරීගාථා යි.

2. 10

37. යම් දවසෙක පටන් මම් (විරියසමතා නැතියෙන්) සිත්හි වශී වැ නො පවත්මින් (එහෙයින් මෑ) චිත්තශාන්තිය (අග්‍රීමාගීසමාධිය) නො ලැබ රැය සතර පස් වරක් වෙහෙරින් නික්ම ගියමු ද,

38. ඒ මා විසින් අට වැනි රාත්‍රියෙහි තෘෂණාව නසන ලදු. බොහෝ වූ දුඃඛ ධම්යෙන් පහස්නා ලද (එහෙයින් මෑ) අප්‍රමාදයෙහි ඇලුණු මා විසින් නිවන් ලබනලද. බුදුරදුන්ගේ අනුශාසනා කරනලදි.

මෙසෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

සාමාථෙරීගාථා යි.

දුකනිපාතය නිමි.

3. තිකනිපාතො.

3. 1

39. පණ්ණවීසතිවස්සානි යතො පබ්බජිතාය මෙ
නාභිජානාමි චිත්තස්ස සමං ලද්ධං කුදාචනං.

40. අලද්ධා චෙතසො සන්තිං චිත්තෙ අවසවත්තිනී
තතො සංවෙගමාපාදිං සරිත්වා ජිනසාසනං.

41. බහූහි දුක්ඛධම්මෙහි අප්පමාදරතාය මෙ
තණ්හක්ඛයො අනුප්පත්තො කතං බුද්ධස්ස සාසනං
අජ්ජ මෙ සත්තමී රත්ති යතො තණ්හා විසොසිතාති.

ඉත්ථං සුදං සාමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සාමාථෙරීගාථා

3. 2

42. චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං විහාරා උපනික්ඛමිං
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං චිත්තෙ අවසවත්තිනී.

43. සා භික්ඛුනිං උපගඤ්ජිං[1] යා මෙ සද්ධායිකා අහු
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ඛන්ධායතනධාතුයො.

44. තස්සා ධම්මං සුණිත්වාන යථා මං අනුසාසි සා
සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙ නිසීදිං සුඛසමප්පිතා
අට්ඨමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛන්ධං[2] පදාලියාති

ඉත්ථං සුදං උත්තමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාථෙරීගාථා.

3. 3

45. යෙ ඉමෙ සත්තබොජ්ඣඞ්ගා මග්ගා නිබ්බානපත්තියා
භාවිතා තෙ මයා සබ්බෙ යථා බුද්ධෙන දෙසිතා.

46. සුඤ්ඤතස්සානිමිත්තස්ස ලාභිනීහං යදිච්ඡකං
ඔරසා ධීතා බුද්ධස්ස නිබ්බානාභිරතා සදා.

47. සබ්බෙ කාමා සමුච්ඡින්නා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා
වික්ඛීණො ජාතිසංසාරො නත්ථිදානි පුනබ්භවොති.

ඉත්ථං සුදං අපරා උත්තමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උත්තමාථෙරීගාථා.

---

1. උපගච්ඡිං - මජසං. 2. තමොඛන්ධං - මජසං.

3. තිකනිපාතය

3. 1

39. පැවිදි වූ තැන් පටන් කොට මට පස්විසිවසක් ගෙවී ගියේ යැ. (මෙදතුර) කිසි කලෙක ලද චිත්තොපශමයක් නො දනිමි.

40. භාවනාචිත්තයෙහි වශවර්තිභාවයක් නැති මම චිත්තශාන්තියක් නො ලැබ එයින් ජිනශාසනය සිහි කොට සංවෙගයට පැමිණියමි.

41. (ජාතිජරාදි) බොහෝ දුඃඛධර්මයන් විසින් පහරන ලද අප්‍රමාද-යෙහි ඇලුණු මට තෘෂ්ණාක්ෂය ලැබිණ, මවිසින් බුද්ධශාසනය කරන ලද. තෘෂ්ණා වියළුණු තැන් පටන් කොට අද මට සත්වන දින වෙයි.

මෙසෙයින් සාමා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

සාමාථෙරීගාථා යි.

3. 2

42. චිත්තභාවනායෙහි වශවර්තිභාවයක් නැති මම චිත්තශාන්තිය නො ලදින් සතර පස් වරක් විහාරයෙන් බැසගියමි.

43. මා විසින් ශ්‍රාද්ධෙය වූ (ඇදහියයුතු වූ) යම් මෙහෙණක් වූ ද මම ඒ මෙහෙණ කරා එළැඹියා වෙමි. ඒ මෙහෙණ ස්කන්ධ ධාතු ආයතන නිඃශ්‍රිත වූ දහමක් දෙසූ.

44. යම් පරිදි ඒ මෙහෙණ මට අනුශාසනා කළා ද ඇගේ ධර්මානු ශාසනය අසා සුඛසමර්පිත වැ සත් දිනක් එක් පලගෙහි හිණිමි, මොහස්කන්ධය පළාපියා අටවන දින පා දිගු කළමි.

මෙසෙයින් උත්තමා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

උත්තමාථෙරීගාථා යි.

3. 3

45. නිර්වාණප්‍රාප්තියට මාර්ග වූ යම් සප්තබොධ්‍යඞ්ග කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම මා විසින් බුදුරදුන් දෙසන ලද පරිදි භාවිතයහ.

46. ශුන්‍යතසමාපත්තිය ද අනිමිත්තසමාපත්තිය ද කැමැති සේ ලබන, බුදුරදුන් ගේ ඖරසදුහිතා වූ මම් හැම කල් හි නිවන්හි ඇලුණුමි.

47. දිව්‍යමය වූත් මනුෂ්‍යමය වූත් යම් වස්තු කාම කෙනෙක් ඇද්ද එ හැම කාමයෝ මා විසින් සමුච්ඡෙද විසින් සිඳුනා ලදහ. ජාති සංසාරය ක්ෂය කරන ලද, මින් මතු පුනර්භවයෙක් නැති.

මෙසෙයින් අන්‍ය උත්තමා නම් මෙහෙණක් ගාථා කිවූ යැ

උත්තමාථෙරීගාථා යි.

3. 4

48. දිවාවිහාරා නික්ඛම්ම ගිජ්ඣකූටම්හි පබ්බතෙ
නාගමොගාහමුත්තිණ්ණං නදීතීරම්හි අද්දසං.

49. පුරිසො අඞ්කුසමාදාය දෙහි පාදන්ති යාචති
නාගො පසාරයී පාදං පුරිසො නාගමාරුහි.

50. දිස්වා අදන්තං දමිතං මනුස්සානං වසං ගතං,
තතො චිත්තං සමාධෙසිං ඛලු තාය වනං ගතාති.

ඉත්ථං සුදං දන්තිකා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

දන්තිකාථෙරීගාථා.

3. 5

51. අම්ම ජීවතීති[1] වනම්හි කන්දසි අත්තානං අධිගච්ඡ උබ්බිරි
චුල්ලාසීති සහස්සානි සබ්බා ජීව සනාමිකා
එතම්හාළාහනෙ දඩ්ඪා තාසං කමනුසොචසි.

52. අබ්බහී වත මෙ සල්ලං දුද්දසං හදයන්නිස්සිතං[2]
යං මෙ සොකපරෙතාය ධීතුසොකං ව්‍යපානුදී

53. සාජ්ජ අබ්බූළ්හසල්ලාහං නිච්ඡාතා පරිනිබ්බුතා
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඞ්ඝඤ්ච උපෙමි සරණං මුනින්ති.

ඉත්ථං සුදං උබ්බිරී ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

උබ්බිරීථෙරීගාථා.

3. 6

54. කිමෙ[3] කතා රාජගහෙ මනුස්සා මධුපීතාව[4] අච්ඡරෙ
යෙ සුක්කං න උපාසන්ති දෙසෙන්තිං බුද්ධසාසනං.

55. තඤ්ච අප්පටිවානීයං අසෙචනකමොජවං
පිවන්ති මඤ්ඤෙ සප්පඤ්ඤා වලාහකමිවද්ධගූ.

56. සුක්කා සුක්කෙහි ධම්මෙහි වීතරාගා සමාහිතා
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං ජෙත්වා මාරං සවාහිනින්ති.[5]

ඉත්ථං සුදං සුක්කා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා'ති.

සුක්කාථෙරීගාථා

1 ජීවාති - කත්ථචි. 2 හදයස්සිතං - මජසං
3 කිං මෙ - මජසං 4 මධුං පීතාව - මජසං 5 සවාහනන්ති - මජසං

3. 4

48. (මම්) ගිජ්ඣකූළ පව්වෙහි දිවාවිහාරයෙන් නික්ම සප්පිනිකා-නදීතීරයෙහි දී දියෙහි බැස ගොඩ ආ ඇතකු දුටුමි.

49. පුරුෂයෙක් අකුස්සක් ගෙන පය දෙවයි ඉල්වයි, ඇත් පාද ප්‍රසාරණ කෙළේ යැ, පුරුෂ තෙම ඇතු පිට නැංගේ යි.

50. (පෙර) අදාන්ත වූ (ඇතරුවන්) විසින් දමනය කරනලද (එහෙයින් මැ) මිනිසුන්ගේ වසයට ගිය (ඇතු දැක) ඉක්බිති ඒ (ඇතුගේ) ක්‍රියා හෙතුවින් මැ අරණට ගිය මම චිත්තසමාධාන කළෙමි.

මෙසෙයින් දන්තිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

දන්තිකාථෙරීගාථා යි.

3. 5

51. උබ්බිරිය, තෝ 'මදියණියනි, ජීවන්තියෙනි'යි ආහච්ාන කෙරෙහි උබ්බිරිය (පලමු) තමා දනුව, තෙල සොහොන්හි සුවාසූ දහසක් දෙනා දවන ලද, හැම දෙනා ජීවන්තිය සමාන නම් ඇත්තාහ. උන් කෙරෙහි කවරක සඳහා ශොක කරව.

52. යම් හෙයකින් සොචින් මඩනා ලද මා ගේ දුහිතෘශොකය බැහැර කළ සේක් ද, එහෙයින් දැක්ක නො හෙන හදවත් ඇසිරි කළ මාගේ ශොකශල්‍යය උපුලසේක් මැ යි.

53. ඒ මම් අද උපුල හුල් ඇති වැ තෘෂ්ණා රහිත වැ (එහෙයින් මැ කෙලෙස් පිරිනිවතින්) පිරිනිවියා සවීඳු වූ බුදුනුදු දහමුදු සඟුනුදු සරණ කොට එළැඹෙමි.

මෙසෙයින් උබ්බිරි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

උබ්බිරීථෙරීගාථා යි.

3. 6

54. යම් කෙනෙක් බුද්ධානුශාසනය දෙසන සුක්කා මෙහෙණ කරා නො එළඹෙත් ද රජගහනුවර වැසි මේ මිනිස්හු කුමක් කළාහු මධු-පානය කළවුන් සෙයින් හිඳිත් ද?

55. නුවණැති පුරුෂයෝ (ශ්‍රොතෘන්ගේ කන් පිණවනුයෙන්) නො බැහැර කළ හෙන පියවින් මැ රසවත් වූ එයින් මැ ඔදවත් වූ ඒ දහම (කාන්තාරයෙහි දී) මාර්ගිකයන් මෙඝජලය බොන්නාක් මෙන් (සවන් දෝතින්) බොති' යිතමි.

56. සුක්කා මෙහෙණ කුශලධර්මයෙන් ශුක්ල වැ පැහූ රාග ඇත්තී රහත්ඵලසමවතට වැදුණී වාහිනී සහිත මාරයා පරදවා අන්තිම දෙහය දරයි.

මෙසෙයින් සුක්කා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුක්කාථෙරීගාථා යි.

3. 7

57. නත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ කිං විවෙකෙන කාහසි
භුඤ්ජාහි කාමරතියො මාහු පච්ඡානුතාපිනී.

58. සත්තිසූලූපමා කාමා ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා
යං ත්වං කාමරතිං බ්‍රෑසි අරතී දානි සා මම.

59. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තක.

ඉත්ථං සුදං සෙලා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා’ති

සෙලාථෙරීගාථා.

3. 8

60. යං තං ඉසීහි පත්තබ්බං ඨානං දුරභිසම්භවං
න තං ද්වඞ්ගුලපඤ්ඤාය[1] සක්කා පප්පොතුමිත්ථියා.

61. ඉත්ථිභාවො නො කිං කයිරා චිත්තම්හි සුසමාහිතෙ
ඤාණම්හි වත්තමානම්හි සම්මා ධම්මං විපස්සතො.

62. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තක.

ඉත්ථං සුදං සොමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා’ති.

සොමාථෙරීගාථා.

තිකනිපාතො නිට්ඨිතො.

---

1 ද්වඞ්ගුලිපඤ්ඤාය - ප

3. 7

57. ලොකයෙහි නිවනෙක් නැත, කාය විවෙකයෙන් කුමක් කෙරෙහි, කාමක්‍රීඩාරති වළඳ කර, පසු වැ අනුතාප ඇති නො වා. (මාරයාගේ වචන යි.)

58. කාමයෝ විෂ පි සැත්හුල් වැනියහ. තෙල කාමයනට උපාදානසකන්‍ධයෝ මස්ලොඹු වැනියහ. තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද ඒ දැන් මට අරතියෙකි.

59. හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසන ලද මොහසකන්‍ධය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දතුව. මාරය -තෝ නටුයෙහි.

මෙසෙයින් සෙලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සෙලාථෙරීගාථා යි.

3. 8

60. බුද්ධාදි සෘෂීන් විසින් පැමිණියයුතු (තදන්‍යයන් විසින්) දුකසේ නිපදවාලියහෙන අර්හත්ව සඞ්ඛ්‍යාත යම් පරමාශ්වාස කාරණයෙක් ඇද්ද එය දෑඟිලිනුවණැති ස්ත්‍රිය විසින් පැමිණෙන්නට නො හැක්ක.

61. සිත අර්හත්මාර්ග සමාධියෙන් මොනොවට සමාහිත කල්හි රහත් මාර්ගඥානය පවත්නා කල්හි සිව්සස් දහම් පරිඥදි විසින් මොනොවට දක්මින් සිටිය දී ස්ත්‍රීභාවය අපට කුමක් කරන්නේ ද?

62 හැම විෂයෙහි තෘෂ්ණා නසනලද, මොහසකන්‍ධය පළන ලදී, මාරය මෙසේ දතුව, මාරය තෝ නටුයෙහි.

මෙසෙයින් සොමා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සොමාථෙරීගාථා යි.

තිකනිපාතය නිමි.

4. චතුක්කනිපාතො.

4. 1

63. පුත්තො බුද්ධස්ස දායාදො කස්සපො සුසමාහිතො,
පුබ්බෙනිවාසං යො වෙදී සග්ගාපායඤ්ච පස්සති.

64. අථො ජාතික්ඛයං පත්තො අභිඤ්ඤාවොසිතො මුනි,
එතාහි තීහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජො හොති බ්‍රාහ්මණො.

65. තථෙව භද්දකාපිලානී තෙවිජ්ජා මච්චුහායිනී,
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං ජෙත්වා[1] මාරං සවාහිනිං.[2]

66. දිස්වා ආදීනවං ලොකෙ උභො පබ්බජිතා මයං,
ත්‍යම්හා ඛීණාසවා දන්තා සීතිභූතාම්හ නිබ්බුතා’ති.

ඉත්ථං සුදං භද්දකාපිලානී ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථා’ති.

භද්දකාපිලානිථෙරීගාථා.

චතුක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

---
1 ජෙත්වා - සී. 2 සවාහනං - මජ්ඣං

4. චතුක්කනිපාතය

4. 1

63. සම්‍යක් සම්බුද්ධයන්ගේ අනුජාතපුත්‍ර වූ එහෙයින් මැ ඔබගේ දායාද වූ මොනොවට සමාහිත සිත් ඇති යම් කාශ්‍යප නම් ස්ථවිර කෙනෙක් පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ දත්තාහු ද ස්වර්ගය හා අපාය හා දිවැසින් දකිත් ද.

64. යළි ජාතික්‍ෂය සඞ්ඛ්‍යාත අභිඥාවයට පැමිණියාහු ද මේ ත්‍රිවිද්‍යාවන් හෙතු කොට ගෙන ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත බ්‍රාහමණ වෙත් ද.

65. එසෙයින් මැ භද්‍රාකාපිලානි මෙහෙණ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තී මරු පලවා හරින සුලුවී සෙන් සහිත මරු දිනා අන්තිම ශරීරය ධරයි.

66. ඇපි දෙදෙනමෝ ලොවැ ආදිනව දැක ඒ අපි උත්තමදමනයෙන් දැමුණමෝ ක්‍ෂීණාස්‍රව වූම්හ.

මෙසෙයින් භද්‍රාකාපිලානි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

භද්දකාපිලානීථෙරීගාථා යි

චතුක්කනිපාතය නිමි.

5. පඤ්චකනිපාතො

5. 1.

67. පණ්ණවීසතිවස්සානි යතො පබ්බජිතා අහං
නච්ඡරාසඞ්ඛාතමත්තම්පි[1] චිත්තස්සූපසමජ්ඣගං.

68 අලද්ධා චෙතසො සන්තිං කාමරාගෙනවස්සුතා,
බාහාපග්ගය්හ කන්දන්තී විහාරං පාවිසිං අහං.

69. තං භික්ඛුනිමුපාගඤ්ජිං[2] යා මෙ සද්ධායිකා අහු
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ඛන්ධායතනධාතුයො.

70. තස්සා ධම්මං සුණිත්වාන එකමන්තෙ උපාවිසිං,
පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි දිබ්බචක්ඛුං විසොධිතං.

71. චෙතොපරියඤාණඤ්ච සොතධාතු විසොධිතා,
ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පත්තො මෙ ආසවක්ඛයො,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං අඤ්ඤතරා ථෙරි ගාථායො අභාසිත්ථා'ති

අඤ්ඤතරාථෙරීගාථා.

5. 2

72. මත්තා වණ්ණෙන රූපෙන සොභග්ගෙන යසෙන ච,
යොබ්බනෙන චූපත්ථද්ධා අඤ්ඤාසමතිමඤ්ඤිහං.

73. විභූසිත්වා[3] ඉමං කායං සුචිත්තං බාලලාපනං,
අට්ඨාසිං වෙසිද්වාරම්හි ලුද්දො පාසමිවොඩ්ඩිය.

74. පිළන්ධනං විදංසෙන්තී ගුය්හං පකාසිකං බහුං,
අකාසිං විවිධං මායං උජ්ඣග්ගන්තී බහුං ජනං.

75. සාජ්ජ පිණ්ඩං චරිත්වාන මුණ්ඩා සඞ්ඝාටිපාරුතා,
නිසින්නා රුක්ඛමූලම්හි අවිතක්කස්ස ලාභිනී.

76. සබ්බෙ යොගා සමුච්ඡින්නා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා,
ඛෙපෙත්වා ආසවෙ සබ්බෙ සීතිභූතාම්හි නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං විමලාථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

විමලාථෙරීගාථා.

---

1. තාවච්ඡරාසඞ්ඛාතමත්තම්පි - මජසං
2. සා භික්ඛුනී උපාගඤ්ඡිං - සීමු 1,2. සා භික්ඛුනිං උපාගච්ඡිං - PTS.
3. විභූසෙත්වා - මජසං.

5. පඤ්චකනිපාතය.

5. 1

67. යම් තැනක පටන් පැවිදි වූ මම් පස්විසිවසක් මුළුල්ලෙහි අසුරු-සන් ලන පමණ ඇසිල්ලකුදු චිත්තෙකාපශමය නො ලත්මු.

68. කාමරාගයෙන් තෙත් වැ චිත්තෛකාග්‍ර්‍යයක් නො ලැබ මම් දෙඅත් බැඳ හඬමින් විහාරයට පිවිසීමි.

69. යම් (ධම්මදින්නා) මෙහෙණක් මා විසින් හැදෑහියයුතු වූ ද මම් එ මෙහෙණ කරා එළැඹිමි. ඒ මෙහෙණ මට ස්කන්ධායතනධාතූන් (පිළිබඳ) දහම් දෙසූ.

70. ඇගේ දහම් අසා එකත්පස්හි හිනිමි. මම් පෙරවිසූ කඳපිළිවෙල දනිමි. මා විසින් දිවැස පිරිසුදු කරනලද.

71. චෙතොපරියඤාණය ද පිරිසුදු කරනලද. දිබ්බසොතධාතුව ද පිරිසුදු කරනලදු. මා විසින් ඍද්ධිය ද පසක් කරනලදු. මා විසින් ආස්‍රවක්‍ෂය ලබනලද, ෂඩභිඥ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනලදහු. බුදුසසුන් කරනලදි.

මෙසෙයින් එක්තරා මෙහෙණක් ගාථා කිවු යැ.

අඤ්ඤතරාථෙරීගාථා යි.

5. 2

72. මම් වර්ණයෙන් රූපයෙන් සෞභාග්‍යයෙන් හා යසසින් ද මත් වූමු. යෞවන මදයෙන් තදමත් ඇති වැ අන්‍ය සත්‍රින් ඉක්මවා සිතුමු.

73. මොනොවට විසිතුරු කළ (මම යැ මාගේ යැ යි) බාලයනට කියවන මේ කය සරසාගෙන මලපුඹු එව මුව වැද්දකු සෙයින් වෙශ්‍යාගෘහද්වාරයෙහි සිටියමු.

74. ගුහ්‍යස්ථාන ප්‍රකාශ කරන බොහෝ පලඳනා දක්වමින් බොහෝ බාලජනයා (පොළඹවන්නට) උස්හඬින් සිනාසෙමින් විවිධ මායා කළමු.

75. ඒ මම් දූන් මුඩු කළ හිස ඇති වැ සඟලසිවුරු පෙරෙවැ පිඬු සිඟා හැසිර රුක්මුල් සෙනස්නෙහි හිඳ අවිතර්කධ්‍යාන පාදක කොට ඇති අග්‍රඵලය ලදුමු.

76. දිව්‍ය වූ ද මානුෂ වූ ද (කාමාදි යම් යොග කෙනෙක් ඇද්ද) එහැම යොගයෝ සිඳිනලද්දහු සියලු කාමාදි ආස්‍රවයන් ගෙවා සිහිල් වැ කෙලෙස් පිරිනිමහින් පිරිනිවීමි.

මෙසෙයින් විමලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

විමලාථෙරීගාථා යි.

5. 3

77. අයොනිසො මනසිකාරා කාමරාගෙන අට්ටිතා,[1]
අහොසිං උද්ධතා පුබ්බෙ චිත්තෙ අවසවත්තිනී.

78. පරියුට්ඨිතා කිලෙසෙහි[2] සුභසඤ්ඤානුවත්තිනී,[3]
සමං චිත්තස්ස නාලභිං[4] රාගචිත්තවසානුගා.

79. කිසා පණ්ඩු විවණ්ණා ච සත්තවස්සානි චාරි'හං
නාහං දිවා වා රත්තිං වා සුඛං වින්දිං සුදුක්ඛිතා.

80. තතො රජ්ජුං ගහෙත්වාන පාවිසිං වනමන්තරං
වරං මෙ ඉධ උබ්බන්ධං යඤ්ච හීනං පුනාචරෙ.

81. දළ්හං පාසං කරිත්වාන රුක්ඛසාඛාය බන්ධිය
පක්ඛිපිං පාසං ගීවාය[5] අථ චිත්තං විමුච්චි මෙති.

ඉත්ථං සුදං සීහා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සීහාථෙරීගාථා.

5. 4

82. ආතුරං අසුචිං පූතිං පස්ස නන්දෙ සමුස්සයං
අසුභාය චිත්තං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං.

83. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුග්ගන්ධං පූතිකං වාති බාලානං අභිනන්දිතං.

84. එවමෙතං අවෙක්ඛන්තී රත්තින්දිවමතන්දිතා,
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිජ්ජ[6] දක්ඛිසං.[7]

85. තස්සා මෙ අප්පමත්තාය විචිනන්තියා යොනිසො
යථාභූතං අයං කායො දිට්ඨො සන්තරබාහිරො.

86. අථ නිබ්බින්දහං[8] කායෙ අජ්ඣත්තඤ්ච විරජ්ජහං
අප්පමත්තා විසංයුත්තා උපසන්තාම්හි නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං සුන්දරීනන්දාථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුන්දරීනන්දාථෙරීගාථා.

---

1 අද්දිතා - PTS. 2. කෙලෙසෙහි - මජසං. 3 සුබසඤ්ඤානුවත්තිනී - PTS
4 න ලභිං - සීමු. 5 ගීවායං - PTS 6 දනිනිබ්බිජ්ඣ මජසං, අභිනිබ්බිජ්ජ - සීමු.
7 දික්ඛිසිං - සීමු. 8 නිබ්බින්දිහං - සීමු.

5. 3

77. අනුපායමනසිකාරය හෙතු කොට ගෙන කාමරාගයෙන් පීඩිත වැ පළමු මාගේ සිත වශයෙහි නො පවත්නා කල්හි තො සත්හුන් සිත් ඇති වූමු.

78. කාමරාගාදි කෙලෙසුන් විසින් මඩනාලද්‍ද වැ ශුභසංඥ අනු වැ වැටෙනසුලු වැ රාගචිත්තයාගේ වශයට පැමිණෙමින් චිත්තශමථය නො ලදුමු.

79. මම කෘශ වැ පඬුපැහැ ඇති වැ විවණ් වූ සිරුරු ඇති වැ සත්වසක් හැසිරිණිමි. කෙලෙස්දුකින් දුක්පත් වූ මම දහවලැ හෝ රෑය හෝ මහණසුව නො ලදුමු.

80. ඉක්බිති 'යම්හෙයකින් හීන වූ ගිහිබවට පෙරළා පැමිණෙම් ද මෙහි ගෙලවැල්ලා මියනු ඊට වඩා මට උතුමැ'යි රැහැනක් ගෙන වනතුරට පිවිසිමි.

81. දැඩි වූ පුඩුවක් කොට වෘක්‍ෂශාඛායෙකැ බැඳ පුඩුව ග්‍රීවායෙහි බහාලිමි. එකල්හි මාගේ සිත සියලු ආස්‍රවයන් කෙරෙන් මිදිණි.

මෙසෙයින් සීහා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සීහාථෙරීගාථා යි.

5. 4

82. නන්‍දුවෙනි, ආතුර වූ (නානාවිධ කුණපයෙන්) අපවිත්‍ර වූ පූතිභූත ශරීරය බල. අශුභභාවනා සම්පාදනය පිණිස (උපචාරසමාධියෙන්) එකඟ වූ (අපිණාසමාධියෙන්) සුසමාහිත වූ සිත වඩව.

83. මේ සවිඥනක අශුභය යම්සේ ද තෙල අවිඥනක අශුභයත් එබදු විය. තෙල අවිඥනක අශුභය යම්සේ (සුසානයෙහි හෝනේ) ද මේ සවිඥනක අශුභයත් එබදු වෙයි. බාලයන් විසින් පතන ලද්‍දයේ නමුදු දුගඳ හමයි.

84. මෙසේ සවකිය භාවනාමය ප්‍රඥයෙන් (ඝනවිනිබ්භොග කරණ-යෙන්) ඝනසංඥ බිඳ රැදුවල් බලමින් අනලස් වැ තෙල ආතුරාදි සවභාවය ඇති සිරුර මෙසේ දුටුමු

85. සමෘති අවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමත්ත වූ උපායමනසිකාරයෙන් විමසන ඒ මා විසින් සවසන්තාන පරසන්තාන හෙද වූ කය ඇතිසැටියෙන් දක්නාලද්දේ යැ

86. අනතුරැ වැ මම් ආත්මභාව සඞ්ඛ්‍යාත කයෙහි (මාගීප්‍රඥයෙන්) නිර්වේදයට පැමිණියෙමි. මම් අධ්‍යාත්මසන්තානයෙහි ද විරාගයට පැමිණියෙමි. අප්‍රමත්ත වැ සංයොජන සමුච්ඡේදයෙන් විසංයුක්ත වැ උපශාන්ත ද පරිනිර්වෘත ද වූමු.

මෙසෙයින් සුන්‍දරීනන්‍දා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

සුන්‍දරීනන්‍දාථෙරීගාථා යි.

5. 5

87. අග්ගිං චන්දඤ්ච සූරියඤ්ච[1] දෙවතා ච නමස්සිහං
නදීතිත්ථානි ගන්ත්වාන උදකං ඔරුහාමිහං.

88. බහුවතසමාදානා අඩ්ඪං සීසස්ස ඔලිඛිං,
ඡමාය සෙය්‍යං කප්පෙමි රත්තිං භත්තං න භුඤ්ජිහං[2]

89. විභූසාමණ්ඩනරතා නහාපනුච්ඡාදනෙහි ච
උපකාසිං ඉමං කායං කාමරාගෙන අට්ටිතා.

90. තතො සද්ධං ලභිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං,
දිස්වා කායං යථාභූතං[3] කාමරාගො සමූහතො.

91. සබ්බෙ භවා සමුච්ඡින්නා ඉච්ඡා ච පත්ථනාපි ච,
සබ්බයොගවිසංයුත්තා සන්තිං පාපුණිං[4] චෙතසොති.

ඉත්ථං සුදං නන්දුත්තරා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

නන්දුත්තරාථෙරීගාථා.

5. 6

92. සද්ධාය පබ්බජිත්වාන අගාරස්මානගාරියං
විචරිහං තෙන තෙන ලාභසක්කාර උස්සුකා.

93. රිඤ්චිත්වා පරමං අත්ථං හීනං අත්ථමසෙවිහං
කිලෙසානං වසං ගන්ත්වා සාමඤ්ඤත්ථං න බුජ්ඣිහං.

94. තස්සා මෙ අහු සංවෙගො නිසින්නාය විහාරකෙ
උම්මග්ගපටිපන්නම්හි තණ්හාය වසමාගතා.

95. අප්පකං ජීවිතං මය්හං ජරා ව්‍යාධි ච මද්දති,
ජරාය භිජ්ජතෙ කායො න මෙ කාලො පමජ්ජිතුං.

96. යථාභූතං අවෙක්ඛන්තී ඛන්ධානං උදයබ්බයං,
විමුත්තචිත්තා උට්ඨාසිං කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං මිත්තා කාළී ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

මිත්තාකාළීථෙරීගාථා

---

1 සූරියඤ්ච - මජ්සං. 2 භුඤ්ජහං - මජ්සං.
3 තථභූතං - PTS 4 පාපුණිං - PTS.

5. 5

87. (ඉන්ද්‍රාදීන් ආරාධනය සඳහා) ගිනිදෙවි ද (මසක් පාසා නව) සඳ ද (දවස් පතා උදය සවස) හිරු ද (හිරණ්‍යගර්භාදි බාහිර) දෙවියන් ද මම් (ශුද්ධිය පතා) නමසකාර කළමු, නදීතීර්ථයන් කරා එළඹ දියෙහි ගැලුනමු.

88. බොහෝ ව්‍රත සමාදනයෙන් ශිස අඩක් මුඩු කළමු. බිම හෝනෙම් රාත්‍රිභොජනය නො වැළඳීමි.

89. (යළි) වස්ත්‍රාලඞ්කාරයෙන් ගඳමලින් සැරසීමෙහි ඇලී නැහැවීමෙන් හා ඇඟ ඉලීමෙන් ද කාමරාගයෙන් උපද්‍රැත වැ මේ කය සතපාලූමු.

90. මැතහාගයෙහි සැදැහැ උපදවා සස්නෙහි පැවිදි වූමු. විදර්ශනා සහිත මාර්ගඥනයෙන් මේ කය තතුසේ දැක කාමරාගය (අගමයින්) නසනලද්දේ යැ.

91. සියලු හවයෝ ද විෂයාභිලාෂ සඞ්ඛ්‍යාත ඉච්ඡාව ද අනාගතභව ප්‍රාර්ථනාව ද සිඳිනලද්දහු යැ. කාමාදි සියලු යොගයන්ගෙන් විසංයුක්ත වැ චිත්තයාගේ ශාන්තියට පැමුණුනුමු.

මෙසෙයින් නන්දුත්තරා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

නන්දුත්තරාථෙරීගාථා යි.

5. 6

92. මම් සැදැහැයෙන් ගිහිගෙන් නික්ම සස්නෙහි පැවිදි වැ ලාභසත්කාරයෙහි උත්සුක වැ (බාහුශ්‍රුත්‍ය ධර්මකථාදි) ඒ ඒ කරුණින් යුක්ත වැ වුසුමු.

93. මම් (ධ්‍යානවිදර්ශනාදි) උත්තමාර්ථය හැරපියා (සිව්පස නම් වූ ආමිෂ බැවින්) හීන වූ අර්ථය සෙවන කෙලෙමි. කෙලෙස් වශයට ගොස් ශ්‍රාමණ්‍යාර්ථය මම් නො දතුමු.

94. මා වසන ඔවරකයෙහි හුන් මට 'තෘෂ්ණාවශයට පැමිණ නො මග පිළිපන්මූ'යි සංවෙග උපන.

95. මාගේ ජීවිතය අල්ප යැ (එ ද) ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මඩතේ වෙයි. කය ජරාව විසින් බිඳුනාලැබෙයි. මට ප්‍රමාද වන්නට මේ කල් නො වේ.

96. සකන්ධයන්ගේ උදයව්‍යය (අනිත්‍යාදි මනසිකාරයෙන්) ඇති සැටි බලමින් කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිත් ඇති වැ නැගී සිටියමු. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලද.

මෙසෙයින් මෙත්තිකා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

මෙත්තිකාථෙරීගාථා යි.

5. 7

97. අගාරස්මිං වසන්තීහං ධම්මං සුත්වාන භික්ඛුනො,
අද්දසං විරජං ධම්මං නිබ්බානං පදමච්චුතං.

98. සාහං පුත්තං ධීතරඤ්ච[1] ධනධඤ්ඤඤ්ච ඡඩ්ඩිය
කෙසෙ ඡේදාපයිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං.

99. සික්ඛමානා අහං සන්තී භාවෙන්තී මග්ගමඤ්ජසං,
පහාසිං රාගදොසඤ්ච තදෙකට්ඨෙ ච ආසවෙ.

100. භික්ඛුනී උපසම්පජ්ජ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං
විසොධිතං දිබ්බචක්ඛුං විමලං සාධුභාවිතං.

101. සඞ්ඛාරෙ පරතො දිස්වා හෙතුජාතෙ පලොකිතෙ
පහාසිං ආසවෙ සබ්බෙ සීතිභූතාම්හි නිබ්බුතාති.

ඉත්ථං සුදං සකුලා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සකුලාථෙරීගාථා.

5. 8

102. දස පුත්තෙ විජායිත්වා අස්මිං රූපසමුස්සයෙ
තතොහං දුබ්බලා ජිණ්ණා භික්ඛුනිං උපසඞ්කමිං.

103. සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ඛන්ධායතනධාතුයො
තස්සා ධම්මං සුණිත්වාන කෙසෙ ඡෙත්වාන පබ්බජිං.

104. තස්සා මෙ සික්ඛමානාය දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං,
පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි යත්ථ මෙ වුසිතං පුරෙ.

105. අනිමිත්තඤ්ච භාවෙමි එකග්ගා සුසමාහිතා,
අනන්තරා විමොක්ඛාසිං අනුපාදාය නිබ්බුතා.

106. පඤ්චක්ඛන්ධා පරිඤ්ඤාතා තිට්ඨන්ති ඡින්නමූලකා,
ධී තවත්ථු ජරෙ ජම්මෙ[2] නත්ථි දානි පුනබ්භවොති.

ඉත්ථං සුදං සොණා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සොණාථෙරීගාථා.

1 ධීතඤ්ච - සී.
2 ධිතිවත්ථුජතෙජම්හි - PTS.

5. 7

97. මම් පෙර ගිහිගෙයි වසනුව් රහත් පැවිදි කෙනකුන්ගේ දහම් අසා කෙලෙස්රජස් රහිත වූ නිර්වාණ සඞ්ඛ්‍යාත වූ ච්‍යුති රහිත වූ අසඞ්ඛත ධර්මය දහම් ඇසින් දුටුමු.

98. ඒ මම් පුතු ද දුව ද ධනධාන්‍ය ද හැරපියා ගෙහෙ බහා සස්නෙහි පැවිදි වූමු.

99. සික්ඛමානාවක් වූ මම් අඤ්ජස සඞ්ඛ්‍යාත උපරි මාර්ගය වඩමින් රාගද්වෙෂ දෙක ද තදෙකසථ ආස්‍රවයන් ද දුරු කළමු.

100. උපසපත් මෙහෙණක වැ පෙරවිසූකඳපිළිවෙල සිහි කළමූ විගතමල වූ බුද්ධාදි සාධූන් විසින් වඩනලද දිවැස් නුවණ පිරිසුදු කරනලද.

101. ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ බිදෙන සුලු වූ ත්‍රෛභූමක සංස්කාරයන් අනාත්ම හෙයින් දැක සියලු ආස්‍රවයන් අගමඟින් දුරු කළමූ. සිහිල් වැ කෙලෙස් පිරිනිවතින් පිරිනිවුණුමූ.

මෙසෙයින් සකුලා මෙහෙණ ගථා කිවු ය.

සකුලාථෙරීගාථා යි.

5. 8

102 මේ රූප සඞ්ඛ්‍යාත ශරීරයෙහි සිට දස දරු කෙනකුන් වදා එහෙයින් දුර්වල වැ දිරාගිය මම් මෙහෙණක කරා එළඹියමූ.

103. ඒ මෙහෙණ මට ස්කන්ධායතනධාතු නිඃශ්‍රිත වූ දහම් දෙසූ. ඇගේ දහම් අසා ගෙහෙ බහා පැවිදි වූමූ.

104. සික්ඛමානාවක වූ මා විසින් දිවැස පිරිසුදු කරනලද. පෙර යම් ජාතියක මාගේ වාස වී ද ඒ පෙර විසූ කඳපිළිවෙල දනිමි.

105. එකග වූ සමාහිත වූ සිත් ඇති වැ අනිමිත්තභාවනාව වඩමි රහත්මගට අනතුරු වැ උපන් විමොක්ෂ ඇති වූමූ. රූපාදි කිසි දහමක් උපාදන නො කොට නිවුණුමූ.

106. පරිඥාත වූ පඤ්චස්කන්ධයෝ සුන්මුල් ඇති වැ සිටිති. ලාමක වූ ජරාව, තිට තිගා වේවා. දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

මෙසෙයින් සොණා මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

සොණාථෙරීගාථා යි.

5 9

107. ලූනකෙසී පඞ්කධරී එකසාටී පුරෙ චරිං,
අවජ්ජෙ වජ්ජමතිනී වජ්ජෙ චාවජ්ජදස්සිනී

108. දිවාවිහාරා නික්ඛම්ම ගිජ්ඣකූටම්හි පබ්බතෙ
අද්දසං විරජං බුද්ධං භික්ඛුසඞ්ඝපුරක්ඛතං.

109. නිහච්ච ජාණුං වන්දිත්වා සම්මුඛා පඤ්ජලිං අකං,
එහි භද්දෙති මං අවච සා මෙ ආසූපසම්පදා.

110. චිණ්ණා අඞ්ගා ච මගධා වජ්ජී කාසී ච කොසලා,
අනණා පණ්ණාසවස්සානි රට්ඨපිණ්ඩමභුඤ්ජිහං.

111. පුඤ්ඤං වත පසවී බහුං සප්පඤ්ඤො වතායං උපාසකො,
යො භද්දාය චීවරං අදාසි විප්පමුත්තාය සබ්බගන්ථෙහීති.

ඉත්ථං සුදං භද්දා කුණ්ඩලකෙසා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

භද්දාකුණ්ඩලකෙසාථෙරීගාථා.

5. 10

112. නඞ්ගලෙහි කසං ඛෙත්තං බීජානි පවපං ඡමා,
පුත්තදාරානි පොසෙන්තා ධනං වින්දන්ති මානවා.

113. කිමහං සීලසම්පන්නා සත්ථුසාසනකාරිකා,
නිබ්බානං නාධිගච්ඡාමි අකුසීතා අනුද්ධතා.

114. පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන උදකෙසු කරොමහං,
පාදොදකඤ්ච දිස්වාන ථලතො නින්නමාගතං.

115. තතො චිත්තං සමාධෙසිං අස්සං භද්‍රං’වජානියං,
තතො දීපං ගහෙත්වාන විහාරං පාවිසිං අහං.

116. සෙය්‍යං ඔලොකයිත්වාන මඤ්චකම්හි උපාවිසිං,
තතො සූචිං ගහෙත්වාන වට්ටිං ඔකස්සයාමහං
පදීපස්සෙව නිබ්බානං විමොක්ඛො අහු චෙතසොති.

ඉත්ථං සුදං පටාචාරා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

පටාචාරාථෙරීගාථා.

5. 9

107. පෙර නුවටු වැ තල්ඇටින් සුන් කෙහෙ ඇති වැ දත්මල ඇති වැ එක්සළුවක් හැඳ පෙරෙවැ අනවද්‍යයෙහි සාවද්‍ය යැ යන දෘෂ්ටි ඇති වැ සාවද්‍යයෙහි අනවද්‍ය යැ යි දක්මින් හැසිරුණුමු.

108. ගිජුකුළු පව්යෙහි දිවාවිහාරස්ථානයෙන් නික්ම භික්ෂුසඞ්ඝයා විසින් පිරිවරනලද, කෙලෙස්රජස් රහිත වූ බුදුන් දුටුමු.

109. බුදුන් හමුයෙහි දෙදණ බිමැ පිහිටුවා වැඳ ඇඳිලි කළමූ. 'එව භද්‍රාවෙති'යි (බුදුහු) මට වදාළහ. ඒ මට උපසමපත් විය.

110. අංග මගධ වජ්ජි කාසි කොසල යන යම් ජනපද කෙනෙක් (පෙර මා විසින්)හැසිරෙනලද්දහු ද (එහි මැ) ණය රහිත වැ (රහත් වැ) පනස්වසක් මම රටවැසියා දුන් පිඬුවා වැළඳුමු.

111. සප්‍රාඥ වූ යම් උපාසකයෙක් සියලු ග්‍රන්ථයන්ගෙන් මිදුණු භද්‍රා මෙහෙණහට සිවුරු දුන්නේ ද මේ තෙම බොහෝ පින් රැස් කෙළේ වී.

මෙසෙයින් භද්‍රාකුණ්ඩලකෙසා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

භද්‍රාකුණ්ඩලකෙසාථෙරීගාථා යි.

5. 10

112. මානවකයෝ නඟුලින් කුඹුර සාමින් භූමියෙහි බිජු වපුරන්නාහු අඹුදරුවන් පොෂණය කෙරෙමින් ධනය ලබත්.

113. ශීලසමපන්න වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සසුන් කරන නුකුසි වූ උඩඟු නො වූ මම කුමක් හෙයින් නිවන පසක් නො කෙරෙම් ද?

114. පා දෝනා හෙතුයෙන් (තුන් වරක්) දිය ඔත් කල්හි උස්බිමින් පහතට ගලාගිය පාදෙවුන් දිය දැක මම් නිමිති කෙරෙමි.

115. අනතුරු වැ භද්‍ර වූ ආජානීය අශ්වයකු සෙයින් සිත විදර්ශනා-සමාධියෙන් සමාහිත කළමූ. ඉක්බිති මම් පහන අතින් ගෙන විහාරයට පිවිසියමූ.

116. ශයනය පහන්එලියෙන් බලා ඇඳෙහි හිඳගතුමූ. ඉක්බිති මම් හිඳ ගෙන (පහන නිවන්නට) වැටිය ඇදපූමූ. (එසඳ) පහන නිවීමක් මෙන් චිත්තයාගේ විමොක්ෂය වී.

මෙසෙයින් පටාචාරා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

පටාචාරාථෙරීගාථා යි.

5. 11

117. මුසලානි ගහෙත්වාන ධඤ්ඤං කොට්ටෙන්ති මානවා[1]
පුත්තදාරානි පොසෙන්තා ධනං වින්දන්ති මානවා[1]:

118. කරොථ බුද්ධසාසනං යං කත්වා නානුතප්පති,
ඛිප්පං පාදානි ධොවිත්වා එකමන්තෙ නිසීදථ,
චෙතොසමථමනුයුත්තා කරොථ බුද්ධසාසනං.

119. තස්සා තා වචනං සුත්වා පටාචාරාය සාසනං,
පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන එකමන්තං උපාවිසුං,
චෙතොසමථමනුයුත්තා අකංසු බුද්ධසාසනං.

120 රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිං අනුස්සරුං,
රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචක්ඛුං විසොධයුං,
රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්ඛන්ධං පදාලයුං.

121. උට්ඨාය පාදෙ වන්දිංසු කතා තෙ අනුසාසනී,
ඉන්දංව තිදසා දෙවා සඞ්ගාමෙ අපරාජිතං,
පුරක්ඛත්වා විහරියාම තෙවිජ්ජම්හ අනාසවාති.

ඉත්ථං සුදං තිංසමත්තා ථෙරී භික්ඛුනියො ගාථායො අභාසිත්ථාති.

තිංසමත්තාථෙරී භික්ඛුනීගාථා.

5. 12

122. දුග්ගතාහං පුරෙ ආසිං විධවා ච අපුත්තිකා,
විනා මිත්තෙහි ඤාතීහි භත්තචොළස්ස නාධිගං.

123 පත්තං දණ්ඩඤ්ච ගණ්හිත්වා භික්ඛමානා කුලාකුලං,
සීතුණ්හෙන ච ඩය්හන්තී සත්තවස්සානි චාරිහං.

124. භික්ඛුනිං පුන දිස්වාන අන්නපානස්ස ලාභිනිං,
උපසඞ්කම්මාවොචං පබ්බජ්ජං අනගාරියං.

125. සා ච මං අනුකම්පාය පබ්බාජෙසි පටාචාරා,
තතො මං ඔවදිත්වාන පරමත්ථෙ නියොජයී.

126. තස්සාහං වචනං සුත්වා අකාසිං අනුසාසනිං,
අමොඝො අය්යාය ඔවාදො තෙවිජ්ජම්හි අනාසවාති.

ඉත්ථං සුදං චන්දා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

චන්දාථෙරීගාථා.

පඤ්චකනිපාතො නිට්ඨිතො.

1 මාණවා - මජසං.

5. 11

117. මිනිස්හු මොහොල් ගෙන ධාන්‍ය කොටති. මිනිස්හු අඹුදරුවන් පුස්මින් ධනය ලබත්.

118. යම් අනුසස්නක් කොට නො තැවේ ද ඒ බුදුසසුන් කරව, වහා පා දෙව විවෙකස්ථානයෙකැ හිඳුව. චිත්තශමථයෙහි යෙදී කමටහන් භාවනා විසින් බුද්ධශාසනය කරව.

119 ඒ මෙහෙණිහු ඒ පටාචාරාවගේ ඔවා බස් අසා පා දෙව විවෙකස්ථානයෙකැ හුන්හ. චිත්තශමථයෙහි යෙදුණාහු බුදුසසුන් කළහ.

120. රෑ පෙරයමැ පෙරවිසූකඳපිළිවෙළ සිහි කළහ. රෑ මැදියමැ දිවැස පිරිසිදු කළහ. රෑ අලුයමැ මොහඳුරුකඳ බිඳලූහ.

121. හුනස්නෙන් නැඟිසිට (තොපගේ අනුසසුන් කරනලද්දැ'යි) පසඟපිහිටුවා පා වැන්දුහ. තිදස්පුරවැසි දෙවියෝ සඞ්ග්‍රාමයෙහි දිනූ ඉන්ද්‍රයා සෙයින් (ඇපි තොප) පෙරටු කොට වාස කරම්හ. ත්‍රිවිද්‍යා ඇති අනාස්‍රව වූම්හ.

මෙසෙයින් තිසක් පමණ මෙහෙණිනු ගාථා කිවු යැ.

තිංසථෙරීගාථා යි.

5. 12

122. මම පෙර හිමියා නැති දූපුතුන් නැති දුක්පත් වූවක් වූමු. ඥතිමිත්‍රයන් නැති වූමු. (එයින් මැ) බත්පිළී නො ලත්මූ.

123. මම මැටිපය ද දඬුකඩක් ද ගෙන ගෙත් ගෙට සිඟමින් ශීතොෂ්ණයෙන් දැවෙමින් සත්වසක් හැසිරුණුමු

124. යළි ආහාරපාන ලබනසුලු පටාචාරා මෙහෙණ දැක ඇය කරා එළඹ සසුන්පැවිද්ද ('දෙනුමැනැවැ'යි) කීමු

125. ඒ පටාචාරා මෙහෙණ ද අනුකම්පායෙන් මා පැවිදි කළා. ඉක්බිති ඔවාදී මා පරමාර්ථයෙහි (කමටහන් කියා) යෙදූ

126. මම ඇය බස් අසා ඒ අනුසසුන් කළමු. ආර්යාවගේ ඔවා නො සිස් විය. ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්තා වූමු අනාස්‍රව වූමු.

මෙසෙයින් චන්ද්‍රා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

චන්ද්‍රාථෙරීගාථා යි.

පඤ්චකනිපාතය නිමි

6. ඡක්කනිපාතො.

6. 1

127. යස්ස මග්ගං න ජානාති ආගතස්ස ගතස්ස වා
තං කුතො ආගතං සත්තං මම පුත්තොති රොදසි.

128. මග්ගඤ්ච ඛොස්ස ජානාසි ආගතස්ස ගතස්ස වා
න නං සමනුසොචෙසි එවං ධම්මා හි පාණිනො.

129. අයාචිතො තතාගච්ඡි අනනුඤ්ඤාතො[1] ඉතො ගතො
කුතොචි නූන ආගන්ත්වා වසිත්වා කතිපාහකං
ඉතො'පි අඤ්ඤෙන ගතො තතො අඤ්ඤෙන[2] ගච්ඡති.

130. පෙතො මනුස්සරූපෙන සංසරන්තො ගමිස්සති,
යථාගතො තථා ගතො කා තත්ථ පරිදෙවනා.

131 අබ්බහී වත මෙ සල්ලං දුද්දසං හදයනිස්සිතං[3]
යා මෙ සොකපරෙතාය පුත්තසොකං ව්‍යපානුදි.

132. සාජ්ජ අබ්බුළ්හසල්ලාහං නිච්ඡාතා පරිනිබ්බුතා
බුද්ධං ධම්මඤ්ච සඞ්ඝඤ්ච උපෙමි සරණං මුනිං.

ඉත්ථං සුදං පඤ්චසතමත්තා ථෙරී භික්ඛුනියො ගාථායො අභාසිත්ථාති

පඤ්චසතමත්තානං ථෙරීනං ගාථා.

6. 2

133. පුත්තසොකෙනහං අට්ටා ඛිත්තචිත්තා විසඤ්ඤිනී,
නග්ගා පකිණ්ණකෙසී ච තෙන තෙන විචාරිහං.

134. වසිං[4] සඞ්කාරකූටෙසු සුසානෙ රථියාසු ච
අචරිං තීණි වස්සානි ඛුප්පිපාසා සමප්පිතා.

135. අථද්දසාසිං[5] සුගතං නගරං මිථිලං පති,[6]
අදන්තානං දමෙතාරං සම්බුද්ධමකුතොභයං.

136. සචිත්තං[7] පටිලද්ධාන වන්දිත්වාන උපාවිසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො.

137. තස්ස ධම්මං සුණිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං
යුඤ්ජන්තී සත්ථු වචනෙ සච්ඡාකාසිං පදං සිවං.

138. සබ්බෙ සොකා සමුච්ඡින්නා පහීනා එතදන්තිකා
පරිඤ්ඤාතා හි මෙ වත්ථූ යතො සොකාන සම්භවො.

ඉත්ථං සුදං වාසෙට්ඨී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

වාසෙට්ඨීථෙරීගාථා.

---

1 නානුඤ්ඤාතො - මජ්ඣ. 2. හතොවඤ්ඤෙන - මජ්ඣ. 3. හදයස්සිතං - මජ්ඣ.
4. වීථි - මජ්ඣ. 5. අථද්දසාමි PTS 6 ගතං - PTS 7. සංචිත්තං - PTS.

6. ඡක්කනිපාතය.

6. 1

127. මෙලොවට ආවාවූ හෝ මෙලොවින් ගියාවූ හෝ යම් මැ කෙනකුගේ ආගියමග නො දත්තේ ද, කොහි සිට ආවාවූ ඒ සතකු ගෙන 'මාගේ පුත්‍රයහ'යි අඬන්නෙහි ද?

128. මෙලොවට ආවාවූ හෝ මෙලොවින් ගියාවූ හෝ ඔහුගේ මග දන්නෙහි ද ඔහු ගෙන ශොක නො කරන්නෙහි යැ. ප්‍රාණීහු මෙබඳු සැහැවි ඇත්තාහු යැ.

129. නො යදනාලදු වැ එලොවින් ආයේ යැ, නො අනුදන්නාලදු වැ මෙලොවින් ගියේ යැ කිසියම් ගතියක සිට මෙලොව අවුත් කිහිප දිනක් වැස මෙලොවිනුදු අන් ගතියකට පිළිසඳ විසින් ගියේ යැ එයිනුදු අන් භවයකට යෙයි.

130. මලේ මනුෂ්‍ය ආදී රූපයෙන් සැරිසරමින් යෙයි යම්සේ ආයේ වේ ද එසේ ගියේ යැ, එහිලා කවර පරිදෙවනායෙක් ද!

131. යම් මෙහෙණක් ශොකයෙන් මඩනාලද මාගේ පුත්‍රශොකය දුරලූ ද ඕතොමෝ මාගේ නො දැකියහෙන ළය ඇසුරු කළ ශොක නමැති හුල එකාන්තයෙන් උදුරා ලූ යැ.

132. මම දූන් උදුරාලූ හුල් ඇති වැ තෘෂ්ණා නැති වැ පිරිනිවි බුදුන් දහම් සඟුන් සරණ කොට යෙමි.

මෙසෙයින් පන්සියක් පමණ තෙරණීහු ගාථා කීහු.

පන්සියක් පමණ තෙරණීන්ගේ ගාථා. යි

6. 2

133. මම් පුත්‍රශොකයෙන් පීඩිත වැ එහෙයින් මැ විසංඥ වැ එයින් මැ නගන වැ විසුල කෙහෙ ඇති වැ ඒ ඒ තැන හැසිරුණුමූ.

134. කසළගොඩෙහි ද සොහොන්හි ද රියමහ ද වාස කළමූ. තුන්වසක්කල් සාපවසින් පෙළෙමින් හැසිරුණුමූ.

135. අනතුරු ව මිථුලුනුවර බලා වඩනා අදාන්තයන් දමනය කරන කොයිනුදු බිය නැත් සුගත වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දුටුමූ.

136. පියැවි සිත් ලැබ වැඳ ඔබ කරා එළැඹුමූ, ඒ ගොයුම්හොත් බුදුහු මට අනුකම්පායෙන් දහම් දෙසූසේක.

137. ඔබගේ දහම් අසා සසුන්හි පැවිදි වූමූ. බුද්ධ වචනයෙහි (භාවනානුයොග වශයෙන්) යෙදෙමින් නිර්වාණ පදය පසක් කළමූ.

138. තෙල නිවන කෙළවර කොට ඇති සියලු ශොකයෝ මුලුසුන්හ ප්‍රහීණයහ යම් වස්තුයෙක ශොකසම්භවය වේ ද, මා විසින් ඒ වස්තුහු ත්‍රිවිධ පරිඥයෙන් දන්නා ලදහ.

මෙසෙයින් වාසෙට්ඨි මෙහෙණ ගාථා කිවූ ය.

වාසෙට්ඨි ථෙරීගාථා. යි,

6. 3

139. දහරා ත්වං රූපවතී අහම්පි දහරො යුවා,
පඤ්චඞ්ගිකෙන තුරියෙන එහි ඛෙමෙ රමාමසෙ.

140 ඉමිනා පූතිකායෙන ආතුරෙන පභඞ්ගුනා
අට්ටියාමි[1] හරායාමි කාමතණ්හා සමූහතා.

141 සත්තිසූලූපමා කාමා ඛන්ධාසං[2] අධිකුට්ටනා,
යං ත්වං කාමරතිං බ්‍රෑසි අරති දානි සා මම.[3]

142. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තක.

143. නක්ඛත්තානි නමස්සන්තා අග්ගිං පරිචරං වනෙ
යථාභුච්චං අජානන්තා බාලා සුද්ධිං අමඤ්ඤථ.

144 අහඤ්ච ඛො නමස්සන්තී සම්බුද්ධං පුරිසුත්තමං
පරිමුත්තා සබ්බදුක්ඛෙහි සත්ථුසාසනකාරිකාති.

ඉත්ථං සුදං ඛෙමා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ඛෙමාථෙරීගාථා.

6. 4

145 අලඞ්කතා සුවසනා මාලිනී චන්දනුක්ඛිතා
සබ්බාභරණසඤ්ඡන්නා දාසිගණපුරක්ඛතා.

146 අන්නං පානඤ්ච ආදාය ඛජ්ජභොජ්ජමනප්පකං
ගෙහතො නික්ඛමිත්වාන උය්‍යානමභිහාරයිං.

147. තත්ථ රමිත්වා කීළිත්වා ආගච්ඡන්තී සකං ඝරං
විහාරං දට්ඨුං[4] පාවිසිං සාකෙතෙ අඤ්ජනං වනං.

148. දිස්වාන ලොකපජ්ජොතං වන්දිත්වාන උපාවිසිං
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය චක්ඛුමා.

149 සුත්වා ච ඛො මහෙසිස්ස සච්චං අප්පටිවිජ්ඣහං
තත්ථෙව විරජං ධම්මං ඵුස්සයිං අමතං පදං.

150. තතො විඤ්ඤාතසද්ධම්මා පබ්බජිං අනගාරියං
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා අමොඝං බුද්ධසාසනං.

ඉත්ථං සුදං සුජාතා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුජාතාථෙරීගාථා.

---

1 අද්දයාමි - PTS. 2. ඛන්ධානං - PTS. 3. මමං - PTS.
4. දක්ඛිං - PTS.

6. 3

139. ඛෙමාවෙනි තෝ යොවුන් විය පත් රූපවත්හු. මම ද යොවුන් පත් තරුණයෙමි. එව පසඟතුරුයෙන් රමණය කරම්හ.

140. ආතුර වූ බිඳෙනසුලු මේ කුණුකයින් පිළිකුල් කරමි. විලි ඇති කරමි, කාමතෘෂ්ණාවෝ මුලුසුන් කරන ලදහ.

141. කාමයෝ සැත්හුල් වැනියහ, සකන්ධයෝ ඔවුනට මස්ලොඹු වැනියහ, තෝ යම් කාමරතියක් කියෙහි ද, එය දැන් මට අරතියෙකි.

142 හැම තන්හි තෘෂ්ණා නසන ලදී, මෝහඳුරු කඳ පළන ලදී, මාරය, මෙසේ දනුව, මාරය තෝ නටුයෙහි.

143. බාලයෝ නකත් වඳනාහු වනයෙහි ගිනිදෙව් පුදනුවෝ යථා-භූතාර්ථය නො දන්නාහු ශුද්ධිය සිතූහු.

144. මමත් පුරුෂෝත්තම සම්‍යක් සම්බුද්ධයන් වඳිමින් බුදුන් ගේ අනුසසුන්කරු වී හැම දුක්න් මිදුණුමු.

මෙසෙයින් ඛෙමාථෙරී ගාථා කිවු ය.

ඛෙමාථෙරීගාථා යි.

6. 4

145. අලඞ්කෘත ව මනා අවජාදන ඇති ව මල්දම් ධර ව චන්දන-කල්කයෙන් අනුලිප්ත ව සර්වාභරණයෙන් ගැවසු සිරුරු ඇති ව දැසිගණයා විසින් පුරස්කෘත ව-

146. ආහාර හා පානවගී ද අනල්ප ඛාද්‍ය භොජ්‍ය ද ගෙන ගෙයින් නික්මැ උයනට එළැඹිමි.

147. එ උයන්හි රමණය කොට කෙළැ සියගෙට එන මම සාකෙත නුවර සමීපයෙහි වූ අඤ්ජනවන විහාරය දක්නට පිවිසීමි.

148. ලොවට පහන් වැනි බුදුන් දැක වැඳැ ඔබ කරා එළැඹිමි, ඒ පසැස් වූ බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසූහු.

149. මහර්ෂි බුදුන් ගේ බස් අසා මම සත්‍යප්‍රතිවෙධ කළමු, එ අසුන්හි මැ විරාගධර්ම සඞ්ඛ්‍යාත අමෘතපදය පසක් කළමු.

150. ඉක්බිති දත් දහම් ඇති ව සසුන්හි පැවිදි වීමි, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදුසසුන් නො සිස් වෙයි.

මෙසෙයින් සුජාතාථෙරී ගාථා කිවු ය.

සුජාතා ථෙරීගාථා යි.

6. 5

151. උච්චෙ කුලෙ අහං ජාතා බහුවිත්තෙ මහද්ධනෙ
වණ්ණරූපෙන සම්පන්නා ධීතා මෙඝස්ස අත්‍රජා.

152. පත්ථිතා රාජපුත්තෙහි සෙට්ඨිපුත්තෙහි හිජ්ඣිතා[1]
පිතු මෙ පෙසයී දූතං දෙථ මය්හං අනොපමං.

153. යත්තකං තුලිතා එසා තුය්හං ධීතා අනුපමා
තතො අට්ඨගුණං දස්සං හිරඤ්ඤං රතනානි ච.

154. සාහං දිස්වාන සම්බුද්ධං ලොකජෙට්ඨං අනුත්තරං
තස්ස පාදානි වන්දිත්වා එකමන්තං උපාවිසිං.

155. සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි අනුකම්පාය ගොතමො
නිසින්නා ආසනෙ තස්මිං ඵුස්සයිං[2] තතියං ඵලං.

156. තතො කෙසානි ඡෙත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං
අජ්ජ මෙ සත්තමී රත්ති යතො තණ්හා විසොසිතා.

ඉත්ථං සුදං අනොපමා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

අනොපමාථෙරීගාථා.

6. 6

157. බුද්ධවීර නමො ත්‍යත්ථු සබ්බසත්තානමුත්තම
යො මං දුක්ඛා පමොචෙසි අඤ්ඤඤ්ච බහුකං ජනං

158. සබ්බදුක්ඛං පරිඤ්ඤාතං හෙතුතණ්හා විසොසිතා
භාවිතො අට්ඨඞ්ගිකො[3] මග්ගො නිරොධො ඵුසිතො මයා

159. මාතා පුත්තො පිතා භාතා අය්‍යකා ච පුරෙ අහුං
යථාභුච්චං අජානන්තී සංසරිහං අනිබ්බිසං.

160. දිට්ඨො හි මෙ සො භගවා අන්තිමො'යං සමුස්සයො
වික්ඛීණො ජාතිසංසාරො නත්ථි දානි පුනබ්භවො.

161. ආරද්ධවිරියෙ පහිතත්තෙ නිච්චං දළ්හපරක්කමෙ
සමග්ගෙ සාවකෙ පස්සෙ එසා බුද්ධාන වන්දනා.

162. බහුන්නං[4] වත අත්ථාය මායා ජනයි ගොතමං
ව්‍යාධිමරණතුන්නානං දුක්ඛක්ඛන්ධං ව්‍යපානුදී'ති.

ඉත්ථං සුදං මහාපජාපතීගොතමී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

මහාපජාපතීගොතමීථෙරීගාථා.

---

1. ගිජ්ඣිතා - PTS. 2. ඵුසයිං - ව. 3. අරියට්ඨඞ්ගිකො - සීමු.
4. බහූනං - මජසං.

6. 5

151. මම බොහෝ තුෂ්ටිජනක ද්‍රව්‍ය ඇති මහද්ධන ඇති උදාර වූ වෛශ්‍යකුලයෙහි උපන්මි. වර්ණයෙන් හා රූපයෙන් සම්පන්න වූ මෙඝ නම් සිටු හට උරදු දුවක් වූමි,

152. රජදරුවන් විසින් පතන ලදුමි, සිටු දරුවන් විසින් කැමැති වන ලදුමි, "මට අනොපමා දුව දෙව"යි මපිය හට දූතයකු එවි

153. තොප ගේ දූ වූ තෙල අනොපමාව යම්තාක් ධන වටනි ආලනා කාරන ලදු ද, එයට වඩා අටගුණයක් හිරණ්‍ය හා රත්න දෙමි, කියා යි.

154. ඒ මම ලොකජ්‍යෙෂ්ඨ වූ අනුත්තර වූ සම්බුදුන් දැක ඔබ ගේ පා වැඳ එකත්පස් ව හුනිමි.

155. ඒ ගොයුම්ගොත් බුදුහු අනුකම්පායෙන් මට දහම් දෙසූහ, එ අසුන්හි හුන් මම අනගැමිඵල පසක් කළෙමි.

156. ඉක්බිති කෙස් බහා සසුන්හි පැවිදි වූමි, යම් දිනෙක තෘෂ්ණා නස්නා ලදු ද එතැන් සිට මට අද සත්වන දිනය යි.

මෙසෙයින් අනොපමාථෙරි ගාථා කිවු ය.

අනොපමාථෙරි ගාථා යි.

6. 6.

157. යමෙක් සසරදුකින් මා හා අන්‍ය බොහෝ ජනයාත් මුදාලි ද සර්ව සත්වොත්තම වූ බුද්ධවීරයන් වහන්ස, ඒ තොප වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

158. මා විසින් හැම දුක් සර්වාකාරයෙන් දන්නා ලද, හෙතු තෘෂ්ණාව නස්නා ලදු, අරිඅටඟිමඟ ද නිරොධය ද ඥානසපශියෙන් පහස්නා ලදී.

159. මම (ප්‍රවෘත්ති හෙතු ආදී) යථාභූතාර්ථය නො දන්මින් සසර-මුහුදෙහි පිහිටක් නො ලබමින් අපරාපරොත්පත්ති විසින් සැරිසැරීමි. අතීතයෙහි වරෙක මවු වූමි, වරෙක පුත් වූමි. වරෙක පිය වූමි වරෙක සොහොයුරු වූමි, වරෙක මුත්තු වූමි.

160. මා විසින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නුවණැසින් දක්නා ලදහ. මේ අන්තිම දෙහය වෙයි, ජාති සංසාරය ක්ෂීණ විය. දැන් පුනර්භවයෙක් නැත.

161. රැකුළු වැර ඇති නිවනට මෙහෙයූ සිත් ඇති සතතයෙන් දැඩ් පරාක්‍රම ඇති ශීලාදීන් සමඟ ව සිටි සව්වන් දකුමි. තෙල වන්දනා ඒ බුදුනට වෙයි.

162. මහාමායා තොමෝ බොහෝ දෙනාට වැඩ පිණිස මැ ගොයුම්-ගොත් බුදුන් ප්‍රසව කළා (එසේ මැ යා) ව්‍යාධි මරණ දෙකින් පෙළෙනුවන් ගේ දුඃඛරාශිය බැහැර කළේ යි.

මෙසෙයින් මහාප්‍රජාපතී ගොතමී මෙහෙණ ගාථා කිවු ය.

මහාපජාපතී ගොතමිථෙර ගාථා යි.

6. 7

163. ගුත්තෙ යදත්ථං පබ්බජ්ජා හිත්වා පුත්තං පසුං පියං
තමෙව අනුබ්‍රූහෙහි මා චිත්තස්ස වසං ගමී.

164. චිත්තෙන වඤ්චිතා සත්තා මාරස්ස විසයෙ රතා
අනෙකජාතිසංසාරං සන්ධාවන්ති අවිද්දසු

165. කාමච්ඡන්දඤ්ච ව්‍යාපාදං සක්කායදිට්ඨිමෙව ච
සීලබ්බතපරාමාසං විචිකිච්ඡඤ්ච පඤ්චමං.

166. සංයොජනානි එතානි පජහිත්වාන භික්ඛුනී,
ඔරම්භාගමනීයානි නයිදං පුනරෙහිසි.

167. රාගං මානං අවිජ්ජඤ්ච උද්ධච්චඤ්ච විවජ්ජිය,
සංයොජනානි ඡෙත්වාන දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සසි.

168. ඛෙපෙත්වා ජාතිසංසාරං පරිඤ්ඤාය පුනබ්භවං
දිට්ඨෙව ධම්මෙ නිච්ඡාතා උපසන්තා චරිස්සසීති.

ඉත්ථං සුදං ගුත්තා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

ගුත්තාථෙරීගාථා.

6. 8

169. චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං විහාරා උපනික්ඛමිං
අලද්ධා චෙතසො සන්තිං චිත්තෙ අවසවත්තිනී.

170. භික්ඛුනිං උපසඞ්කම්ම සක්කච්චං පරිපුච්ඡහං,
සා මෙ ධම්මමදෙසෙසි ධාතු ආයතනානි ච.

171. චත්තාරි අරියසච්චානි ඉන්ද්‍රියානි බලානි ච,
බොජ්ඣඞ්ගට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං උත්තමත්ථස්ස පත්තියා.

172. තස්සාහං වචනං සුත්වා කරොන්තී අනුසාසනිං,
රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං.

173. රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචක්ඛුං විසොධයිං,
රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්ඛන්ධං පදාලයිං.

174. පීතිසුඛෙන ච කායං ඵරිත්වා විහරිං තදා,
සත්තමියා පාදෙ පසාරෙසිං තමොක්ඛන්ධං පදාලියාති.

ඉත්ථං සුදං විජයා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

විජයාථෙරීගාථා.

ඡක්කනිපාතො නිට්ඨිතො.

6. 7

163. ගුත්තාවෙනි, ප්‍රිය වූ පුතු ද වස්තුව ද හැරපියා යම් කෙලශ-පරිනිර්වාණ සඞ්ඛ පරිනිර්වාණයක් සඳහා බ්‍රම්සරවස් කැමැතිවහලද්ද එය මැ පුනපුනා වඩව, චිත්තවශයට නහමක් යා.

164. චිත්තයා විසින් නුළු කරනලද අවිද්‍යාත් සත්ත්වයෝ මාරයාගේ විෂයෙහි ඇලුණානු නොයෙක් ජාතිසංසාරයෙහි දිවෙති.

165. කාමච්ඡන්දය ව්‍යාපාදය සත්කායදෘෂ්ටිය ශීලව්‍රතපරාමර්ශය පස්වැනි විචිකිත්සා යි.

166. කාමධාතුවට පමුණුවන්නට නිසි හෙල සංයෝජනයන් අනගැමි මඟින් හැරපියා මෙහෙණ නැවැත මේ භවයට නො ඒ.

167. රූපාරූපරාග ද මානය ද අවිද්‍යා ද ඖද්ධත්‍යය ද හැර පසඳුව උද්ධම්භාගිය සංයෝජනයනුදු සිඳ දුක් කෙළවර කරව.

168. ජාතිසංසාරය ක්‍ෂය කොට පුනර්භවය පිරිසිඳ ගෙන ඉහාත්මයෙහි ම නිස්තෘෂ්ණ වැ උපශාන්ත වැ ඉරියව් පවත්ව.

මෙසෙයින් ගුත්තා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ

ගුත්තාථෙරීගාථා යි.

6. 8

169. චිත්තයෙහි අවශවර්ති වැ චිත්තශාන්තිය නො ලදින් සතර පස් වරක් විහාරයෙන් නික්ම ගියමූ.

170-171. ඛෙමා මෙහෙණ කරා එළඹ මම සකසා පරිපෘච්ඡා කළමූ. මට නිර්වාණප්‍රාප්තිය සඳහා ධාතුආයතනයෝ යැ චතුරාර්‍ය්‍ය-සත්‍යයෝ යැ ශ්‍රද්ධාදි ඉන්ද්‍රියයෝ යැ ශ්‍රද්ධාදි බලයෝ යැ බොධ්‍යඞ්ග හා අෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගී යැ යන දහම් දෙසූ.

172. මම ඇයගේ බස් අසා අනුසසුත් කරමින් රැය පළමු යමැ පූර්විනිවාසානුගත ඥනය සිහි කළමූ.

173. රැය මැදුම් යමැ දිවැස් ශුද්ධ කළමූ. රැය පැසිම් යමැ මොහස්කන්ධය බිඳ ලූමූ.

174. එකලැ ප්‍රීතිසුඛයෙන් කාවකය සපයී කොට ගෙන වාස කළමූ. සත්වන දින මොහසකන්ධය බිඳපියා පාදප්‍රසාරණ ද කළමූ.

මෙසෙයින් විජයා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

විජයාථෙරීගාථා යි

ඡක්කනිපාතය නිමි.

7. සත්තකනිපාතො

7. 1

175. මුසලානි ගහෙත්වාන ධඤ්ඤං කොට්ටෙන්ති මානවා,
පුත්තදාරානි පොසෙන්තා ධනං වින්දන්ති මානවා.

176. ඝටෙථ බුද්ධසාසනෙ යං කත්වා නානුතප්පති,
ඛිප්පං පාදානි ධොවිත්වා එකමන්තං නිසීදථ.

177. චිත්තං උපට්ඨපෙත්වාන එකග්ගං සුසමාහිතං,
පච්චවෙක්ඛථ සඞ්ඛාරෙ පරතො නො ච අත්තතො.

178. තස්සාහං වචනං සුත්වා පටාචාරානුසාසනිං,
පාදෙ පක්ඛාලයිත්වාන එකමන්තෙ උපාවිසිං.

179. රත්තියා පුරිමෙ යාමෙ පුබ්බජාතිමනුස්සරිං,
රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දිබ්බචක්ඛුං විසොධයිං.

180. රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තමොක්ඛන්ධං පදාලයිං,
තෙවිජ්ජා අථ වුට්ඨාසිං කතා තෙ අනුසාසනි

181. සක්කංව දෙවා තිදසා සඞ්ගාමෙ අපරාජිතා,
පුරක්ඛත්වා විහරාමි තෙවිජ්ජම්හි අනාසවාති.

ඉත්ථං සුදං උත්තරා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

උත්තරාථෙරීගාථා.

7. 2

182. සතිං උපට්ඨපෙත්වාන භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා,
පටිවිජ්ඣි පදං සන්තං සඞ්ඛාරූපසමං සුඛං.

183. කන්නු උද්දිස්ස මුණ්ඩාසි සමණී විය දිස්සසි,
න ච රොචෙසි පාසණ්ඩෙ කිමිදං චරසි මොමූහා.

184. ඉතො බහිද්ධා පාසණ්ඩා දිට්ඨියො උපනිස්සිතා,
න තෙ ධම්මං විජානන්ති න තෙ ධම්මස්ස කොවිදා.

185. අත්ථි සක්‍යකුලෙ ජාතො බුද්ධො අප්පටිපුග්ගලො,
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි දිට්ඨීනං සමතික්කමං.

7. සත්තකනිපාතය.

7. 1

175. මනුෂ්‍යයෝ මොහොල් ගෙන ධාන්‍ය කොටති. මනුෂ්‍යයෝ අඹුදරුවන් පුස්නාහු ධනය ලබත්.

176. යම් අනුශාසනාවක් කොට පසුව නො තැවේ ද ඒ බුද්ධානුශාසනාවෙහි ව්‍යායාම කරව. වහා දෙපා දෙවා එකත්පසෙක හිඳගනුව.

177. සිත එකඟ කොට සුසමාහිත කොට එළවාගෙන සංස්කාරයන් අනාත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරව, ආත්ම වශයෙන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා නො කරව.

178. මම ඇයගේ මේ පටාචාරානුශාසනා වචනය අසා දෙපා දෙව එකත්පසෙක හිඳගතිමි.

179. රැය පෙරයමැ පූර්වනිවාසය සිහි කළමි. රැය මැදුම්යමැ දිවැස ශුද්ධ කළමි.

180. රැය පැසුළුයමැ මොහස්කන්ධය බිඳ ලීමි. ඉක්බිති ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත වැ නැගිසිටියමි. තොපගේ අනුසසුන් කළමි.

181. ත්‍රිදශදෙවියන් සඞ්ග්‍රාමයෙහි ලා දිනූ ශක්‍රයා වට කොට සිටුනාක් සෙයින් පෙරටු කොට ගෙන වාස කරමි. ආස්‍රව රහිත වැ ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත වැ වාස කරමි.

මෙසෙයින් උත්තරා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ

උත්තරාථෙරීගාථා යි.

7. 2

182. කායාදියෙහි සිහි එළවා (ආයතිමාගිභාවනායෙන්) භාවිත ශ්‍රද්ධාදි ඉඳුරන් ඇති තෙල මෙහෙණ සර්වසංස්කාරයනට උපශම හෙතු වූ අත්‍යන්තසුඛ නිර්වාණ පදය ප්‍රතිවෙධ කළා, (චාලා මෙහෙණ මරුට මෙසේ කිවූ යැ)

183. (තෙපි) කවරක්හු උදෙසා මුඬු කළහු, මෙහෙණක සෙයින් දක්නහු. පාෂණ්ඩයන් නො රුස්නහු, සම්මූඪ වැ කුමට ඇවිදිනහු ද? (මාරයා ගේ බසි.)

184. ශාශ්වතාදි දෘෂ්ටීන් ඇසුරු කළ පාෂණ්ඩයෝ මෙසස්නෙන් බැහැර වෙති, ඔහු ධර්මය නො දනිති, ඔහු ධර්මකොවිද නො වෙති.

185 ශාක්‍යකුලයෙහි ජාත වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ සම්‍යක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කෙනෙක් ඇත, උන් වහන්සේ මට දෘෂ්ටි සමතික්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසූහ.

186. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං දුක්ඛූපසමගාමිනං.

187. තස්සාහං වචනං සුත්වා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං

188. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං චාලා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

චාලාථෙරීගාථා.

7. 3

189. සතිමතී චක්ඛුමතී භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා,
පටිවිජ්ඣිං පදං සන්තං අකාපුරිසසෙවිතං.

190. කින්නු ජාතිං න රොචෙසි ජාතො කාමානි භුඤ්ජති,
භුඤ්ජාහි කාමරතියො මාහු පච්ඡානුතාපිනී.

191 ජාතස්ස මරණං හොති හත්ථපාදාන ඡෙදනං,
වධබන්ධපරික්ලෙසං ජාතො දුක්ඛං නිගච්ඡති.

192. අත්ථි සක්‍යකුලෙ ජාතො සම්බුද්ධො අපරාජිතො,
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි ජාතියා සමතික්කමං.

193. දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං දුක්ඛූපසමගාමිනං.

194. තස්සාහං වචනං සුත්වා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

195. සබ්බත්ථ විහතා නන්දී තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තකානි.

ඉත්ථං සුදං උපචාලාථෙරී ගාථායො අභාසීති.

උපචාලාථෙරීගාථා.

සත්තකනිපාතො නිට්ඨිතො.

186. දුඃඛසත්‍ය යැ දුඃඛසමුදයසත්‍ය යැ දුඃඛනිරොධසත්‍ය යැ දුකෙඛාපශමය කරා පමුණුවන ආර්‍ය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්‍ගසත්‍ය යැ යන මේ යැ.

187. මම උන් වහන්සේ ගේ බස් අසා සස්නෙහි ඇලුම් ඇති වැ වාස කළෙමි, ත්‍රිවිධ විද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදි.

188. හැම තැන්හි තෘෂ්ණා නසන ලදු, මොහස්කන්‍ධය බිඳිනලදි, පවිටු මාරය මෙසේ දනු, අන්තකය තෝ නටුයෙහි.

මෙසෙයින් චාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

චාලාථෙරීගාථා යි.

7. 3

189. සමෘතිමත් වූ ප්‍රඥාචක්‍ෂුසින් චක්‍ෂුර්මත් වූ වැඩූ ශ්‍රද්ධාදි ඉඳුරන් ඇති තෙල මෙහෙණ බුද්ධාදි ආර්‍ය්‍යයන් විසින් සෙවුනා ලද ශාන්තපද සඞ්ඛ්‍යාත නිවන ප්‍රතිවෙධ කළා, (උපචාලා මෙහෙණ මෙසේ උදන් ඇනූ.)

120. යම්හෙයකින් ජාතිය නො රුස්නහු නම්, එයට කරුණු කිම. උපන්නේ රූපාදි කාමයන් වළඳ කෙරේ. කාමරති වළඳව. පසු වැ නො තැවෙනු වව. (මාරයා කී.)

191 උපන්නාහට මරණ වෙයි. (උපන් හෙයින්) අත්පා සිඳුම් වෙයි, ජීවිතහානි මුෂ්ටිප්‍රහාරාදි) වධ පරිකෙලශ හා (කාරාගෘහවාසාදි) බන්‍ධ පරිකෙලශ වෙයි, මෙසෙයින් උපන්නේ දුකට පැමිණෙයි.

192. ශාක්‍යකුලයෙහි උපන් අපරාජිත වූ සම්‍යක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කෙනෙක් ඇත. උන් වහන්සේ මට ජාති සමතික්‍රමණොපාය වූ දහමක් දෙසූසේක.

123. දුඃඛසත්‍ය යැ දුඃඛසමුදයසත්‍යසත්‍ය යැ දුඃඛනිරොධසත්‍ය යැ දුඃඛොපශමය කරා පමුණුවන ආර්‍ය්‍යාෂ්ටාඞ්ගික මාර්‍ගසත්‍ය යි.

194. මම උන් වහන්සේ ගේ වචන අසා සස්නෙහි ඇලුම් ඇති වැ වාස කළෙමි (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යා ලබනලදු බුදුසසුන් කරන ලදි.

195. හැම තන්හි නන්දි සඞ්ඛ්‍යාත තෘෂ්ණා නසන ලදු, මොහස්කන්‍ධය පළන ලද්දේ යැ. පවිටු මාරය මෙසේ දනුව, අන්තකය තෝ නටුයෙහි.

මෙසෙයින් උපචාලා මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ

උපචාලාථෙරීගාථා යි.

සත්තකනිපාතය නිමි.

8. අට්ඨකනිපාතො

8. 1

196. භික්ඛුනී සීලසම්පන්නා ඉන්ද්‍රියෙසු සුසංවුතා,
අධිගච්ඡෙ පදං සන්තං අසෙචනකමොජවං.

197. තාවතිංසා ච යාමා ච තුසිතා චාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතිනො දෙවා යෙ දෙවා වසවත්තිනො,
තත්ථ චිත්තං පණිධෙහි යත්ථ තෙ වුසිතං පුරෙ.

198. තාවතිංසා ච යාමා ච තුසිතා චාපි දෙවතා,
නිම්මාණරතිනො දෙවා යෙ දෙවා වසවත්තිනො.

199. කාලං කාලං භවාභවං සක්කායස්මිං පුරක්ඛතා,
අවීතිවත්තා සක්කායං ජාතිමරණසාරිනො.

200. සබ්බො ආදීපිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පදීපිතො,
සබ්බො පජ්ජලිතො ලොකො සබ්බො ලොකො පකම්පිතො.

201. අකම්පියං අතුලියං අපුථුජ්ජනසෙවිතං,
බුද්ධො ච ධම්මං දෙසෙසි තත්ථ මෙ නිරතො මනො.

202. තස්සාහං වචනං සුත්වා විහරිං සාසනෙ රතා,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

203. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං සීසූපචාලා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

සීසූපචාලාථෙරීගාථා

අට්ඨකනිපාතො නිට්ඨිතො.

8. අට්ඨකනිපාතය

8. 1

196. පරිශුද්ධශීලයෙන් යුක්ත වූ ඉන්‍ද්‍රියයෙහි මොනොවට සංවෘත වූ මෙහෙණ අව්‍යාසෙක වූ සවහාවමධුර වූ ශාන්තපද සඞ්ඛ්‍යාත නිර්‍වාණය ලබන්නී යැ, (සීසූපචාලා මෙහෙණ කිවූ යැ.)

197. යම් දෙව් කෙනකුන් කෙරෙහි පෙර තී විසින් වාස කරන ලද ද යම් තව්තිසාවැසි දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද යාම දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද තුෂිතදෙව්කෙනෙක් ඇද්ද නිම්මාණරති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුන් කෙරෙහි සිත් පිහිටුවාලව, (මාරයා කී.)

198. තව්තිසාවැසි වූත් යාමවැසි වූත් තුෂිතවැසි වූත්, යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, නිම්මාණරතිවැසි යම් දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, යම් වශවර්ති දෙව් කෙනෙක් ඇද්ද, (ඔහු හැම)

199. ඒ ඒ කල භවයෙන් භවයෙහි සත්කායපක්‍ෂයෙහි පුරස්කෘත්‍යකාරිව පිහිටියාහු වෙති. සත්කායපක්‍ෂය ඉක්ම නොගියාහු ජාතිමරණ අනුව යන්නාහු වෙති.

200. හැම ලොව රාගාදීන් ආවිලැගත්තෝ වෙයි, හැම ලොව එයින් මැ ප්‍රදීප්ත වෙයි, හැම ලොව වෙසෙසින් ජ්වලිත වෙයි. හැම ලොව මෙසේ ප්‍රකම්පිත වෙයි.

201. සම්‍යක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කම්පා නො කළ හෙන තුලනා නො කළ හෙන ආගමීයන් විසින් සෙවුනා ලද නවලොව්තුරා දහම් දෙසූසේක, එහිලා මාගේ සිත නිරත වෙයි.

202. මම ඔබගේ බස් අසා ශාසනයෙහි නිරතවැ වාස කළමූ. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබනලදහ. බුද්ධශාසනය කරන ලදී.

203. හැම තැන තෘෂ්ණා නසන ලදු, මොහස්කන්ධය බිඳිනලදී. පවිටු මාරය මෙසේ දනු, අන්තකය තෝ නටුයෙහි.

මෙසෙයින් සීසූපචාලා මෙහෙණ ගාථා කිවූ යැ.

සීසූපචාලාථෙරීගාථා යි.

අට්ඨකනිපාතය නිමි.

9. නවකනිපාතො

9. 1

204. මා සු තෙ වඩ්ඪ ලොකම්හි වනථො අහු කුදාචනං,
මා පුත්තක පුනප්පුනං අහු දුක්ඛස්ස භාගිමා.

205. සුඛං හි වඩ්ඪ මුනයො අනෙජා ඡින්නසංසයා,
සීතිභූතා දමප්පත්තා විහරන්ති අනාසවා.

206. තෙහානුචිණ්ණං ඉසීභි මග්ගං දස්සනපත්තියා,
දුක්ඛස්සන්තකිරියාය ත්වං වඩ්ඪ අනුබ්‍රූහය.

207. විසාරදාව භණසි එතමත්ථං ජනෙත්ති මෙ,
මඤ්ඤාමි නූන මාමිකෙ වනථො තෙ න විජ්ජති.

208. යෙ කෙචි වඩ්ඪ සංඛාරා හීනා උක්කට්ඨමජ්ඣිමා,
අණූපි අණුමත්තොපි වනථො මෙ න විජ්ජති.

209. සබ්බෙ මෙ ආසවා ඛීණා අප්පමත්තස්ස ඣායතො,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

210. උළාරං වත මෙ මාතා පතොදං සමවස්සරි,
පරමත්ථසංහිතා ගාථා යථාපි අනුකම්පිකා.

211. තස්සාහං වචනං සුත්වා අනුසිට්ඨිං ජනෙත්තියා,
ධම්මසංවෙගමාපාදිං යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා.

212. සොහං පධානපහිතත්තො රත්තින්දිවමතන්දිතො,
මාතරා චොදිතො සන්තො අඵුසිං සන්තිමුත්තමන්ති.

ඉත්ථං සුදං වඩ්ඪමාතා ථෙරී ගාථායො අභාසිති.

වඩ්ඪමාතුථෙරීගාථා.

නවකනිපාතො නිට්ඨිතො.

9. නවකනිපාතය.

9. 1

204. දරුව වඩ්ඪය, සත්ත්වලෝකයෙහි හා සංස්කාර ලෝකයෙහි ද ක්ලේශතෘෂ්ණාවෙක් තට කිසි කලෙක නහමක් වේවා, පුනපුනා ජාති ආදි දුකට නහමක් හිමි වේවා.

205. වඩ්ඪය, තෘෂ්ණා රහිත වූ ප්‍රහීණ වූ විචිකිත්සා ඇති ක්ලේශා-භාවයෙන් සිහිල් වූ ඉන්ද්‍රියදමනයට පැමිණි ක්ෂීණාස්‍රව වූ මුනිහු සුවසේ වෙසෙත්.

206. වඩ්ඪය, තෝ ඒ ක්ෂීණාස්‍රව ස්වාමින් විසින් පිළිපදනාලද ශමථ විදර්ශනාමාර්ගය ඥානදර්ශනයාගේ අධිගමය පිණිස සියලු වෘත්තදුඃඛය කෙළවර කරනු පිණිස වඩව.

207. මැණියෙනි, තෙපි විශාරද ව මෙන් තෙල ඔවා මට කියන්නාහු යෑ, මාගේ මැණියෙනි, එකත්තෙන් තොපට ගෘහශ්‍රිතප්‍රේමමාත්‍ර වනථයෙකුදු නැතැ'යි හඟිමි.

208. වඩ්ඪය, හීන උත්කෘෂ්ට මධ්‍යම වූ යම්කිසි සංස්කෘත ධර්ම කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනතුරෙහි අණු වූ ද අණුමාත්‍ර වූ ද වනථයෙක් මට නැත.

209. අප්‍රමාද වැ ධ්‍යාන කරන මට හැම ආස්‍රවයෝ ක්ෂය වූහ, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදී.

210. මාගේ මව අනුකම්පා ඇතියක සෙයින් ('මා සු තෙ වඩ්ඪ ලෝකම්හි' ආදි) පරමාර්ථ සංහිත වූ මහත් වූ අවවාද පතොදයක් පැවැත්වූ යෑ.

211. මම ඒ මවගේ අනුශාසනාවචන අසා යෝගක්ෂේම සංඛ්‍යාත නිවනට පැමිණෙනු පිණිස ධර්මසංවේගයට පැමිණියෙමි.

212. ඒ මම දවරැය නො මැලි වැ සතර සම්‍යක්ප්‍රධන්වීර්යයෙන් නිවනට මෙහෙයූ සිත් ඇතියෙම් මව විසින් චෝදනා කරන ලද්දෙම් අනුත්තර ශාන්ති සංඛ්‍යාත නිවන පසක් කෙළෙමි.

මෙසෙයින් වඩ්ඪමාතා මෙහෙණ ගාථා කීයූ.

වඩ්ඪමාතාථෙරීගාථා යි.

නවකනිපාතය නිමි.

11. එකාදසනිපාතො.

11. 1

213. කල්‍යාණමිත්තතා මුනිනා ලොකං ආදිස්ස වණ්ණිතා,
කල්‍යාණමිත්තෙ භජමානො අපි බාලො පණ්ඩිතො අස්ස.

214. භජිතබ්බා සප්පුරිසා පඤ්ඤා තථා වඩ්ඪති[1] භජන්තානං,
භජමානො සප්පුරිසෙ සබ්බෙහිපි දුක්ඛෙහි පමුච්චෙය්‍ය.[2]

215. දුක්ඛඤ්ච විජානෙය්‍ය දුක්ඛස්ස ච සමුදයං නිරොධං
අට්ඨඞ්ගිකඤ්ච මග්ගං චත්තාරිපි අරියසච්චානි.

216. දුක්ඛො ඉත්ථිභාවො අක්ඛාතො පුරිසදම්මසාරථිනා,
සපත්තිකම්පි දුක්ඛං අප්පෙකච්චා[3] සකිං විජාතායො.

217. ගලකෙ අපි කන්තන්ති සුඛුමාලිනියො විසානි ඛාදන්ති,
ජනමාරකමජ්ඣගතා උභොපි ව්‍යසනානි අනුභොන්ති.

218. උපවිජඤ්ඤා ගච්ඡන්තී අද්දසාහං පතිං මතං
පන්ථම්හි විජායිත්වාන අප්පත්තාව සකං ඝරං.

219. ද්වෙ පුත්තා කාලකතා පතී ච පන්ථෙ මතො කපණිකාය,
මාතා පිතා ච භාතා ඩය්හන්ති ච එකචිතකායං.

220. ඛීණකුලීනෙ කපණෙ අනුභූතං තෙ දුක්ඛං අපරිමාණං
අස්සූ ච තෙ පවත්තං බහූනි ජාතිසහස්සානි,

221. වසිතා සුසානමජ්ඣෙ අථොපි ඛාදිතානි පුත්තමංසානි
හතකුලිකා සබ්බගරහිතා මතපතිකා අමතං අධිගච්ඡිං.

222. භාවිතො මෙ මග්ගො අරියො අට්ඨඞ්ගිකො අමතගාමී,
නිබ්බානං සච්ඡිකතං ධම්මාදාසං අපෙක්ඛිහං.

223 අහම්හි කන්තසල්ලා ඔහිතභාරා කතං හි කරණීයං,
කිසාගොතමී ථෙරී විමුත්තචිත්තා ඉමං අභණීති.

ඉත්ථං සුදං කිසාගොතමී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

කිසාගොතමීථෙරීගාථා.

එකාදසනිපාතො නිට්ඨිතො

1 පවඩ්ඪති - PTS 2. මුච්චෙය්‍ය - PTS 3. අප්පෙකච්චෙ - සීමු 1, 2

11. එකාදශනිපාතය.

11. 1

213. ශාස්තෲන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වලොකය උදෙසා කල්‍යාණමිත්‍ර භාවය පසස්නාලදි. කල්‍යාණමිත්‍රයන් සෙවුනා (පළමු) මුඩ වූයේ පවා (පසු වැ) පණ්ඩිත වන්නේ යැ.

214. (බුද්ධාදි) සත්පුරුෂයෝ භජන කළ යුත්තාහ. එසේ භජන කරනුවන් ගේ ප්‍රඥ වැඩෙයි. සත්පුරුෂයන් භජනය කරන්නේ හැම (ජාත්‍යාදි) දුකින් මිදෙන්නේ යැ.

215. (සත්පුරුෂයන්) සෙවුනේ, දුඃඛයත් දැනගන්නේ යැ. දුඃඛයාගේ සමුදයත් නිරොධයත් (නිරෝධොපාය වූ) අෂ්ටාඞ්ගමාර්ගයත් (යන) සතර ආර්‍යසත්‍යය දැනගන්නේ යැ.

216. පුරුෂදම්‍යසාරථි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ස්ත්‍රීභාවය දුකැ’යි වදාරනලද. සපත්නින් ඇති බව ද දුකෙකි. ඇතැම්හු වරක් වැදුවාහු - (විජායන දුක් නො සහමින්)

217. සිය ගෙල ද සිඳුති, සියුමැලියෝ විෂ කති, කුක්ෂිගතමූඪගර්භී ඇත්තාහු (ගර්භී-ගර්භිනී) දෙදෙන මැ මාරණාන්තික ව්‍යසනයනට පැමිණෙති.

218. ලං වැ සිටි වදන කල් ඇති වැ ගෙට යන මම සිය ගෙට නො පැමිණ මැ මග දරුවන් වදා (පිහිට පිණිස ගිය) හිමියා මළහු දුටුමි.

219. දුගී වූ මාගේ පුත්‍රයෝ දෙදෙන කලුරිය කළහ. හිමියා ද මග මළේ යැ, එක් මැ දරසෑයෙහි මවු පිය සොහොවුරු දැවෙති, (එ ද දුටුමි.)

220. ක්ෂය වැ ගිය කුලගොත් ඇත්තිය, දිළිඳු තැනැත්තිය, තී විසින් අප්‍රමාණ දුක් වලඳනා ලදි. බොහෝ දහස්ගණන් ජාතියෙහි තිගේ කඳුළු ද පැවැතිණ.

221. සොහොන් මැද වුසුමි, සළිඳු පුත්‍රමාංශ කනලදි, නටකුල ඇති වූමි, සර්වජනයා විසින් ගර්හිත වූමි, මළ හිමියා ඇතියක වූමි, (එතෙකුදු වුව) නිවන් අවබොධ කළා.

222. මා විසින් අමෘතගාමි වූ ආර්‍යාෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගය භාවිත විය. නිවන් පසක් කරනලදි, මෙසේ මම ධර්මය ආදර්ශය දිටිමි.

223. මම සිඳලූ රාගාදි හුල් ඇති ව බහා තැබූ කෙලෙස්බර ඇති වූමි. (පරිඥතාදි සොළොස්) කරණී කරනලදී. මිදුණුසිත් ඇති කිසාගොතමි මෙහෙණි මෙ කරුණ කිවු යැ.

මෙසෙයින් කිසාගොතමි මෙහෙණ ගාථා කිවු යැ.

කිසාගොතමි ථෙරිගාථා යි.

එකාදශනිපාතය නිමි

12. ද්වාදසනිපාතො.

12. 1

224. උභො මාතා ච ධීතා ච මයං ආසුං[1] සපත්තියො,
තස්සා මෙ අහු සංවෙගො අබ්භුතො ලොමහංසනො.

225. ධිරත්ථු කාමා අසුචී දුග්ගන්ධා බහු කණ්ටකා,
යත්ථ මාතා ච ධීතා ච සභරියා මයං අහුං.

226. කාමෙස්වාදීනවං දිස්වා නෙක්ඛම්මං දට්ඨු ඛෙමතො,
සා පබ්බජී රාජගහෙ අගාරස්මානගාරියං

227. පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි දිබ්බචක්ඛුං[2] විසොධිතං,
චෙතොපරිච්චඤාණඤ්ච සොතධාතු විසොධිතා.

228. ඉද්ධිපි මෙ සච්ඡිකතා පත්තො මෙ ආසවක්ඛයො,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

229. ඉද්ධියා අභිනිම්මිත්වා චතුරස්සරථං අහං,
බුද්ධස්ස පාදෙ වන්දිත්වා ලොකනාථස්ස තාදිනො.

230. සුපුප්ඵිතග්ගං උපගම්ම පාදපං,
එකා තුවං තිට්ඨසි සාලමූලෙ
න චාපි තෙ දුතියො අත්ථි කොචි
න ත්වං බාලෙ භායසි ධුත්තකානං.

231. සතං සහස්සානපි ධුත්තකානං
සමාගතා එදිසකා භවෙය්‍යුං
ලොමං න ඉඤ්ජෙ නපි සම්පවෙධෙ
කිං මෙ තුවං මාර කරිස්සසෙකො.

232. එසා අන්තරධායාමි කුච්ඡිං වා පවිසාමි තෙ
භමුකන්තරෙ වා තිට්ඨාමි තිට්ඨන්තිං මං න දක්ඛසි.

233. චිත්තම්හි වසීභූතාහං ඉද්ධිපාදා සුභාවිතා
ඡ මෙ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

234. සත්තිසූලූපමා කාමා ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා,
යං ත්වං කාමරතිං බ්‍රූසි අරතීදානි සා මම.

235. සබ්බත්ථ විහතා නන්දි තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො,
එවං ජානාහි පාපිම නිහතො ත්වමසි අන්තකාති.

ඉත්ථං සුදං උප්පලවණ්ණා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථ.

උප්පලවණ්ණාථෙරීගාථා.

ද්වාදසනිපාතො නිට්ඨිතො.

---

1. ආසුං - සිමු 1, 2. 2. දිබ්බචක්ඛු - මජසං.

12. ද්වාදශනිපාතය

12. 1

224 මවත් දුවත් යන අපි දෙදෙන සපත්නී වූම්හ, ඒ මට අද්භූත වූ ලොමුදහගන්වන සංවේගයෙක් වී.

225. නින්‍ද්‍ය වේවා, කාමයෝ අපවිත්‍රයහ, දුර්ගන්‍ධයහ, බොහෝ කෙලෙස්කටු ඇතියහ. වැළැඳියයුතු යම් කාමයෙක්හි මවත් දුවත් යන අපි සපත්නී වූමෝ ද (ඒ කාමය යි.)

226. කාමයෙහි ආදීනව දැක නෛෂ්ක්‍රම්‍යය තිබීය විසින් දැක ඕ තොමෝ රජගහනුවර දී ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් ගත වූ යැ, (ගඞ්ගාතීරියථෙරමාතු මෙහෙණ කී ගාථා ගෙන කාමාදීනව දක්වන පිණිස කිවු යැ.)

227. (මම) පෙරවිසූ කඳපිළිවෙළ දනිමි. (මා විසින්) දිවැස විශුද්ධ කරනලදි, චේතොපරියඥාණය (පරසිත් දන්නානුවණ) ත් දිබ්බ-සොත ධාතුවත් විශුද්ධ කරන ලදහ.

228. මා විසින් ඉර්‍ද්ධියෝ ද පසක් කරනලදහ. මා විසින් ආශ්‍රවක්‍ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිවන ලබනලද, ෂට් අභිඥාවෝ සාක්‍ෂාත්කෘතයහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරනලදි. (තමා අධිගත විෂය ගෙන කියූ.)

229. මම (සමාවහපෙලහර දෑ) ඉර්‍ද්ධියෙන් අසුන් සතරදෙනකුන් යෙදූ රථයක් මවා ලොකනාථ වූ තාදිගුණ ඇති බුදුන් ගේ පාසහළ වැඳ සිටියමු.

230. තෙපි අග පටන් මල්ගෙන සිටි සල්රුකක් කරා එළැඹ එ සල්-රුක්මුල්හි එකලාව සිටුව, තොපට කිසි දෙවැන්නෙක් නො ද ඇති, බාලාවෙහි, තෙපි ධූර්තයනට නො බියව.

231. තුලුන් බඳු ධූර්තයන් සියයකුදු දහසකුදු ඉදින් එළඹියාහු වෙත් නමුදු (මාගේ) රොමයකුදු නො සැලෙන්නේ ය, නො ද කම්පා වන්නේ යැ, මාරය, තෙපි එකලා වැ මට කුමක් කරවු ද?

232. (මාරය) තෙල මම් (තා ඉදිරියෙහි) අතුරුදහන් වෙමි, (නො දැනෙන සේ) තාගේ කුසට හෝ පිවිසෙමි, දෙබැම අතර හෝ සිටිමි, එසේ සිටිනා මා නො දක්නෙහි.

233. මම් වසහ කළ සිත් ඇති වෙමි, මා විසින් සෘද්ධිපාදයෝ මොනොවට වඩනා ලදහ, ෂඩභිඥා පසක්කරන ලදහ, බුදුන්ගේ සසුන් කරනලද.

234. කාමයෝ (මුවහත් කළ විෂ පෙවූ) සැත්හුල් බඳු වූවාහු යැ උපාදානස්කන්‍ධයෝ ඔවුන්ගේ සිඳිමට ආධාර වූවාහු යැ (මාරය) තෝ යම් කාමරතියක් සෙවියයුතු යයි කියෙහි ද, ඒ කාමරතිය දැන් මට අරතියකි.

235. සියලු තැන්හි නන්‍දී සඞ්ඛ්‍යාත තෘෂ්ණාව නසනලදු, තමස්කන්‍ධ ප්‍රදලන කරනලද, පවිට, මෙසේ දනුව, අන්තකය, තෝ මා විසින් පෙළනලදුයෙහි.

මෙසේ උප්පලවණ්ණා තෙරණිය ...

උත්පලවර්ණාථෙරී ගාථා යි.

ද්වාදශනිපාතය නිමි.

16. සොළසනිපාතො.

16. 1

236. උදකමාහරිං[1] සීතෙ සදා උදකමොතරිං,
අය්‍යානං දණ්ඩභයභීතා වාචාදොසභයට්ටිතා.

237. කස්ස බ්‍රාහ්මණ ත්වං භීතො සදා උදකමොතරි,
වෙධමානෙහි ගත්තෙහි සීතං වෙදයසෙ භුසං.

238. ජානන්තී වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුච්ඡසි,
කරොන්තං කුසලං කම්මං රුන්ධන්තං කත පාපකං.

239. යො ච වුද්ධො දහරො වා පාපකම්මං පකුබ්බති,
දකාභිසෙචනා සොපි පාපකම්මා පමුච්චති.

240. කොනු තෙ ඉදමක්ඛාසි අජානන්තස්ස අජානකො,
දකාභිසෙචනා නාම පාපකම්මා පමුච්චති.

241. සග්ගං නූන ගමිස්සන්ති සබ්බෙ මණ්ඩූකකච්ඡපා,
නක්කා ච සුංසුමාරා ච යෙ චඤ්ඤෙ උදකෙ චරා.

242 ඔරබ්භිකා සූකරිකා මච්ඡිකා මිගබන්ධකා,
චොරා ච වජ්ඣඝාතා ච යෙ චඤ්ඤෙ පාපකම්මිනො.
දකාභිසෙචනා තෙපි පාපකම්මා පමුච්චරෙ.

243. සචෙ ඉමා නදියො තෙ පාපං පුබ්බෙ කතං වහුං,
පුඤ්ඤතිමාති වහෙය්‍යුං තෙන ත්වං පරිබාහිරො.

244. යස්ස බ්‍රාහ්මණ ත්වං භීතො සදා උදකමොතරි,
තමෙව බ්‍රහ්මෙ මාකාසි මා තෙ සීතං ඡවිං හනී.

245. කුම්මග්ගං පටිපන්නං මං අරියමග්ගං සමානයි,
උදකාභිසෙචනා හොති ඉමං සාටං දදාමි තෙ.

---

1 උදහාරී අහං සීතෙ - මජසං

16. ෂොඩශනිපාතය.

16. 1.

236. ස්වාමිදරුවන්ගේ දඬුවම් බියෙන් බිය ව, වාග්දණ්ඩභීතියෙන් හා (ස්වකීය) දෞෂභීතියෙන් ද පීඩිතව , (මම්) හැම කල්හි සීතයෙහිදු දිය අලිමි. දියට බට්මි.

237. බමුණාණෙනි, තෙපි කවරක් හට බියපත් වූවහු හැම කල (උදය-සවස) දියට බටහු ද, සැලෙන ගාත්‍රයෙන් යුතු ව අධික වූ සිහිල් දුක් විඳිහු ද.

238. භවතිය පුණ්ණාවෙනි, කල පව්කම් වළහන (දියෙහි ගැලීමෙන්) කුසලය රැස්කරන මා දන්නි මැ විචාරව.

239. මහල්ලෙක් වේවයි තරුණයෙක් වේවයි යම් කිසිවෙක් පව්කම් බෙහෙවින් කෙරේද හෙතෙමේත් ජලස්නානහෙතුයෙන් පව්කමින් අතිශයින් මිදේ.

240. (කර්මවිපාක) නො දත් තොපට ජලස්නානයෙන් පව් කමින් මිදෙයි' යන මෙ කරුණ (කර්මවිපාක) නො දත් කවරෙක් පැවැසී ද.

241. හැම මඬු - කැසුබුවෝ ද කිඹුල්ලු ද සුංසුමාරයෝ ද අන්‍ය වූත් යම් ජලචර කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු දු එකාන්තයෙන් ස්වර්ගයට යන්නාහ යි සිතමි.

242. එළුවන් මරන්නෝ ද හුරුවැද්දෝ ද කෙවුලෝ ද මුවවැද්දෝ ද සොරු ද වධ්‍යඝාතකයෝ (අළුගොසුවෝ) ද අන්‍ය වූත් පව්කම් ඇති යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහුදු ජලස්නානයෙන් පව්කමින් මිදෙන්නාහ.

243. ඉදින් මේ (අචිරවතී ආදී) නදීහු තොප විසින් පෙර කළ පව් බැහැර කරන්නාහු නම්, මේ නදීහු (තොප කළ) පින ද බැහැර කරන්නාහු ය, (එකල) තෙපි ඒ පිණෙනුදු බැහැර වූවහු ය.

244. බමුණාණෙනි, තෙපි යම් පාපයෙකින් බියපත් වූවහු හැම කලැ උදකාවගාහන කරහු ද, බමුණාණෙනි, ඒ පාපය මැ නොහමක් කළ මැනැව්, (මෙබදු) සීතය තොපගේ සිරුරෙහි සිවිය නොහමක් පෙළාවා.

245. පින්වතිය, නොමඟට පිළිපන් මා දියෙහි ගැලීමෙන් බැහැර කොට ආර්‍ය්‍යමාර්ගයට පැමිණවි. (එහෙයින්) මේ සළුව තුටුපඬුරු කොට තොපට දෙමි.

246. තුය්හෙව සාටකො හොතු නාහං ඉච්ඡාමි සාටකං,
සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.

247. මාකාසි පාපකං කම්මං ආවි වා යදි වා රහො,
සචෙ ච පාපකං කම්මං කරිස්සසි කරොසි වා.

248. න තෙ දුක්ඛා පමුත්‍යත්ථි උපෙච්චාපි පලායතො,
සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.

249. උපෙහි සරණං බුද්ධං ධම්මං සඞ්ඝඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාහි සීලානි තං තෙ අත්ථාය හෙහිති.

250. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සඞ්ඝඤ්ච තාදිතං,
සමාදියාමි සීලානි තමෙම අත්ථාය හෙහිති.

251. බ්‍රහ්මබන්ධු පුරෙ ආසිං අජ්ජම්හි සච්ච බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජො වෙදසම්පන්නො සොත්තියො චම්හි නහාතකොති.

ඉත්ථං සුදං පුණ්ණා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

පුණ්ණාථෙරීගාථා.

සොළසනිපාතො නිට්ඨිතො.

246 සළුව තොපට මැ වේවා, මම් සළුව නොරිසි වෙමි, ඉදින් තෙපි දුකට බියවවු නම්, ඉදින් තොපට දුක අප්‍රිය වී නම්-

247. ප්‍රකටභාවයෙන් නො පිළිසත් ව හෝ නොහොත් රහසි ව පිළිසත්කොට හෝ පව්කම් නහමක් කරව. ඉදින් පව්කම් මතු කරන්නෙහි හෝ දූන් කෙරෙහි හෝ නම්-

248. දු නැගෙන පලායන්නා වූද තොපට දුකින් මිදීමෙක් නැති. ඉදින් තෙපි දුකට බිය වවු නම් ඉදින් තොපට දුක අප්‍රිය වී නම්.

249. තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සඟුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, ඒ සරණගමනය හා සීලසමාදානය තොපට වැඩ පිණිස වන්නේ යි.

250. මම් තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සඟුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.

251. මම් පෙර, (බමුණු කුලෙහි උපන් පමණින්) බ්‍රහමබන්ධු නම් වීමි, දූන් (බාහිතපාප බැවින්) පරමාර්ථබ්‍රාහමණ වෙමි, අධිගම කළ ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියෙමි, මාගීඥානවේදයෙන් සමන්විතයෙමි, සොතතිය ද නහාතක ද වෙමි’යි.

මෙසේ පුණ්ණා තෙරණි ...

පුණ්ණා ථෙරී ගාථා යි.

ෂොඩශනිපාතය නිමි.

20. වීසතිනිපාතො.

20. 1

252. කාළකා භමරවණ්ණසාදිසා
වෙල්ලිතග්ගා මම මුද්ධජා අහු,
තෙ ජරාය සාණවාකසාදිසා[1]
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

253. වාසිතොව සුරභිකරණ්ඩකො
පුප්ඵපූර[2] මම උත්තමඞ්ගජො,
තං ජරාය සසලොමගන්ධිකං
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

254. කානනං'ව සහිතං සුරොපිතං
කොච්ඡසූචිවිචිතග්ගසොභිතං,
තං ජරාය විරලං තහිං තහිං
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

255. කණ්හඛන්ධකසුවණ්ණමණ්ඩිතං
සොභතෙ[3] සුවෙණීහි ලඞ්කතං,
තං ජරාය ඛලිතං සිරං කතං
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

256. චිත්තකාරසුකතාව ලෙඛිකා
සොභරෙ සුභමූකා පුරෙ මම,
තා ජරාය වලීහි පලම්බිතා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

257. භස්සරා සුරුචිරා යථා මණී
නෙත්තා'හෙසුං අභිනීලමායතා,
තෙ ජරාය'භිහතා න සොභරෙ
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

258. සණ්හතුඞ්ගසදිසී ච නාසිකා
සොභතෙ[4] සු අභියොබ්බනං පති
සා ජරාය උපකූලිතා විය
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

259. කඞ්කණං'ව සුකතං සුනිට්ඨිතං
සොභරෙ සු මම කණ්ණපාලියො
තා ජරාය වලීහි පලම්බිතා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

260. පත්තලීමකුලවණ්ණසාදිසා
සොභරෙ සුදන්තා පුරෙ මම
තෙ ජරාය ඛණ්ඩිතා ච පීතකා[5]
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

261. කානනම්හි වනසණ්ඩචාරිනී
කොකිලාව මධුරං නිකූජිහං
තං ජරාය ඛලිතං තහිං තහිං
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

---

1 සාණවාකසදිසං - සිමු. 2 පුප්ඵපූරා - සිමු 1, 2, පුප්ඵපූරං - PTS
3 සොභතෙතං - සිමු. 4 සොභරෙ - සිමු 1, 2 5 වාසිතා - මජසං

20 විංශතිනිපාතය.

20. 1

252. (පෙර) මාගේ කෙශයෝ කළුපැහැ වූවාහු බඹරුන් බඳු පැහැ ඇති ව අක්බමරු වූහ, දැන් ඔහු ජරාහෙතුයෙන් සණවැහැරි බඳු වූහ. සත්‍යවාදී වූ සම්බුදුන්ගේ වචනය අන් පරිදි නො වේ.

253. මලින් ගවසන ලද මාගේ කෙස්කලඹ පෙර සුවඳකැවූ පහයින් පේලාවක් බඳු විය. දැන් එය ජරාහෙතුයෙන් සාලොම්ගඳ හමනු වෙයි. සත්‍යවාදී වචනය අනන්‍යථා වේ.

254. මොනොවට රොපණය කළ හැසුණු ගෙවුයනක් බඳු වූ පණාවෙන් හා රන්හිඳින් හා අවුල් හැර සකස් කළ අග්ඇති ව හොබවනලද ඒ කෙස්කලඹ දැන් ජරාහෙතුයෙන් තන්හි තන්හි විරල ව මැටුණු කෙස් ඇති වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වචනය අනන්‍යථා වේ.

255. රන්විදුරු ආදියෙන් සරසනලද කළු කෙස්වැටිය පෙර මොනොවට ගෙතීමෙන් හොබනේ විය, දැන් එය ජරාහෙතුයෙන් බල්ලාට ශිම් වෙයි, සත්‍යවාදීන්ගේ වචනය අනන්‍යථා වේ.

256. පෙර මාගේ හොබනා දෙබැම සිත්තරකු විසින් (නිල්පැහැයෙන්) මොනොවට අඳනාලද රේඛාවක් මෙන් ශොභමාන විය, දැන් ජරා-හෙතුයෙන් ඒ දෙබැම නළලත්හි රැලියෙන් එල්බෙමින් සිටියා වෙයි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යථා වේ.

257 අභිනීල ව දික් වූ මාගේ නෙත්‍රයෝ පෙර නිල්මිණි මෙන් ප්‍රභාස්වර වූවාහු ඉතා සිත්කලු වූහ, දැන් ඔහු ජරායෙන් මඩනාලද්දාහු නො හොබිත්, සත්‍යවාදී වූ බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

258 සොඳුරු නව යොවුනෙහි මාගේ නැහැය සිලුටු ව උස් ව (සෙසු මුඛාවයවයනට) අනුරූප ව හොබනි විය, ඕ දැන් ජරාහෙතුයෙන් හැකුළුණාක් මෙනි, සත්‍යවාදීවචනය අනන්‍යථා වේ.

259. පිරියම් කළ මොනොවට නිමවනලද රන්වළල්ලක් මෙන් මාගේ කන්පෙති පෙර ශොභමාන වී දැන් ඔහු ජරාහෙතුයෙන් හටගත් රැලි ඇති ව එලෙන්නාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

260 පෙර මා ගේ මනා දන්තයෝ කදලමුහුලු බඳු පැහැසටහන් ඇති ව සොභමාන වූහ. දැන් ඔහු ජරාහෙතුයෙන් කැඩුණාහු ද කසාවන් වූවාහු ද වෙති, සත්‍යවාදීන් ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

261. වෙනෙහි වනලැහැප්හි හැසිරෙන කෙවිලියක මෙන් පෙර මම මිහිරි කොට බිණිමි, දැන් ඒ ආලාපය ජරාහෙතුයෙන් තන්හි තන්හි පැකිලෙනු වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුවදන් අනන්‍යථා වේ.

262. සණ්හකම්බුරිව සුප්පමජ්ජිතා
සොභතෙව සුගීවා පුරෙ මම
සා ජරාය භග්ගා විනාමිතා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

263. වට්ටපලිඝසදිසොපමා උභො
සුසොභරෙ සුබාහා පුරෙ මම
තා ජරාය යථා පාටලිප්පලිතා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

264. සණ්හමුද්දිකසුවණ්ණමණ්ඩිතා
සොභරෙ සුහත්ථා පුරෙ මම
තෙ ජරාය යථ මූලමූලිකා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

265. පීනවට්ටසහිතුග්ගතා උභො
සොභරෙ සුථනකා පුරෙ මම
ථෙවිකීව ලම්බන්ති නොදකා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

266. කඤ්චනස්ස ඵලකංව සුමට්ටං
සොභතෙ සුකායො පුරෙ මම
සො වලීහි සුඛුමාහි ඔතතො
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

267. නාගභොගසදිසොපමා උභො
සොභරෙ සුඌරූ පුරෙ මම
තෙ ජරාය යථ වෙළුනාළියො
සච්චවාදීවචනං අනඤ්ඤථා.

268. සණ්හනූපුරසුවණ්ණමණ්ඩිතා
සොභරෙ සුජඞ්ඝා පුරෙ මම
තා ජරාය තිලදණ්ඩකාරිව
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

269. තූලපුණ්ණසදිසොපමා උභො
සොභරෙ සුපාද පුරෙ මම
තෙ ජරාය ඵුටිතා වලීමතා
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා.

270. එදිසො අහු අයං සමුස්සයො
ජජ්ජරො බහු දුක්ඛානමාලයො
සොපලෙපපතිතො ජරාඝරො
සච්චවාදිවචනං අනඤ්ඤථා’ති.

ඉත්ථං සුදං අම්බපාලී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

අම්බපාලිථෙරීගාථා.

262. පෙර මාගේ මනා ගෙල මොනොවට පිරිසිදු කල සිලිපි රන්-සකක් සෙයින් සොභමාන විය. දැන් එය ජරාහෙතුයෙන් භග්න ව නැමුණේ වෙයි, සත්‍යවාදීන් ගේ වචනය අනන්‍යථා වේ.

263. පෙර මාගේ දෙබාහුව වට වූ කණයමක් බඳු ව සොභමාන විය, දැන් ඒ දෙබාහුව ජරාහෙතුයෙන් පැළුණු පලොල් පත්තක් බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

264. පෙර මාගේ සොඳුරු අත් යුවල රන්මුවා සිලුටු මුදුවලින් විභූෂිත ව සොභමාන වී, දැන් ජරාහෙතුයෙන් ඒ අත් මූලාලකඩ බඳු වී, සත්‍යවාදීන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

265. පෙර මාගේ සොඳුරු පියොයුරු යුවළ හැසි වට ව (උනුන්) එක් ව උඩුමුව ව සොභමාන වී, දැන් දිය ගිලිහුණු පෙරහන්කඩ සෙයින් එල්බෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුරදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

266. පෙර මා ගේ සොඳුරු වූ කය (දැහිගුල් තවරා) මොනොවට පිරිමදනාලද රන්පුවරුවක් සෙයින් හොබනේ විය, දැන් ඒ කය සියුම් රැලියෙන් (තැන තැන) පැතුරුණේ විය, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

267. පෙර මාගේ සොඳුරු දෙකලවේ ඇත්සොඬ බඳු ව සොභමාන වී, දැන් ඒ දෙකලවේ ජරාහෙතුයෙන් හුණදඬු බඳු වෙයි, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

268. පෙර මාගේ සොඳුරු වූ දෙදඟ රන්මුවා සිලුටු නුපුරුවලායෙන් විභූෂිත ව සොභමාන වී, දැන් ජරාහෙතුයෙන් ඒ දෙදඟ තලදඬු මෙන් වෙයි, සත්‍යවාදී වූ බුදුන් ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

269. පෙර මා ගේ සොඳුරු දෙපාදයෝ හිඹුල්පුළුන් පුරවන ලද්දවුන් මෙන් සොභමාන වූහ, දැන් ඒ පාදයෝ ජරාහෙතුයෙන් පැළුණාහු හටගත් රැලි ඇත්තාහු වෙති, සත්‍යවාදී බුදුන්ගේ වදන් අනන්‍යථා වේ.

270. මාගේ මේ සිරුර මෙබඳු (යථොක්තප්‍රකාර) විය, දැදුරු වූයේ (ජරාදිහෙතුක වූ) බොහෝ දුකට වාසස්ථාන විය, ඒ කය ආලෙප රහිත වැ වැටීමට ළංවූ දිරූ ගෙයක් බඳු වෙයි, නොහොත් ජරාවට ගෘහ වෙයි, අවිතථවාදී වූ සම්මාසම්බුදුන් ගේ වචනය අන්-පරිද්දෙකින් නො වේ.

මෙසේ අම්බපාලී තෙරණී ...

අම්බපාලිථෙරිගාථා යි.

20. 2

271. සමණාති භොති ත්වං සයසි[1] සමණාති පටිබුජ්ඣසි[2]
සමණානමෙව[3] කිත්තෙසි සමණී නූන භවිස්සසි.

272. විපුලං අන්නඤ්ච පානඤ්ච සමණානං පයච්ඡසි[4]
රොහිණී'දානි පුච්ඡාමි කෙන තෙ සමණා පියා?

273. අකම්මකාමා අලසා පරදත්තූපජීවිනො
ආසංසුකා සාදුකාමා කෙන තෙ සමණා පියා?

274. චිරස්සං වත මං තාත සමණානං පරිපුච්ඡසි
තෙසං තෙ කිත්තයිස්සාමි පඤ්ඤාසීලපරක්කමං.

275. කම්මකාමා අනලසා කම්මසෙට්ඨස්ස කාරකා
රාගං දොසං පජහන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

276. තීණි පාපස්ස මූලානි ධුනන්ති සුචිකාරිනො
සබ්බපාපං පහීනෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.

277. කායකම්මං සුචි නෙසං වචීකම්මං ච තාදිසං
මනොකම්මං සුචි නෙසං තෙන මෙ සමණා පියා.

278. විමලා සඞ්ඛමුත්තා'ව සුද්ධා සන්තරබාහිරා
පුණ්ණා සුක්කෙහි ධම්මෙහි තෙන මෙ සමණා පියා.

279. බහුස්සුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මජීවිනො
අත්ථං ධම්මඤ්ච දෙසෙන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

280. බහුස්සුතා ධම්මධරා අරියා ධම්මජීවිනො.
එකග්ගචිත්තා සතිමන්තො තෙන මෙ සමණා පියා.

281. දූරඞ්ගමා සතිමන්තො මන්තභාණී අනුද්ධතා
දුක්ඛස්සන්තං පජානන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

282. යස්මා ගාමා පක්කමන්ති න විලොකෙන්ති කිඤ්චනං
අනපෙක්ඛාව ගච්ඡන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

---

1. භොති සුපි - මජසං. 2. පබුජ්ඣසි - මජසං. 3. සමණානෙව - මජසං.
4. පවෙච්ඡසි මජසං.

20 2

271. භවතිය, නුඹ ‘සමණා’ (ශ්‍රමණයහ) යි කියමින් නිදම, ‘සමණා’ යි කියමින් පිබිදෙව, (හැම කල) මහණුන් මැ නොහොත් මහණුන්ගේ ගුණ මැ පසසව, (සිතින්) මෙහෙණක් මැ යයි සිතමි.

272 බොහෝ ආහාර පාන ද මහණුනට දෙව, දරුව රොහිණිය, දූන් හි පුළුවුස්මි, කුමක් හෙයින් නුඹට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?

273. (ඔහු තමහට ද පරහට ද වැඩද) කිසිවක් නො කරනු රිසියහ, කුසීතයෝ යැ, පරා දුන් දැයින් මැ දිවිවටනසුල්ලහ, (එහෙයින් ම බත් වත් ආදිය) පතා සිටුනාහ, මිහිරි දැය මැ රිසියහ, කුමක් හෙයින් නුඹට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත් ද?

274. පියාණෙනි, බොහෝ කලෙකින් මහණුන්ගේ ගුණ මා පුළු-වුස්නහු යැ, තොපට ඒ මහණුන්ගේ ප්‍රඥාව ශීලය හා වීර්‍ය්‍යය පවසමි.

275. (ඔහු වත් පිළිවත් ඈ) මහණකිස කරනු රිසියහ, අනලසයෝ යැ, (නිවන් එළවන) ශ්‍රෙෂ්ඨකර්‍මය කරනුවහ, එහෙයින් රාගය ද ද්වෙෂය ද දුරු කෙරෙති, එකරුණෙන් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

276 අනවද්‍යකර්‍ම කරන්නාහු තුන් පව්මුල් දුරු කෙරෙති, රහත්-මඟින් ඔවුන්ගේ සියලු පව් ප්‍රහීණ ය, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

277. ඔවුන්ගේ කායකර්‍මය පවිත්‍ර වෙයි, වාක්කර්‍මය ද එබඳු ය, ඔවුන්ගේ මනඃකර්‍මය ද පවිත්‍ර වෙයි, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

278. දෙවූ සක් හා මුතු මෙන් නිම්ලයහ, ශුද්ධ වූ ආශය ප්‍රයොග ඇත්තාහ, එකාන්ත ශුක්ල වූ කුශලධර්‍මයෙන් පරිපූර්‍ණයහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

279. (ඔහු) බහුශ්‍රැතයෝ ය, ධර්‍මධරයහ, ආර්‍ය්‍යයෝ ය, දැහැමින් දිවිවටන්නාහ, භාෂිතාර්‍ථය ද දෙශනාධර්‍මය ද වදරති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

280. (ඔහු) බහුශ්‍රැතයෝ ය, ධර්‍මධරයෝ ය, ආර්‍ය්‍යයෝ ය, ධර්‍මජීවීහු ය, එකඟවූ සිත් ඇතියහ, එළඹසිටි සිහි ඇත්තාහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

281. වෙනෙහි දුරසෙනසුන් කරා යනුවහ, සිහි ඇතියෝ ය, නුවණින් බණනසුල්ලහ, සන්හුන් සිත් ඇතියහ, දුඃඛාන්ත වූ නිවන ප්‍රතිවෙධ කෙරෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

282. යම් ගමෙකින් නික්ම යෙත් නම් එහි කිසිවක් අපෙක්‍ෂා විසින් නො බලති, නිරපෙක්‍ෂව මැ යෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

283. න තෙසං කොට්ඨෙ ඔපෙන්ති න කුම්භිං න ඛළොපියං
පරිනිට්ඨිතමෙසානා තෙන මෙ සමණා පියා.

284. න තෙ හිරඤ්ඤං ගණ්හන්ති න සුවණ්ණං න රූපියං
පච්චුප්පන්නෙන යාපෙන්ති තෙන මෙ සමණා පියා.

285. නානාකුලා පබ්බජිතා නානාජනපදෙහි ච
අඤ්ඤමඤ්ඤං පියායන්ති තෙන මෙ සමණා පියා

286. අත්ථාය වත නො භොති කුලෙ ජාතාසි රොහිණි
සද්ධා බුද්ධෙ ච ධම්මෙ ච සඞ්ඝෙ ච තිබ්බගාරවා.

287. තුවං හෙතං පජානාසි පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං අනුත්තරං
අම්හම්පි ච තෙ සමණා පතිගණ්හන්ති දක්ඛිණං.
පතිට්ඨිතො හෙත්ථ යඤ්ඤො විපුලො නො භවිස්සති.

288 සචෙ භායසි දුක්ඛස්ස සචෙ තෙ දුක්ඛමප්පියං.
උපෙහි සරණං බුද්ධං ධම්මං සඞ්ඝඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාහි සීලානි තං තෙ අත්ථාය හෙහිති.

289. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධම්මං සඞ්ඝඤ්ච තාදිනං,
සමාදියාමි සීලානි තං මෙ අත්ථාය හෙහිති.

290 බ්‍රහ්මබන්ධු පුරෙ ආසිං සො ඉදානිම්හි බ්‍රාහ්මණො,
තෙවිජ්ජො සොත්තියො චම්හි වෙදගූ චම්හි න්හාතකො'ති.

ඉත්ථං සුදං රොහිණී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

රොහිණීථෙරීගාථා.

20. 3

291. ලට්ඨිහත්ථො පුරෙ ආසී සො දානි මිගලුද්දකො,
ආසාය පලිපා ඝොරා නාසක්ඛි පාරමෙතවෙ.

292. සුමුත්තං මං මඤ්ඤමානා චාපා පුත්තමතොසයී,
චාපාය බන්ධනං ඡෙත්වා පබ්බජිස්සං පුනොපහං.[1]

293 මා මෙ කුජ්ඣි මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣි මහාමුනි,
න හි කොධපරෙතස්ස සුද්ධි අත්ථි කුතො තපො.

294. පක්කමිස්සං ච නාලාතො කො'ධ නාලාය වච්ඡති,
බන්ධන්ති[2] ඉත්ථිරූපෙන සමණෙ ධම්මජීවිනො,

1. පුනොචහං - සීමු. 2. බන්ධති - මජසං, බන්ධහති - සීමු.

283. ඔහු තමා සතු සම්පත් කොටුයෙහි නො බහා තබති, සැළෙක නො තබති, පැසෙක නො බහති, පරකුලෙහි පිසූ අහර සොයනු වහ, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

284. ඔහු කහවුණු නො ගනිති, රන් රිදී නො ගනිති, එකෙණෙහි උපන් පසයෙන් යැපෙති, එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

285. නන් කුලයෙන් ද නන් දනවුයෙන් ද නික්මැ පැවිදි වූවාහු උනුන් ප්‍රිය කෙරෙති (මෛත්‍රී කෙරෙති) එහෙයින් මට ශ්‍රමණයෝ ප්‍රිය වෙත්.

286. පිත්වත් රොහිණිය. තෙපි බුදුන් කෙරෙහි ද දහම්හි ද සඟුන් කෙරෙහි ද සැදැහැති ව දැඩි ගෞරව ඇති ව අපට වැඩ පිණිස (මේ) කුලයෙහි උපන්නාව.

287. තෙපි මැ තෙල අනුත්තර වූ පින්කෙත දත්නාව, ඒ ශ්‍රමණයෝ අපගේ ද දක්ෂිණාව පිළිගනිත් නම්, තෙල මහණුන් කෙරෙහි පිහිටුවනලද අපගේ දානධර්මය විපුලඵල වන්නේ ය.

288 ඉදින් (තෙපි) දුකට බිය වවු නම්, ඉදින් තොපට දුක අප්‍රිය වි නම්, තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සඟුන් ද සරණ කොට යවු, සිල් සමාදන් වවු, එය තොපට වැඩ පිණිස වන්නේ ය.

289. මම තාදී වූ බුදුන් ද දහම් ද සඟුන් ද සරණ කොට යමි, සිල් සමාදන් වෙමි, ඒ මට වැඩ පිණිස වන්නේය.

290. (මම් පෙර බමුණු කුලෙහි උපතින්) බ්‍රහමබන්ධු නම් වීමි, දැන් (බාහිත පාප බැවින්) බ්‍රාහමණ වෙමි, අධිගම කළ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙමි සොත්‍රිය ද වෙමි, මාර්ගඥනවේදයට පැමිණියෙම් ද නහාතක ද වෙමි’යි.

මෙසේ රොහිණී තෙරණී ...

රොහිණීථෙරි ගාථා යි.

20. 3.

291. පෙර දඩුගත් අත් ඇති (පිරිවැජියෙක්) විය, හේ දැන් මුව වැද්දෙකි, ආශාව හෙතු කොට ගෙන දරුණු වූ (කාමසඞ්ඛ්‍යාත දෘෂ්ටිසඞ්ඛ්‍යාත) පඞ්කයෙන් නිර්වාණපාරයට යන්නට නො හැකි විය. (මෙසේ උපක තමා සඳහා කි ය.)

292. (තමා කෙරෙහි) කාමයෙන් මෝනොවට ඇලුණකු කොට මා සිතමින් චාපා තොමෝ පුතු නැළැවූ, චාපා කෙරෙහි වූ කෙලෙස් බැඳුම් සිඳ නැවත ද මම පැවිදි වන්නෙමි.

293. මහාවීරය, මට නහමක් කිපෙව, මහාමුනිවරය, මට නහමක් කිපෙව, තොපයෙන් මඩනාලද්දහුට ශුද්ධියක් නැත, තපසෙක් කොයින් වේ ද?

294. ‘නාලා’ගම්නුදු නික්ම යන්නෙමි, මේ නාලායෙහි කවරෙක් වසන්නේ ද (චාපාවෙනි, තෙපි) දැහැමින් දිවි වටන මහණුන් තමාගේ සත්‍රිරූපයෙන් බඳිමින් සිටියාව.

295. එහි කාළ නිවත්තස්සු භුඤ්ජකාමෙ යථා පුරෙ
අහඤ්ච තෙ වසී කතා, යෙ ච මෙ සන්ති ඤාතකා.

296. එත්තො චාපි චතුබ්භාගං යථා භාසසි ත්වං ච මෙ
තයි රත්තස්ස පොසස්ස උළාරං වත තං සියා.

297. කාළඞ්ගිනිං ච තක්කාරිං පුප්ඵිතං ගිරිමුද්ධනි
ඵුල්ලං දළිමයට්ඨිංව අන්තො දීපෙව පාටලිං.

298. හරිචන්දනලිත්තඞ්ගිං කාසිකුත්තමධාරිණිං
තං මං රූපවතිං සන්තිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.

299. සාකුන්තිකොව සකුණිං යථා බන්ධිතුමිච්ඡති,
ආහරිමෙන රූපෙන න මං ත්වං බාධයිස්සසි.

300. ඉමං ච මෙ පුත්තඵලං කාළ උප්පාදිතං තයා,
තං මං පුත්තවතිං සන්තිං කස්ස ඔහාය ගච්ඡසි.

301 ජහන්ති පුත්තෙ සප්පඤ්ඤා තතො ඤාතී තතො ධනං,
පබ්බජන්ති මහාවීරා නාගො ඡෙත්වාව බන්ධනං.

302. ඉදානි තෙ ඉමං පුත්තං දණ්ඩෙන ඡුරිකාය වා,
භූමියං වා නිසුම්භෙය්‍යං පුත්තසොකා න ගච්ඡසි.

303. සචෙ පුත්තං සිගාලානං කුක්කුරානං පදාහිසි,
න මං පුත්තකතෙ[1] ජම්මි, පුනරාවත්තයිස්සසි.

304. හන්ද ඛො දානි භද්දන්තෙ කුහිං කාළ ගමිස්සසි,
කතමං ගාමං නිගමං නගරං රාජධානියො.

305. අහුම්හ පුබ්බෙ ගණිනො අස්සමණා සමණමානිනො,
ගාමෙන ගාමං විචරිම්හ නගරෙ රාජධානියො.

306. එසො හි භගවා බුද්ධො නදිං නෙරඤ්ජරං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ධම්මං දෙසෙති පාණිනං.
තස්සාහං සන්තිකෙ ගච්ඡං සො මෙ සත්ථා භවිස්සති.

307. වන්දනං දානි වජ්ජාසි ලොකනාථං අනුත්තරං
පදක්ඛිණං ච කත්වාන ආදිසෙය්‍යාසි දක්ඛිණං.

308. එතං ඛො ලබ්භමම්හෙහි යථා භාසසි ත්වං ච මෙ
වන්දනං දානි තෙ වජ්ජං ලොකනාථං අනුත්තරං,
පදක්ඛිණං ච කත්වාන ආදිසිස්සාමි දක්ඛිණං.

1. පුත්තකන්තෙ - මජසං, සිමු.

295. කළුව උපකය, එව නවතුව, පෙර මෙන් කාමයන් වළඳව මම ද මාගේ යම් නෑ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු ද තොප විසින් වසඟ කරනලදුම්හ.

296. චාපාවෙනි, තෙපි මට යම්සේ කියවු නම්, තිලින් සතරෙන් කොටසක් කියව, තොප කෙරෙහි රාගයෙන් ඇලුණු පුරුෂයක් හට එය එකාන්තයෙන් මහත් වන්නේ ය.

297. කාලය, පවුමුදුනෙක පිපුණු තරුණ කිණිහිරි ගසක් මෙන් ද පිපුණු දෙළුම් ගසක් මෙන් ද දූපතක් මැද පිපුණු පළොල් රුකක් මෙන් ද හොබනා සිරුරු ඇති.

298. රත්සඳුන් අලෙවිදුන් අවයව ඇති උතුම් කසිසළු දරන රූපවත් වූ මා කවරක් හට හැරපියා යෙහි ද?

299. යම් පරිදි ලිහිණි වැද්දෙක් ලිහිණියක බඳින්නට කැමැති වේ ද, එසෙයින් කෘත්‍රිම රූපයෙන් තෝ මා නො පෙළව,

300. කාලය මාගේ මේ පුත්‍රඵලය ද තොප විසින් උපදවන ලද, පුතකු ඇති ඒ මා කවරක්හට හැරපියා යවු ද?

301. නුවණැති පුරුෂයෝ පුත්‍රයන් හැරපියති, යළි නෑයන් ද යළි ධනය ද හැරපියති, ඇතෙක් (යදම්) බැඳුම මෙන් මහාවීරයෝ ගිහිබැඳුම් සිඳපියා පැවිදි වෙත්.

302. දැන් තොපගේ මේ පුතු දඬුයෙකින් හෝ පැහැර සිරියෙකින් හෝ විද (නයම්,) බිමැ හෝ හෙළාපියම්, පුතු කෙරෙහි කළ ශොකයෙන් නො යන්නෙහි.

303. ලමු තෙනැත්තිය, ඉදින් පුතු සිවලුන්ට හෝ ශුනකයන්ට හෝ දෙන්නෙහි නමුදු පුතු නිමිති කොට මා පෙරළා නො නවත්ව.

304. සොඳය! හිමි කාලයෙනි, දැන් කවර ගමකට නිගමයකට නුවරකට රජදහනකට හෝ කවර තැනෙක්හි යන්නහු ද?

305. (ඇපි) පෙර ගණප්‍රධාන ව අශ්‍රමණ ව ශ්‍රමණයම්හ යන මාන ඇති වූම්හ, ගමින් ගමැ නගරයන්හි රජදහන්හි හැසිරුණම්හ.

306. තෙල භගවත් වූ බුදුහු නෙරඤ්ජරා නදිය සමීපයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්නට දහම් දෙසති. මම් ඔබ කරා යෙමි, ඔබ මට ශාස්තෘ වන්නාහ.

307. මෙ විට අනුත්තර වූ ලොකනාථයන් වහන්සේට (මාගේ) වැඳුම කියැව, (මාගේ වැඳුමෙන් වඳව'යි සේයි) යළි පැදකුණු කොට මට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වා දුන මැනැව.

308. තෙපි මට යම්සේ කියවු නම්, එපරිදි තෙල ප්‍රදක්ෂිණාහෙතුක කුශලය වැලිත් අපගෙන් ලැබිය හැකි වෙයි, මෙ විට අනුත්තර වූ ලොකනාථයන් වහන්සේට තිගේ වැඳුම කියන්නෙමි, යළි පැදකුණු කොට පුණ්‍යදක්ෂිණාව දක්වාලන්නෙමි.

309. තතොව කාළො පක්කාමි නදිං නෙරඤ්ජරං පති,
සො අද්දසාසි සම්බුද්ධං දෙසෙන්තං අමතං පදං.

310 දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං දුක්ඛූපසමගාමිනං.

311. තස්ස පාදානි වන්දිත්වා කත්වාන තං පදක්ඛිණං,
චාපාය ආදිසිත්වාන පබ්බජිං අනගාරියං.
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං චාපා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථ.

චාපාථෙරීගාථා.

20. 4

312. පෙතානි භොති පුත්තානි ඛාදමානා තුවං පුරෙ
තුවං දිවා ච රත්තො ච අතිව පරිතප්පසි.

313. සාජ්ජ සබ්බානි ඛාදිත්වා සතපුත්තානි බ්‍රාහමණි,
වාසෙට්ඨි කෙන වණ්ණෙන න බාළ්හං පරිතප්පසි.

314. බහූනි පුත්තසතානි ඤාතිසඞ්ඝසතානි ච
ඛාදිතානි අතීතංසෙ මම තුය්හං ච බ්‍රාහමණ.

315. සාහං නිස්සරණං ඤත්වා ජාතියා මරණස්ස ච
න සොචාමි න රොදාමි න චාපි පරිතප්පයිං.

316. අබ්භුතං වත වාසෙට්ඨි වාචං භාසසි එදිසිං,
කස්ස ත්වං ධම්මමඤ්ඤාය ගිරං භාසසි එදිසං.

317. එස බ්‍රාහමණ සම්බුද්ධො නගරං මිථිලං පති,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය ධම්මං දෙසෙසි පාණිනං.

318. තස්ස බ්‍රාහමණ[1] අරහතො' ධම්මං සුත්වා නිරූපධිං'
තත්ථ විඤ්ඤාතසද්ධම්මා පුත්තසොකං ව්‍යපානුදිං.

319. සො අහම්පි ගමිස්සාමි නගරං මිථිලං පති,
අප්පෙව මං සො භගවා සබ්බදුක්ඛා පමොචයෙ,
අද්දස බ්‍රාහමණො බුද්ධං විප්පමුත්තං නිරූපධිං.

320. සොස්ස ධම්මමදෙසෙසි මුනි දුක්ඛස්ස පාරගූ,
දුක්ඛං දුක්ඛසමුප්පාදං දුක්ඛස්ස ච අතික්කමං,
අරියඤ්චට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං දුක්ඛූපසමගාමිනං.

321. තත්ථ විඤ්ඤාතසද්ධම්මො පබ්බජ්ජං සමරොචයිං,
සුජාතො තීහි රත්තීහි තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයි.

1. බ්‍රාහ්මණ - මජසං.

309-310. ඉක්බිති කාළ (උපක) තෙමේ නෙරඤ්ජරානදිය කරා නික්ම ගියේ ය, හේ දුක යැ, දුක් ඉපැදීම යැ, දුක් නැසීම යැ, දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිඅටඟි මඟ යැ යන අමෘතපදය දෙසන සම්මාසම්බුදුන් දිටි.

311. හේ ඒ බුදුන්ගේ පාසඟුළු වැඳ පැදකුණු කොට චාපාවට (පුණ්‍යදක්ෂිණාව) දක්වාදී ශාසනයෙහි පැවිදි වී, (ඔහු විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්තයහ, බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදුයි.

මෙසේ චාපා තෙරණි ...

චාපාථෙරිගාථා යි.

20. 4

312. භවතිය, තෙපි පෙර මැරී ගිය පුතුන් කමින් (හැසුරුණාව) තෙපි රෑදිවු දහවල්හි දු ඉතා ම තැවුණාව.

313. වාසෙට්ඨී බැමිණිය, ඒ තෙපි සියලු සිය ගණන් පුතුන් කා දූත් කවර කාරුණෙකින් දැඩි ව නො තැවෙව් ද?

314. බමුණ, අතීත භවයෙහි මයිදු තොප දු විසින් බොහෝ සිය-ගණන් පුත්‍රයෝ ද සිය ගණන් ඥාතිසමූහයෝ ද කනලදහ.

315. ඒ මේ ජාති (ජරා) මරණයන්ගේ නිඃසරණය වූ නිවන මඟ-නැණින් පිළිවිද දැන ශොක නො කරමි, නො හඬමි, උපායාසයට නො පැමිණියම් වෙමි.

316 වාසෙට්ඨිය, එකාන්තයෙන් අද්භුත යැ, මෙබඳු (න සොචාමි' යනාදි) බස් කියව. තෙපි කවර ශාස්තෘ කෙනකුන්ගේ දහම් දැන තිර කොට මෙබඳු බස් කියව් ද.

317 බමුණ, තෙල සම්මාසම්බුදුහු මිථිලා නගරයෙහි සියලු දුක් නැසීම පිණිස සත්නට දහම් දෙසනසේක.

318 බමුණ, අභීත් වූ ඒ බුදුන්ගේ නිදුක් වූ දහම් අසා එහි ප්‍රතිවෙධ කළ ආයසීබම් ඇති මම පුත්‍රශොකය හැරපීමි.

319 මම ද මිථිලා නගරයට යත්හෙමි, ඒ භාග්‍යවත්හු මා සියලු දුකින් මුදුලනසේක් නම් ඉතා මැනැවැ'යි බමුණු (කෙලෙසුන් කෙරෙන් හා භවයෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු උපධි රහිත වූ බුදුන් දිටි.

320. වට්ටදුක්ඛයාගේ පරතෙරට පැමිණි ඒ මුනිහු ඔහුට දුක යැ, දුක් ඉපදීම යැ දුක් නැසීම යැ දුක් නැසීමට පමුණුවන අරිඅටඟි-මඟ යැ යන ධිහුනස් දහම් දෙසූසේක.

321. එහි දී අවබොධ කළ සිව්නස් දහම ඇති සුජාත තෙම පැවිද්ද රුචි කෙළේ ය. තුන්රූශෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවන් ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළේ ය.

322. එහි සාරථි ගච්ඡාහි රථං නිය්‍යාදයාහි’මං,
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණිං වජ්ජා පබ්බජිතොදානි බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තීහි රත්තීහි තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයී.

323. තතො ච රථමාදාය සහස්සං චාපි සාරථි,
ආරොග්‍යං බ්‍රාහ්මණිංවොච පබ්බජිතොදානි බ්‍රාහ්මණො,
සුජාතො තීහි රත්තීහි තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයි.

324. එතං චාහං අස්සරථං සහස්සං චාපි සාරථි,
තෙවිජ්ජං බ්‍රාහ්මණං සුත්වා[1] පුණ්ණපත්තං දදාමි තෙ.

325. තුය්හෙව හොත්වස්සරථො[2] සහස්සං චාපි බ්‍රාහ්මණී,
අහම්පි පබ්බජිස්සාමි වරපඤ්ඤස්ස සන්තිකෙ.

326. හත්ථී ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ච
ඵීතඤ්චිමං ගහවිභවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො තුය්හං.
භුඤ්ජ භොගානි සුන්දරි තුවං දායාදිකා කුලෙ.

327. හත්ථී ගවස්සං මණිකුණ්ඩලඤ්ච
රම්මං චිමං ගහවිභවං පහාය,
පිතා පබ්බජිතො මය්හං පුත්තසොකෙන අට්ටිතො
අහම්පි පබ්බජිස්සාමි භාතුසොකෙන අට්ටිතා.

328 සො තෙ ඉජ්ඣතු සඞ්කප්පො යං ත්වං පත්ථෙසි සුන්දරි,
උත්තිට්ඨපිණ්ඩො උඤ්ඡො ච පංසුකූලං ච චීවරං,
එතානි අභිසම්භොන්ති පරලොකෙ අනාසවා.

329. සික්ඛමානාය මෙ අය්‍යෙ දිබ්බචක්ඛුං[3] විසොධිතං,
පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි යත්ථ මෙ වුසිතං පුරෙ.

330. තුවං නිස්සාය කල්‍යාණී ථෙරී සඞ්ඝස්ස සොභනෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

331. අනුජානාහි මෙ අය්‍යෙ ඉච්ඡෙ සාවත්ථිං ගන්තවෙ,
සීහනාදං නදිස්සාමි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ.

332. පස්ස සුන්දරි සත්ථාරං හෙමවණ්ණං හරිත්තචං,
අදන්තානං දමෙතාරං සම්බුද්ධමකුතොභයං

333. පස්ස සුන්දරිමායන්තිං විප්පමුත්තං නිරූපධිං,
වීතරාගං විසංයුත්තං කතකිච්චං අනාසවං.

334. බාරාණසිතො නික්ඛම්ම තව සන්තිකමාගතා,
සාවිකා තෙ මහාවීර පාදෙ වන්දති සුන්දරී.

1 සුත්වා - මජසං. 2 තුම්හෙව හොතුස්සරථො - සීමු
3 දිබ්බචක්ඛු - මජසං.

322. එව රියැදුරිය, යා, මේ රිය (බැමිණියට) පාවාදෙව, බැමිණියට (මාගේ) නිරෝගි බව කියව, දූත් සුජාත බමුණු පැවිදිවූයේ තුන්-රැසෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක්කළා’යි කියව.

323. ඉක්බිති රියැදුරි තෙම රිය ද (මග වියදමට ගෙනෙනලද) කහවණු දහස ද ගෙන ගොස් බැමිණියට (ඔහු) නිරෝග බව කී, දූත් සුජාත බමුණු පැවිදි වූයේ තුන්රැයකින් ත්‍රිවිද්‍යාවත් පසක් කළේ යයි ද කී.

324. රිය සැරිය බමුණු ත්‍රිවිද්‍යා ඇතියහු දූත තෙල අසුත් සෙදූ රිය ද කහවණු දහස ද තොපට තුටුපඬුරු කොට දෙමි.

325. බැමිණියනි, අස්රිය ද කහවණු දහස ද තොපට මැ වේවා. මම ද උත්තමප්‍රාඥ වූ බුදුන් වෙත පැවිදිවන්නෙමි.

326. සුන්දරිය, තොපගේ පිය තෙම ඇත්හු ද ගව අස්හු ද මිණි-කොඬොල් ද යනාදි බොහෝ වූ ගෘහොපකරණ ද හැරදමා පැවිදි විය, තෙපි මේ භොගයන් පරිභොග කරව, තෙපි ම මේ කුලයෙහි දායාද්‍යයට සුදුස්සව.

327. මාගේ පිය තෙම පුත්‍රශොකයෙන් දුකට පැමිණියේ ඇත්හු ද ගව අස්හු ද මිණි - කොඬොල් ද යනාදි වූ සිත්කලු ගෘහොප-කරණ ද හැරපියා පැවිදිවිය, භ්‍රාතෘශොකයෙන් දුකට පැමිණි මම ද පැවිදි වෙමි.

328. සුන්දරිය, තෙපි යම් පැවිද්දක් පතවු නම්, තොපගේ ඒ පැවිදි සංකල්පය සමෘද්ධ වේවා, ගෙයක් පාසා සිට ලැබියයුතු පිණ්ඩය ද පිඬුසිඟා යෑම ද පාංශුකූල චීවරය ද යන මේ ලැබෙමින් පරලොවැ අනාස්‍රව වවු.

329. ආර්‍ය්‍යාවෙනි, ශික්‍ෂමාණාවක වූ මා විසින් දිවඇස පිරිසුදු කරන ලද, මා පෙර යම් තැනෙක වුසූ නම් ඒ පූර්‍වනිවාස දනිමි.

330. භික්‍ෂුණීසඞ්ඝයාට සඞ්ඝසෙවිරා වූ හොබනා ගුණ ඇති කල්‍යාණ මිත්‍ර වූ ආර්‍ය්‍යාවෙනි, තොප නිසා (මා විසින්) ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද.

331. ආර්‍ය්‍යාවෙනි, මට අවසර දුන මැනැව, සැවතට යන්නට කැමැත්තම්, බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ සමීපයෙහි සිංහනාද කරමි.

332. සුන්දරිය, සවණ්වණ් වූ රන්වන් සිවිපැහැ ඇති අදාන්තයන් දමනය කරන සම්බුද්ධ වූ කොයිනුදු බිය නැති ශාස්තෘන්වහන්සේ බලව.

333. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපධි රහිත වූ විගත රාග වූ සංයොජන රහිත වූ කළ සිව්මගකිස ඇති අනාස්‍රව වූ එන්නා වූ සුන්දරී නම් මා බලනු මැනැව.

334. මහාවීරයන් වහන්ස, බරණැසින් නික්ම නුඹවහන්සේ සමීපයට පැමිණි ශ්‍රාවිකා වූ සුන්දරී නුඹවහන්සේගේ පාදයන් වඳී.

335. තුවං බුද්ධො තුවං සත්ථා තුය්හං ධීතාම්හි බ්‍රාහ්මණ,
ඔරසා මුඛතො ජාතා කතකිච්චා අනාසවා.

336. තස්සා තෙ ස්වාගතං භද්දෙ තතො තෙ අදුරාගතං,
එවං හි දන්තා ආයන්ති සත්ථුපාදානි වන්දිතා,
වීතරාගා විසංයුත්තා කතකිච්චා අනාසවා'ති.

ඉත්ථං සුදං සුන්දරී ථෙරී ගාථායො අභාසීති

සුන්දරීථෙරීගාථා.

20. 5

337. දහරා අහං සුද්ධවසනා යං පුරෙ ධම්මමස්සුණිං,
තස්සා මෙ අප්පමත්තාය සච්චාභිසමයො අහු.

338. තතොහං සබ්බකාමෙසු භුසං අරතිමජ්ඣගං,
සක්කායස්මිං භයං දිස්වා නෙක්ඛම්මඤ්ඤෙව[1]පීහයෙ

339. හිත්වානහං ඤාතිගණං දාසකම්මකරානි ච,
ගාමක්ඛෙත්තානි ඵීතානි රමණීයෙ පමොදිතෙ.

340. පහායහං පබ්බජිතා සාපතෙය්‍යමනප්පකං,
එවං සද්ධාය නික්ඛම්ම සද්ධම්මෙ සුප්පවෙදිතෙ
න මෙතං[2] අස්ස පතිරූපං ආකිඤ්චඤ්ඤං හි පත්ථයෙ.

341. යො ජාතරූපං රජතං ඡඩ්ඩෙත්වා පුනරාගමෙ
රජතං ජාතරූපං වා න බොධාය න සන්තියා
නෙතං සමණ සාරුප්පං න එතං අරියං ධනං.[3]

342. ලොභනං මදනං චෙතං මොහනං රජවඩ්ඪනං,
සාසඞ්කං බහු ආයාසං නත්ථි චෙත්ථ ධුවං ඨිති.

343. එත්ථ රත්තා පමත්තා ච සංකිලිට්ඨමනා නරා,
අඤ්ඤමඤ්ඤෙන ව්‍යාරුද්ධා පුථුපුබ්බන්ති මෙධගං.

344. වධො බන්ධො පරික්ලෙසො ජානි සොකපරිද්දවො,
කාමෙසු අධිපන්නානං දිස්සතෙ ව්‍යසනං බහුං.

345. තං මං ඤාතී අමිත්තාව කිං වො කාමෙසු යුඤ්ජථ,
ජානාථ මං පබ්බජිතං කාමෙසු භයදස්සතිං.

---

1 නෙක්ඛම්මමෙව - මජස. 2 නෙතං - මජස. 3 අරියද්ධනං. මජස.

335. බාහිතපාපී බ්‍රාහ්මණයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ බුද්ධයහ, නුඹවහන්සේ ශාස්තෲහ, (මේ) නුඹවහන්සේගේ ඖරස වූ (ආයඖමාගී) මුඛයෙන් උපන් කළ කිස ඇති අනාස්‍රව වූ දුහිතෘ වෙමි.

336. භද්‍රා සුන්දරිය, (ආයඖමාගිදැව්ථයෙන්) දැමුණු වීතරාග වූ විගත-සංයෝජන වූ කෘතකෘත්‍ය වූ අනාස්‍රව වූවාහු ශාස්තෲන්ගේ පාසතුළ වදිමින් මෙසේ මැ පැමිණෙයි, තොප (මෙහි මා වෙත) පැමිණීම ස්වාගතයෙකි, තොපගේ ඊම දුරාගතයෙක් නො වේ යයි.

මෙසේ සුන්දරී තෙරණී ...

සුන්දරී ථෙරීගාථා යි.

20. 5

337. යම්හෙයෙකින් පෙර ශුද්ධවස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසුණු තරුණ වූ මම (බුදුන් වෙත) බණ ඇසීම් ද එහෙයින් එළඹ සිටි සිහිඇති මට සත්‍යාවබෝධය විය.

338. එහෙයින් මම සියලු (දිව්‍ය – මානුෂ) කාමයන්හි අරතියට පැමිණිමි, සක්කායදිට්ඨිපාදුනස්කන්ධයෙහි භය නුවණැසින් දැක පැවිද්ද ම කැමැතිවෙමි.

339. මම ඥාතිසමූහයා ද දසුන් කම්කරුවන් ද සමෘද්ධ වූ ගම්කෙත් ද සිත්කලු වූ සතුටු එළවන භොගයන් ද හැරපියා (පැවිදිවීමි)

340. ‘මම අනල්ප වූ සම්පත් හැරපියා මෙසේ සැදැහැයෙන් ගිහිගෙන් නික්ම (බුදුන් විසින්) මැනැවින් අවබෝධ කළ ආයඖවිනයෙහි පැවිදිවීමි, එහෙයින් තෙල මට සුදුසු නොවන්නේය, අකිඤ්චනභාවය මැ පතමි.

341. යම් පුහුලෙක් රන් රිදී ආදිය හැරපියා නැවත ගන්නේ නම් (හේ පඬුවන් අතර කෙසේ ගිණ ඔසොවන්නේ ද?) රිදී හෝ රන් හෝ සත්‍යාවබෝධය පිණිස නොවේ, නිවන පිණිස නොවේ, තෙල ශ්‍රමණසාරුප්‍ය නො වෙයි, තෙල ආයඖධනය නො වේ.

342. තෙල ලොභ උපදවනු ද මද එළවනු ද මූළා කරනු ද කෙලෙස් රජස් වඩනු ද ආශඞ්කා සහිත ද බොහෝ ආයාස ඇත්තේ ද වෙයි, තෙල ධනයෙහි ධ්‍රැවබවක් ස්ථිතබවක් හෝ නැති.

343. තෙල ධනයෙහි ඇලුණා වූ ද ප්‍රමත්ත වූ ද සංකලිෂ්ට වූ සිත් ඇති සත්ත්වයෝ ඔවුනොවුන් ප්‍රතිවිරුද්ධ වූවාහු බොහෝ කලහ කෙරෙත්.

344. කාමයන්හි බැසගෙන සිටියානට මරණය (අන්දුබන්ධාදී,) බන්ධනය (හස්තච්ඡේදාදී) වෙහෙසය (ධනාදීන්ගේ) හානිය ශොක පරිදෙවය යන බොහෝ ව්‍යසන දක්නා ලැබේ.

345. එබඳු වූ මා ඥාති වූ යුෂ්මත්හු පසමිතුරන් සෙයින් කුමක් හෙයින් කාමයන්හි යෙදවවු ද, කාමයන්හි බිය දක්නාසුලු වූ මා පැවිදි වූවක කොට දන්නාහු ය.

346. න හිරඤ්ඤසුවණ්ණෙන පරික්ඛීයන්ති ආසවා
අමිත්තා වධකා කාමා සපත්තා සල්ලබන්ධනා.

347. තං මං ඤාතී අමිත්තාව කිං වො කාමෙසු යුඤ්ජථ,
ජානාථ මං පබ්බජිතං මුණ්ඩං සඞ්ඝාටිපාරුතං.

348. උත්තිට්ඨපිණ්ඩො උඤ්ඡො ච පංසුකූලං ච චීවරං,
එතං ඛො මම සාරුප්පං අනාගාරූපනිස්සයො.

349. වන්තා මහෙසීහි කාමා යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා
ඛෙමට්ඨානෙ විමුත්තා තෙ පත්තා තෙ අචලං සුඛං.

350. නාහං කාමෙහි සඞ්ගච්ඡිං යෙසු තාණං න විජ්ජති,
අමිත්තා වධකා කාමා අග්ගික්ඛන්ධසමා[1] දුඛා

351. පරිපන්ථො එස භයො සවිඝාතො සකණ්ටකො,
ගෙධො සුවිසමො ලෙපො මහන්තො මොහනාමුඛො.

352. උපසග්ගො භීමරූපො කාමා සප්පසිරූපමා,
යෙ බාලා අභිනන්දන්ති අන්ධභූතා පුථුජ්ජනා.

353. කාමපඞ්කෙන සත්තා හි බහූ ලොකෙ අවිද්දසූ,
පරියන්තං නාභිජානන්ති ජාතියා මරණස්ස ච.

354. දුග්ගතිගමනං මග්ගං මනුස්සා කාමහෙතුකං,
බහුං වෙ පටිපජ්ජන්ති අත්තනො රොගමාවහං.

355. එවං අමිත්තජනනා තාපනා සංකිලෙසිකා,
ලොකාමිසා බන්ධනීයා[2] කාමා මරණබන්ධනා.

356. උම්මාදනා උල්ලපනා කාමා චිත්තප්පමාථිනො[3]
සත්තානං සංකිලෙසාය ඛිපං[4] මාරෙන ඔඩ්ඩිතං.

357. අනන්තාදීනවා කාමා බහුදුක්ඛා මහාවිසා,
අප්පස්සාදා රණකරා සුක්කපක්ඛවිසොසනා.

358. සාහං එතාදිසං කත්වා ව්‍යසනං කාමහෙතුකං,
න තං පච්චාගමිස්සාමි නිබ්බානාභිරතා සදා.

1. අග්ගික්ඛන්ධූපමා - මජසං. 2. බන්ධනියා
3. චිත්තප්පමද්දිනො - මජසං. පු. 4. ඛිප්පං - මජසං,

346. හිරණ්‍ය සුවණ්ණයෙන් (කාමාදි) ආස්‍රවයෝ ක්‍ෂය වීමට නොයෙති, කාමයෝ අමිත්‍රයෝ යැ වධකයෝ යැ සතුරෝ යැ සල්‍යබන්ධනයෝ යි.

347. එබඳු මා ඥාති වූ යුෂ්මත්හු පසමිතුරන් සෙයින් කුමක් හෙයින් කාමයන්හි යොදවවූ ද, මුඩුකළ කෙස් ඇති සඟළ සිවුරු පෙරෑ වූ මා පැවිදි වූවක කොට දන්නාහු ය.

348 ගෙයක් පාසා සිට ලද පිණ්ඩාහාරය ද (ඒ සඳහා) පිඩු සිඟා-යෑම ද පාංශුකූල චීවරය ද පැවිද්දහට නිසි ජීවිතපරිෂ්කාරය ද යන මේ මට සුදුසු වේ.

349. දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූද යම් කාමයෝ වෙත් ද ඔහු බුද්ධාදි මහර්ෂින් විසින් හැරදමනලද්දහ, ඒ මහර්ෂිහු ක්‍ෂෙමස්ථාන වූ නිවන අරමුණුකොට විමුක්තයහ, ඔහු අචල වූ නිවන්සුවයට පැමිණියාහ.

350. යම් කාමකොනකුත් කෙරෙහි අනබ්පරිත්‍රාණයෙක් නැද්ද (එහෙයින්) මම කාමයන් හා සමාගමයට නොයමි. කාමයෝ අමිත්‍රයෝ යැ වධකයෝ යැ ගිනිකඳු සම ව දුක් ඇත්තාහු යි.

351. තෙල උවදුරෙක භයෙක චිත්තපීඩායෙක කටුසහිතයෙක ගෙධයෙක අතිවිෂමයෙක ලෙපයෙක මහත් වූ මොහනයට දෙරටුයෙකි.

352. බිහිසුණු සැහැවි ඇති උවදුරෙකි, මොහයෙන් අන්ධ වූ පුහුදුන් බාලයෝ යම්බඳු කාමයන් පතා සිටිත් ද ඒ කාමයෝ (සප්‍රති-භයාබ්යෙන්) සර්පශිරෝපම වූහ.

353. ලොවැ කාමපඞ්කයෙන් ඇලුණාවූ බොහෝ අඥනයෝ ජාති-මරණයන්ගේ කෙළවර නොදනිත්.

354 මනුෂ්‍යයෝ එකාන්තයෙන් තමහට රොග එළවන කාම හෙතුක වූ දුගතියට යන මඟට බොහෝ කොට පිළිපදිත්.

.355. මෙසේ පසමිතුරන් උපදවන තැවුලි කරන සාංක්ලෙශික වූ ලොකාමිෂ වූ සංයොජනයන් විසින් බැන්දසුහු වූ කාමයෝ (භවා-දියෙහි ඉපදීමට කරුණු හෙයින්) පාදබන්ධනයෝ යි.

356. උමතුබව ඇතිකරන 'අහො සුව යැ'යි කියවන කාමයෝ සිත් කළඹන සුලු වූහ, සත්ත්වයන්ගේ කෙලෙසීම පිණිස මරහු විසින් ඔබනලද කෙම්නෙකි.

357. කාමයෝ අනන්ත ආදීනව (දොෂ) අත්තාහ, බොහෝ දුක් ඇත්තාහ, මහත් විෂබඳු වූහ, අල්ප වූ ආස්වාද ඇත්තාහ, මහත් රාගාදිය වඩනාහු ය, (සත්ත්වයන්ගේ) කුශලපක්‍ෂය වනසන්නාහ.

338. මම් කාම හෙතුක වූ ව්‍යසනය මෙබඳු යයි කොට (සලකා) ඒ කාමයට පෙරළා නො එමි, හැම කල්හි නිවනෙහි අභිරත වීම් ද එහෙයිනි.

359. රණං තරිත්වා[1] කාමානං සීතිභාවාභිකඞ්ඛිනී,
අප්පමත්තා විහස්සාමි තෙසං සංයොජනක්ඛයෙ.

360. අසොකං විරජං ඛෙමං අරියට්ඨඞ්ගිකං උජුං,
තං මග්ගං අනුගච්ඡාමි යෙන තිණ්ණා මහෙසිනො.

361. ඉමං පස්සථ ධම්මට්ඨං සුභං කම්මාරධීතරං,
අනෙජං උපසම්පජ්ජ රුක්ඛමූලම්හි ඣායති.

362. අජ්ජට්ඨමී පබ්බජිතා සද්ධා සද්ධම්මසොභනා,
විනීතුප්පලවණ්ණාය තෙවිජ්ජා මච්චුහායිනී.

363. සායං භුජිස්සා අනණා භික්ඛුනී භාවිතින්ද්‍රියා,
සබ්බයොගවිසංයුත්තා කතකිච්චා අනාසවා.

364. තං සක්කො දෙවසඞ්ඝෙන උපසඞ්කම්ම ඉද්ධියා,
නමස්සති භූතපති සුභං කම්මාරධීතරන්ති.

ඉත්ථං සුදං සුභා කම්මාරධීතා ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

සුභාකම්මාරධීතුථෙරීගාථා.

වීසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

1. කරිත්වා - මජසං.

359. සිතිභාව සඞ්ඛ්‍යාත අගීන්භාවය කැමැති වූ මම කාමයන් පිළිබඳ කෙලශය තරණය කොට සබ්බසංයොජනක්‍ෂය සංඛ්‍යාත නිවනෙහි අප්‍රමත්ත ව වෙසෙමි.

360 බුද්ධාදි මහර්ෂිහු යම් මඟෙකින් සසර තරණය කළාහු ද ශොක රහිත වූ විරජ වූ නිර්භය වූ ආයර්‍යාෂ්ටාඞ්ගික වූ ඒ සෘජු මාර්ගය අනුගමනය කරමි.

361. ආයර්‍යඵලධර්මයෙහි සිටි මේ සුභා නම් කඹුරුදියණියන් බලව. ඕ අනෙජ සංඛ්‍යාත රහත්ඵලයට පැමිණ රුක්මුල්හි හිඳ ඒ පල සමවතින් ධ්‍යාන කෙරෙයි.

362. අද පැවිදි වූ අටවැනි දිනය ඇති ශ්‍රද්ධාසම්පන්න වූ මහපල දහම් අධිගමයෙන් ශොභන වූ උප්පලවණ්ණා විසින් හික්මවන ලද ත්‍රිවිද්‍යා ඇති මරුන් දුරුකළාවූ.

363 කෙලශදසවයෙන් නිදසි වූ කාමච්ඡන්දාදිය දුරලීමෙන් අණන වූ වැඩූ ශ්‍රද්ධාදි ඉඳුරන් ඇති මේ සුභා මෙහෙණ සියලු යොගයෙන් විසංයුක්ත වූවා කළ කිස ඇත්ති අනාස්‍රව වූ.

364. භූතපති වූ ශක්‍ර තෙමේ දෙවසමූහයා සමග ඉදුහයෙන් ඇය කරා එළඹ සුභා නම් කඹුරුදියණියන් වදි ය යි.

මෙසේ කම්මාරදුහිතා වූ සුභා තෙරණී ...

සුභාථෙරීගාථා යි.

විසතිනිපාතය නිමි.

තිංසතිනිපාතො.

30. 1.

365. ජීවකම්බවනං රම්මං ගච්ඡන්තිං භික්ඛුනිං සුභං,
ධුත්තකො සන්නිවාරෙසි තමෙනං අබ්‍රවි සුභා.

366. කිං තෙ අපරාධිතං මයා යං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි
න හි පබ්බජිතාය ආවුසො පුරිසො සම්ඵුසනාය කප්පති.

367. ගරුකෙ මම සත්ථුසාසනෙ යා සික්ඛා සුගතෙන දෙසිතා,
පරිසුද්ධපදං අනඞ්ගණං කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.

368. ආවිලචිත්තො අනාවිලං සරජො වීතරජං අනඞ්ගණං.
සබ්බත්ථ විමුත්තමානසං කිං මං ඔවරියාන තිට්ඨසි.

369. දහරා ච අපාපිකා චසි කිං තෙ පබ්බජ්ජා කරිස්සති,
නික්ඛිප කාසායචීවරං එහි රමාමසෙ පුප්ඵිතෙ[1] වනෙ.

370. මධුරඤ්ච පවන්ති සබ්බසො කුසුමරජෙන සමුට්ඨිතා දුමා,
පඨමවසන්තො සුඛො උතු එහි රමාමසෙ පුප්ඵිතෙ[1] වනෙ

371. කුසුමිතසිඛරාව පාදපා අභිගජ්ජන්තිව මාලුතෙරිතා
කා තුය්හං රති භවිස්සති යදි එකා වනමොතරිස්සසි.

372. වාළමිගසඞ්ඝසෙවිතං කුඤ්ජරමත්තකරෙණුලොලිතං,
අසහායිකා ගන්තුමිච්ඡසි රහිතං භිංසනකං මහාවනං.

373. තපනීයකතාව ධීතිකා විචරසි චිත්තරථෙව[2] අච්ඡරා,
කාසිකසුඛුමෙහි වග්ගුහි සොභසි වසනෙහි නූපමෙ.

374. අහං තව වසානුගො සියං යදි විහරෙමසෙ කානනන්තරෙ,
න හි මත්ථි තයා පියත්තරො පාණො කින්නරිමන්දලොචනෙ.

375 යදි මෙ වචනං කරිස්සසි සුඛිතා එහි අගාරමාවස,
පාසාදනිවාතවාසිනී පරිකම්මං තෙ කරොන්ති නාරියො,

---

1. සුපුප්ඵිතෙ - මජසං. 2. චිත්තලතෙව - මජසං.

30. තිංසතිනිපාතය.

30. 1

365. රමණීය වූ කොමාරභච්ච ජීවකයන්ගේ අඹවනයට (දිවාවිහාර සඳහා) යන සුභා භික්ෂුණිය ස්ත්‍රීධූර්තයෙක් වැළැක්වී, සුභා මෙහෙණ ඔහුට මෙසේ කීවු ය.

366. යම්හෙයෙකින් (තෙපි) මා අවුරා සිටියහු ද, මා විසින් තොපට කවර අපරාධයෙක් කරනලද ද? ඇවැත්නි, පැවිද්දක විසින් පුරුෂයෙක් ස්පර්ශ කරන්නට නො මැ කැපවෙයි.

367. මට ශාස්තෘශාසනය (පහණස්තක් සෙයින්) ගුරු වෙයි, සුගතයන් විසින් (මෙහෙණන් සඳහා) යම් ශික්ෂාවක් දෙශිත ද එයින් පරිශුද්ධ කුසලකොට්ඨාස ඇති නිකෙලෙස් වූ මා කුමක්හෙයින් අවුරාගෙන සිටියහු ද?

368. විතර්කයෙන් කැළැඹුණු සිත් ඇති (තෙපි) නො කැළැඹුණා වූ කෙලෙස්රජස් ඇතියහු විගතරජස් වූ නිකෙලෙස් වූ සියලු තැන්හි (සමුච්ඡෙදවිමුක්තියෙන්) මිදුණු සිත් ඇති මා කුමක්හෙයින් අවුරා ගෙන සිටියහු ද?

369. තෙපි තරුණ ද (රුවින්) අලාමක ද වවු. පැවිද්ද තොපට කුමක් කරන්නේ ද? කහසිවුර බැහැර පියව, එව සුපුල් වෙනෙහි අභිරමණය කරම්හ.

370. හාත්පසින් මිහිරි සුවඳ පවන් හමා, රුක්හු කුසුම්රෙදෙන් හටගත්තවුන් වැන්නාහ, පළමු වසත් මස සුවපහස් සෘතු වෙයි, එව සුපුල් වෙනෙහි අභිරමණය කරම්හ.

371. මලින් ගැවැසුණු අග්ඇති වෘක්ෂයෝ පවනින් කම්පා වූවාහු තුනිගයන්නවුන් මෙන් සිටිති, ඉදින් එකලා වැ වනයට වදනාහු නම් තොපට කවර නම් රතියෙක් වේ ද?

372. ව්‍යාලමෘග සමූහයා විසින් සෙවුනාලද මතැතුන් හා ඇතින්නන් විසින් අලළනලද මිනිසුන් රහිත වූ බිහිසුණු මහවනයට එකලා වැ යන්නට කැමැත්තහු යැ.

373. උපමා රහිත තැනැනැත්තිය, තෙපි කඹිසළු මෙන් සියුම් වූ සිත්දූ මට වූ මසකුයෙන් යුක්ත ම රනින් කළ පොඩලුදූරුවක් මෙන් චිත්‍රරථ නම් වනයෙහි දෙව්සරක මෙන් හොබනාව.

374. කිඳුරියක මෙන් මදක් පුබුදු නෙත් ඇත්තිය, ඉදින් (අපි දෙදෙන) වනතුරෙහි එක්වැ වසමෝ නම්, මම තොපගේ වසයට පැමිණියෙම් වෙමි, තොපට වඩා ප්‍රියතර වූ ප්‍රාණියෙක් හෝ ප්‍රාණයක් (මට) නො ද ඇත් මැ යි.

375. ඉදින් (තෙපි) මාගේ වචනය කරන්නාහු නම්, එව සුඛිත ව ගිහිගෙයි වාසය කරව වාතය වැළුණු ප්‍රාසාදයන්හි වාසය කරන ස්ත්‍රීහු තොපට වතාවත් කරන්නාහ.

376. කාසිකසුඛුමානි ධාරය අභිරෝහෙහි[1] ච මාලවණ්ණකං,
කඤ්චනමණිමුත්තකං බහුං විවිධං ආභරණං කරොමි තෙ.

377. සුධොතරජපච්ඡදං සුභං ගොණකතූලික සන්ථතං නවං,
අභිරුහ සයනං මහාරහං චන්දනමණ්ඩිත සාරගන්ධිකං.

378. උප්පලඤ්ච උදකතො උග්ගතං[2] යථා තං අමනුස්ස සෙවිතං,
එවං තුවං බ්‍රහ්මචාරිනී සකෙසු අඞ්ගෙසු ජරං ගමිස්සසි.

379. කිං තෙ ඉධ සාරසම්මතං කුණපපූරම්හි සුසානවඩ්ඪනෙ
භෙදනධම්මෙ කළෙබරෙ යං දිස්වා විමනො උදික්ඛසි.

380. අක්ඛීනි ච තුරියාරිව කින්නරියාරිව පබ්බතන්තරෙ
තව මෙ නයනානුදික්ඛිය භිය්‍යො කාමරතී පවඩ්ඪති.

381. උප්පලසිඛරොපමානි තෙ විමලෙ හාටකසන්නිභෙ මුඛෙ
තව මෙ නයනානුදික්ඛිය භිය්‍යො කාමගුණො පවඩ්ඪති.

382. අපි දූරගතා සරම්හසෙ ආයතපම්හෙ විසුද්ධදස්සනෙ
න හි චත්ථි තයා පියතරො නයනා කින්නරිමන්දලොචනෙ

383 අපථෙන පයාතුමිච්ඡසි චන්දං කීළනකං ගවෙස්සසි
මෙරුං ලඞ්ඝෙතුමිච්ඡසි යො ත්වං බුද්ධසුතං මග්ගයසෙ.

384. නත්ථි ලොකෙ සදෙවකෙ රාගො යත්‍ථ'පි දානි මෙ සියා
නපි නං ජානාමි කිරිසො අථ මග්ගෙන හතො සමූලකො.

385. ඉඞ්ගාලකුයාව උජ්ඣිතො විසපත්තොරිව අග්ගතො කතො
නපි නං පස්සාමි කිරිසො අථ මග්ගෙන හතො සමූලකො,

386. යස්සා සියා අපච්චවෙක්ඛිතං සත්ථා වා අනුපාසිතො සියා,
ත්වං තාදිසිකං පලොභය ජානන්තිං සො ඉමං විහඤ්ඤසි.

387. මය්හං හි අක්කුට්ඨවන්දිතෙ සුඛදුක්ඛෙ ච සති උපට්ඨිතා,
සඞ්ඛතමසුභන්ති ජානිය සබ්බත්ථෙව මනො න ලිප්පති.[3]

1. අභිරොපෙහි - මජසං. 2. උප්පලං චුදකා සමුග්ගතං - මජසං.
3. ලිම්පති - PTS.

376. සියුම් කසීසළු ධරව, මල්ගඳවිලෙවුන් (සිරුරට) ආරොපණය කරව, (එයින් සැරසෙව'යි සේ යි) තොපට රන්මිණිමුතුවලින් යුත් බොහෝ විවිධාභරණ කරමි.

377. මොනොවට දෙව්මෙන් රජස් හල උඩුවියන් ඇති හොබනා දික් ලොම් ඇති කළු කොදු පලස් හා හස්ලොම් ආදිය පිරූ වෙට්ට අතුරන ලද අලුත් වූ මහැගි සඳුන්හරින් සැරසූ සුවඳැති යහනට නැඟෙව.

378. රකුසන් විසින් අරග්ගත් විලෙක දියෙන් උඩට නැඟිසිටි උපුලක් යම්සේ ද එපරිදි බඹසරවසන්නක වූ තෙපි සිය සිරුරු- අවයව (කිසිවකු) පරිභොග නොකල කල්හි මැ ජරාවට යන්නාව.

379. කුණපයෙන් පිරුණු සොහොන්බිම වඩන බිඳෙනසුලු මේ සිරුරෙහි යම් අවයවයක් දක සොම්නස් ව බලවූ නම් (කෙසාදින් අතුරෙහි) තොප විසින් කුමක් සාර යයි ගන්නා ලද ද?

380. තොපගේ ඇස් මුවහනක ගේ ඇස් වැන්න, ගිරි අතුරෙහි හැසිරෙන කිඳුරඟනකගේ ඇස් වැන්න, තොපගේ දෙනුවන් දක මා ගේ කාමරතිය බෙහෙවින් වැඩෙයි.

381. කසුන්රුවක බඳු වූ තොප ගේ මහුණෙහි රතුපුල්පෙති බඳු වූ තොප ගේ දෙනුවන් දක මාගේ කාමගුණය බෙහෙවින් වැඩෙයි.

382. දිගු ඇසිපිය ඇත්තිය, පිරිසුදු ඇස් ඇත්තිය, කිඳුරඟනකගේ මෙන් මඳක් පුබුදු ඇස් ඇත්තිය, තෙපි දුරට ගිය නමුදු (තොපගේ ඇස් මැ) සිහිකරමි, තොපගේ දෙනතට වඩා මට ප්‍රියතරයෙක් නැති.

383. තෙපි බුද්ධපුත්‍රි වූ මා පතව, (එබඳු තෙපි) නොමඟින් යන්නට කැමැත්තාව, සඳමඩල කෙලිපන්දුවක් කරනු රිස්නව, මෙරගල් පැනයන්නට රිස්සව.

384. දූත් යම් තැනෙක මාගේ රාගයෙක් වන්නේ ද, සදෙවක ලොකයෙහි ඒ අරමුණ නැත් මැ යැ, ඒ රාගය කෙබඳු වූයෙකැයි ද නො දනිමි, මුල් සහිත රාගය ආයඝීමාගියෙන් නසන ලද්දේය.

385. අඟුරුවළකට (මාතයෙන්) නහාදමනලද්දක් සෙයින් වනසන ලද විසබඳුනක් සෙයින් ඒ රාගය කෙබඳු දැයි නො දක්මි, සමූල රාගය ආයඝීමාගීයෙන් නසන ලදි.

386. යම් සත්‍රියක විසින් (පස්කඳ) නුවණින් ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා නො කරන ලද ද ශාස්තෲන් වහන්සේ හෝ (දහම්කය දක්මෙන්) උපාසනය නොකරන ලද්දහු ද, ඇවැත්ති, තෙපි එබඳු සත්‍රියක පොලොබවු, ඒ තෙපි සිවුසස් පිළිවිද දන්නා මේ සුභාමෙහෙණ වෙහෙසන්නහු ය.

387. යම් හෙ යෙකින් ආක්‍රොෂ වන්දනා දෙක්හි ද සුවදුක් දෙක්හි ද මාගේ සිහි එළඹ සිටියා ද (එහෙයින්) ත්‍රෛභූමක සංස්කාරගතය අශුභ යයි දත සියලු භවත්‍රයෙහි මැ මාගේ සිත නො ඇලෙයි.

388. සාහං සුගතස්ස සාවිකා මග්ගට්ඨඞ්ගිකයානයායිනී,
උද්ධටසල්ලා අනාසවා සුඤ්ඤාගාරගතා රමාමහං.

389. දිට්ඨා හි මයා සුචිත්තිතා සොම්භා දාරුකපිල්ලකානි වා
තන්තීහි ච ඛීලකෙහි ච විනිබද්ධා විවිධා පනච්චකා.

390. තම්හුද්ධටෙ තන්තිඛීලකෙ විස්සට්ඨෙ විකලෙ පරිපක්ඛිතෙ
අවින්දෙ ඛණ්ඩසො කතෙ කිම්හි තත්ථ මනං නිවෙසයෙ.

391. තථූපමා දෙහකානි මං තෙහි ධම්මෙහි විනා න වත්තන්ති,
ධම්මෙහි විනා න වත්තති කිම්හි තත්ථ මනං නිවෙසයෙ

392. යථා හරිතාලෙන මක්ඛිතං අද්දස චිත්තිකං භිත්තියා කතං'
තම්හි තෙ විපරිත දස්සනං සඤ්ඤා මානුසිකා නිරත්ථිකා.

393. මායං විය අග්ගතො කතං සුපිනන්තෙව සුවණ්ණපාදපං,
උපගච්ඡසි අන්ධරිත්තකං ජනමජ්ඣෙරිව රුප්පරුපකං,

394. වට්ටනිරිව කොටරොහිතා මජ්ඣෙ බුබ්බුළකා සඅස්සුකා
පිළකොළිකා චෙත්ථ ජායති විවිධා චක්ඛුවිධා ච පිණ්ඩිතා.

395. උප්පාටිය චාරුදස්සනා න ච පජ්ජිත්ථ අසඞ්ගමානසා,
හන්ද තෙ චක්ඛුං හරස්සු තං තස්ස නරස්ස අදාසි තාවදෙ.

396. තස්ස ච විරමාසි තාවදෙ රාගො තත්ථ ඛමාපයී ච නං,
සොත්ථි සියා බ්‍රහ්මචාරිණී න පුනො එදිසකං භවිස්සති,

397 ආසාදිය එදිසං ජනං අග්ගිං පජ්ජලිතං ව ලිඞ්ගිය,
ගණ්හිය ආසිවිසං විය අපි නු සොත්ථි සියා ඛමෙහි නො.

398. මුත්තා ච තතො සා භික්ඛුනී අගමී බුද්ධවරස්ස සන්තිකං,
පස්සිය වරපුඤ්ඤලක්ඛණං චක්ඛු ආසි යථා පුරාණකං.

ඉත්ථං සුදං සුභා ජීවකම්බවනිකා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

ජීවකම්බවනිකාසුභා ථෙරීගාථා.

තිංසති නිපාතො නිට්ඨිතො.

388. මම ආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයානයෙන් යනසුලු උපුටාහළ රාගාදි හුල් ඇති අනාස්‍රව වූ සුගතයන්ගේ ශ්‍රාවිකාවක් වෙමි. ශූන්‍යාගාරයෙහි ඇලුණු මම එහි සිත් අලවා වෙසෙමි.

389. (හස්තපාදාදි ආකාරයෙන්) මොනොවට සිතුවම් කරන ලද පොතලුරූ ද දූවදඬු ආදියෙන් කළ රූකඩ ද නහරහුයින් හා (අත් ආදිය සඳහා තැබූ) දඬුයෙන් හා බඳනාලද්දාහු විවිධාකාරයෙන් නටන්නවුන් මෙන් මා විසින් දක්නාලද්දාහු මැ ය.

390. ඒ නූල් හා දඬුකඩ හා උපුල කල්හි විසුල කල්හි තැන තැන දැමූ කල්හි විසුරුවා හළ කල්හි කඩ කඩ කළ කල්හි පොතලුරුවක් නො ලැබෙන්නේ ය, එහි කවර කොටසෙක සිත පිහිටුවා ද.

391. මා පිළිබඳ ශරීරාවයවයෝ ද එබඳු උපමා ඇත්තාහු ඒ පඨවි ආදි ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව නො පවත්නාහ, දෙහය ද අවයවයෙන් වෙන්ව නො පවතී, එහි පඨවිආදි කවරෙක් සිත පිහිටු වන්නේ ද,

392. යම්සේ සිත්තරකු විසින් බිතෙක සිරියලින් සිතුවම් කරන ලද ස්ත්‍රීරූපයක් දක්නේ ද, එහි තොපගේ මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක යන නිරර්ථක සංඥාව විපරීත දර්ශනයෙකි.

393. අන්ධබාලය, තෙපි (මායාකාරයකු විසින්) හමුයෙහි දක්වන ලද මායාවක් මෙන් සිහිනයෙහි දුටු රන්මුවා රුකක් මෙන් (ඉඳුරු දැලියකු විසින් මහාජනයා මැද දක්වනලද රිදී රුවක් මෙන් සිස් වූ කය (තෙල මාගේ යයි) අභිනිවෙස කරව.

394. රුක්බිලයෙක තුබූ ලාවටක් බඳුද ඇස්දලය මැද සිටි දිය බුබුලක් බඳු ද කඳුළු සහිත ද වෙයි, මෙහි අක්ෂිගූථ (කබ) ද උපදී (ශ්වේතපටලාදී) විවිධ අක්ෂිභාගයෝ ද පිඩුවූවාහු වෙත්.

395. ප්‍රියදර්ශිනී වූ ඕතොමෝ (ඇසෙහි) ඇලීමට නො පැමිණියාය, නො ඇලුණු සිත් ඇත්තී එකෙණෙහි ඇස උපුටා ඉඳ තොපගේ ඇස ගෙන යව'යි එය ඒ මිනිසාට දුන.

396. එකෙණෙහි ඔහුගේ ද ඒ ඇසෙහි රාගය දුරුවිය, බඹසර ඇත්තිය, තොපට සුව වන්නේ ය, යළි මෙබන්දක් නොවන්නේ යයි ඇය ක්‍ෂමා කරවී.

397. දිලියෙන ගිනි මැළඳගෙන මෙන් ආශිර්විෂයකු (අහිත්) ගෙන මෙන් මෙබඳු නිකෙලෙස් ජනයකු සටා කිමැ සුවයෙක් වන්නේ ද අපට ක්‍ෂමා කළ මැනැවැ'යි.

398. ඒ ධූර්ත පුරුෂයා කෙරෙන් මිදුණු ඒ මෙහෙණ බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් කරා පැමිණියා යැ, උත්තම පුණ්‍යලක්‍ෂණ ඇති බුදුන් දැක ඇස පෙර මෙන් ප්‍රකෘති වී යයි.

මෙසේ සුභා ජීවකම්බවනිකා තෙරණිය ...

තිංසනිපාතය නිමි.

40. චත්තාලීසනිපාතො

40. 1

399. නගරම්හි කුසුමනාමෙ පාටලිපුත්තම්හි පුථුවියා[1] මණ්ඩෙ
සක්‍යකුලකුලීනායො ද්වෙ භික්ඛුනියො හි ගුණවතියො.

400. ඉසිදාසී තත්ථ එකා
දුතියා බොධිතෙරී[2] සීලසම්පන්නා ච,
ඣානජ්ඣායනරතායො
බහුස්සුතායො ධුතකිලෙසායො.

401. තා පිණ්ඩාය චරිත්වා
භත්තත්ථං කරිය ධොතපත්තායො,
රහිතම්හි සුඛනිසින්නා
ඉමා ගිරා අබ්භුදීරෙසුං.

402. පාසාදිකාසි අය්‍යෙ
ඉසිදාසී වයොපි තෙ අපරිහීනො,
කිං දිස්වාන ව්‍යාකුලිකං[3]
අථාසි නෙක්ඛම්මමනුයුත්තා.

403. එවං අනුයුඤ්ජියමානා සා
රහිතෙ ධම්මදෙසනා කුසලා,
ඉසිදාසී වචනමබ්‍රවි
සුණ බොධි යථම්හි පබ්බජිතා.

404. උජ්ජෙනියා පුරවරෙ
මය්හං පිතා සීලසංවුතො සෙට්ඨි,
තස්සම්හි එකධීතා
පියා මනාපා ච දයිතා ච.

405. අථ මෙ සාකෙතතො වරකා[4]
ආගච්ඡුමුත්තමකුලීනා[5]
සෙට්ඨිපහූතරතනො
තස්ස මං සුණ්හමදාසි තාතො.

406. සස්සුයා සසුරස්ස ච
සායං පාතං පණාමමුපගම්ම,
සිරසා කරොමි පාදෙ
වන්දාමි යථම්හි අනුසිට්ඨා.

407. යා මය්හං සාමිකස්ස
භගිනියො භාතුනො පරිජනො,
තමෙකවරකම්පි දිස්වා
උබ්බිග්ගා ආසනං දදාමි.[6]

1. පථවියා - මජසං PTS. පුථවියා අ. 2. බොධිනී - PTS. 3. වාලිකං -
4. වරණා - PTS. 5. කුලීනො - PTS. 6. දෙමි - PTS

40. චත්තාලීසතිනිපාතය

40. 1

399. සකල පෘථිවි තලයට ආභරණ වූ කුසුම් පුරාභිධාන පැලලුප්හි ශාක්‍ය කුලයෙහි කුලදුහිතෘ වූ (සැසී මුනි සසුන්හි පැවිදි වූ හෙයින් කී) ගුණවත් භික්‍ෂුණීහු දෙදෙනෙක් වූහ.

400. ඒ භික්‍ෂුණීන් දෙදෙනා කෙරෙහි එක් මෙහෙණක් ඉසිදාසීනම දෙවැන්නී සිල්සපත් බොධිතේරී නමු. ඔහු (ලොවි ලොවුතුරා) දහැන් සමවැදීමෙහි ඇලුණාහු බහුශ්‍රුත වූවාහු (අගමගින්) නැසූ කෙලෙස් ඇත්තාහු වෙති.

401. ඔහු පිඩු සිඟා හැසිර බත්කිස නිමවා දෙවූ පාත්‍ර ඇත්තාහු විවේකස්ථානයෙක සුවසේ හුන්නාහු මෙ වදන් පැවසූහ.

402. ආර්‍ය්‍යාවෙනි ඉසිදාසියෙනි, තෙපි පැහැපත් වූව. තොපගේ වයස් ද නො පිරිහුනා, ගිහිගෙහි කවර දෙසක් දැක පැවිද්දට පැමිණියහු ද?

403. මෙසේ ජනශූන්‍යස්ථානයෙහි පුළුවුස්නා ලැබූ ඒ ධර්මදෙශනායෙහි නිපුණ වූ ඉසිදාසී මෙහෙණ "බොධි තෙරණියෙනි, මම් යම්සේ පැවිදි වූම් ද ඒ අසව"යි මෙ වදන් කිවුයෑ.

404. (අවන්ති රට) උදෙනි පුරවෙරෙහි ශීලසංවෘත වූ සිටු තෙම මාගේ පියා විය. මම ඔහුගේ ප්‍රිය මනාප වූ අනුකම්පා කටයුතු එක් මැ දුව වීමි.

405. ඉක්බිති මා වියපත් කල්හි සාකෙත නගරයෙන් මා පිළිබඳ උතුම් කුලයෙහි උපන් විවා මඟුල් රුස්වන්නාහු පැමිණියාහ. බොහෝ රන් රුවන් ඇති මහ සිටෙක් වී. ම පියේ මා ඔහුට ලෙහෙලි කොට දින.

406. නැන්දණියන් හා මසිලණුවන්ගේ සමීපයට එළඹ උදය සවස පා පිණිපා කරමි. උන් විසින් අනුසස්නා ලදුම් ද එසෙයින් කරමි.

407. මා සැමියාගේ යම් හගිනිහු ඇද්ද භ්‍රාතෘහු ඇද්ද පරිජනයා වේ ද එක් වලලභයකුදු දැක උද්විග්නව අසුන් දෙමි.

408. අන්නෙන ච පානෙන ච
ඛජ්ජෙන ච යං ච තත්ථ සන්නිහිතං,
ඡාදෙමි උපනයාමි
දෙමි ච යං යස්ස පතිරූපං.

409. කාලෙන උපට්ඨහිත්වා
ඝරං සමුපගමාමි උම්මාරෙ,
ධොවන්ති හත්ථපාදෙ
පඤ්ජලිකා සාමිකං උපෙමි ච

410. කොච්ඡං පසාදමඤ්ජනිඤ්ච[1]
ආදාසකඤ්ච ගණ්හිත්වා
පරිකම්මකාරිකා විය
සයමෙව පතිං විභූසෙමි.

411. සයමෙව ඔදනං සාධයාමි
සයමෙව භාජනං ධොවන්තී,
මාතාව එකපුත්තකං
තදු[2] භත්තාරං පරිචරාමි.

412. එවං මං භත්තිකතං[3] අනුරත්තං
කාරිකං නිහතමානං
උට්ඨායිකං අනලසං
සීලවතිං දුස්සතෙ භත්තා.

413. සො මාතරඤ්ච පිතරඤ්ච
භණති ආපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි,
ඉසිදාසියා න වච්ඡං
එකාගාරෙහං සහවත්ථුං.

414. මා එවං පුත්ත අවච
ඉසිදාසී පණ්ඩිතා පරිව්‍යත්තා,
උට්ඨායිකා අනලසා
කිං තුය්හං න රොචතෙ පුත්ත.

415. න ච මෙ හිංසති කිඤ්චි
න චාහං ඉසිදාසියා සහ වච්ඡං
දෙස්සාව මෙ අලං මෙ
අපුච්ඡාහං ගමිස්සාමි.

416. තස්ස වචනං සුණිත්වා
සස්සු සසුරො ච මං අපුච්ඡිංසු,
කිස්ස තයා අපරද්ධං
භණ විස්සත්ථා යථාභූතං.

417. නපිහං අපරජ්ඣං[4] කිඤ්චි
නපි හිංසෙමි න භණාමි දුබ්බචනං,
කිං සක්කා කාතුයේ‍ය
යං මං විද්දෙස්සතෙ[5] භත්තා.

---
1. පසාදමඤ්ජනඤ්ච - සීමු. පසාදං අඤ්ජනා - PTS.
2. තථා - මජසං, PTS 3. භත්තිකතං - මජසං, PTS,
. අපරජ්ඣිං - සීමු, ඛු. 5. විදෙස්සතෙ - PTS

408. අහරින් වේවයි පානයෙන් වේවයි ඛාද්‍යයෙන් වේවයි යමක් ඒ පරිවෙසනස්ථානයෙහි සදනබන ලද ද එයින් යමක් යමකුට හිසි වේ ද එය ඔහුට රැස්වමි, එළවමි, දෙමි.

409. නිසි කල්හි උවටන් කොට එළිපත ඔට හසන පාදයන් දෝනෙමි, දෙව ගෙට එළඹෙමි, බද්දිලි ව හිමියා වෙත එළඹෙමි.

510. එ මම මැ (කෙස්මස් පිහිරන) පණාව ද විලෙවුත් ද අඳුන් නල ද කැඩපත ද ගෙන දාසක සෙයින් හිමියා සරසමි.

411. ඒ මම මැ බත පිසමි, මම මැ බඳුසුදු දෝනෙමි මම එක් ම පුතුසෙයින් එකල සැමියාට මෙහෙ කරමි.

412. මෙසෙයින් සැමියා මෙහෙ කළ අනුරකත වූ පිළිවිස කරන සුලු නටමන් ඇති උත්‍ථාන වීය්‍ය ඇති එහෙයින් මැ අකුසිත වූ සිල්වත් වූ මා ඒ සැමි කිපි බැණ වදී.

413. ඒ මා සැමි (පිළිවිසැ) 'මම ගෙන් නික්මැ යෙමි'යි මෑණියන් හා පියාණන්ට මෙසේ කියයි. 'ඉසිදාසිය සමග මම එක් ගෙහි සහවාසය නොකරමි'යි.

414. පුත්‍රය, නහමක් එසේ කියා, ඉසිදාසිය පණ්ඩිත වෙයි, අතිශය ව්‍යකත වෙයි, උත්‍ථාන වීය්‍ය ඇති වෙයි, එයින් මැ අනලස වෙයි. දරුව කිම තොපට නුරුස්නේ ද?

415. ඕ මට කිසිදු පීඩාවක් නොකරයි, වැලින් මම ඉසිදාසිය හා නොවසමි, මට අප්‍රිය ද වෙයි, මට කම් නැත. මම තොප නො විචාරා මැ යෙමි.

416. ඔහුගේ බස් අසා නැදිමයිල්හු 'තොප විසින් ඔහුට කවර විරොධයෙක් කරන ලදද නිසැක ව තතුසේ කියව'යි මා පුළුවුත්හ

417. මම ඔහුට කිසි විරෝධයක් නොකෙරෙමි, නො ද වෙහෙසමි, දුර්වචනයකුදු නොබණිමි. ආය්‍යීවෙනි, යම් හෙයෙකින් හිමි මට ද්වෙෂ කෙරේ ද මා විසින් (එබඳු) කුමක් කළ හැකි ද.

418. තෙ මං පිතු ඝරං පති
නයිංසු විමනා දුක්ඛෙන අධිභූතා,[1]
පුත්තං අනුරක්ඛමානා
ජිතම්හසෙ රූපිනිං ලක්ඛිං.

419. අථ මං අදාසි තාතො
අඩ්ඪස්ස ඝරම්හි දුතියකුලිකස්ස,
තතො උපඩ්ඪසුඞ්කෙන
යෙන මං වින්දථ සෙට්ඨි

420. තස්සපි ඝරම්හි මාසං
අවසී අථ සොපි මං පටිච්ඡසි,
දාසීව උපට්ඨහන්ති
අදූසිකං සීලසම්පන්නං.

421. භික්ඛාය ච විචරන්තං
දමකං දන්තං මෙ පිතා භණති.
හොහිසි මෙ ජාමාතා
නික්ඛිප පොන්තිඤ්ච[2] ඝටිකඤ්ච.

422. සොපි වසිත්වා පක්කමථ[3]
තාතං භණති දෙහි මෙ පොන්තිං[2]
ඝටිකඤ්ච මල්ලකඤ්ච
පුනපි භික්ඛං චරිස්සාමි.

423. අථ නං භණති තාතො
අම්මා සබ්බො ච මෙ ඤාතිගණවග්ගො,
කිං තෙ න කිරති ඉධ
භණ ඛිප්පං තං තෙ කරිහිති.

424. එවං භණිතො භණති
යදි මෙ අත්තා සක්කොති අලං මය්හං,
ඉසිදාසියා න සහ වච්ඡං
එකඝරෙහං සහ වත්ථුං.

425. විස්සජ්ජිතො ගතො සො
අහම්පි එකාකිනී විචින්තෙමි,
අපුච්ඡිතූන ගච්ඡං
මරිතායෙ[4] වා පබ්බජිස්සං වා.

426. අථ අය්‍යා ජිනදත්තා
ආගච්ඡි ගොචරාය චරමානා,
තාතකුලං විනයධරී
බහුස්සුතා සීලසම්පන්නා.

427. තං දිස්වානම්හාකං
උට්ඨායාසනං තස්සා පඤ්ඤාපයිං,
නිසින්නාය ච පාදෙ
වන්දිත්වා භොජනං අදාසිං

1. අධිභූතා - සීමු 12, ප. PTS 2. පොඨිං - මජසං. 3. පක්ඛං අථ - මජසං. පක්කාමුථ - සීමු, PTS. 4. මරිතුයෙ - මජසං.

418 ඔහු පුතු රක්නාහු 'රූපවත් වූ ලක්ෂමියගෙන් පැරදුණ මහ'යි දුකින් මැඩුණාහු දෙම්නස් වූවාහු මා පියාගේ ගෙට යැවූහ.

419. ඉක්බිති පියතෙමේ පළමු සිටු මා යම් සුංවකෙකින් ලැබි ද එයින් අඩක් සුංවකින් ආඪ්‍ය වූ දෙවැනි කුලීනයක්හුගේ ගෙහි ලා මා දුන්නේය.

420. ඔහුගේ ගෙහි ද මසක් විසීමි. එකල්හි හොඳ දාසක මෙන් උවටන් කරන ද්‍රෝහ නො කරන සිල්සපන් වූ මා ගෙන් බැහැරැ කෙළේ යැ.

421. මපියේ භික්ෂා පිණිස ඇවිදුනා දමුණු ඉදුල් කන යාචකයකුට කියයි: 'මා දුවගේ සැමි වුව' හන් කඩරෙදි ද භික්ෂාකපාලය ද බහාලවයි.

422. ඒ ඉදුල් කන්නා ද කලක් වැසැ බැසැ ගියේ ය. (යන්නේ) පියාට මෙසේ කියයි: 'මාගේ මහලු පිළී ද භික්ෂාකපාලය ද සරාවය ද දෙව. යළිත් පිඩු සිඟා ඇවිදිමි'යි.

423. එසඳ මපියේ ද මවු ද හැම ඥාතිගණවර්ගියා ද ඔහුට (වෙන වෙන) මෙසේ කියයි: 'මෙගෙහි තට කුමක් නම් නො සැපයේ ද? කියා තට එය වහා සැපයෙයි.

424. මෙසේ කියන ලදුයේ (තෙල) කියයි: 'ඉදින් මාගේ ආත්මය ශක්ත වේ නම් ඉසිදාසියගෙන් මට කම් නැත. මම එක් මැ ගෙහි ඇය හා සහවාස නො කරමි.

425. ඒ දමකයා හැරපියනලදු වැ ගියේ යැ. මම ද එකලා වැ මෙසේ සිතීමි 'නො පිළිවිස මැ මැරෙන්නට හෝ යෙමි. පැවිදි වන්නෙම් හෝ වෙමි.

426. එකලැ විනයධර වූ බහුශ්‍රුත වූ ශීලසම්පන්න වූ ආර්යා ජිනදත්තා මෙහෙණ පිඩු පිණිස ඇවිදුමින් පියකුලය කරා පැමිණියා.

427. ඈය දක නැඟිට අප ගුත් අස්න ඈයට පනවාලිමි. හිඳගත් ඒ මෙහෙණගේ පා වැඳ බොජුන් දින්මි.

428. අන්නෙන ච පානෙන ච
ඛජ්ජෙන ච යං ච තත්ථ සන්නිහිතං,
සන්තප්පයිත්වාවොචං
අය්‍යෙ ඉච්ඡාමි පබ්බජිතුන්ති.

429. අථ මං භණති තාතො
ඉධෙව පුත්තක චරාහි ත්වං ධම්මං
අන්නෙන ච පානෙන ච
සන්තප්පය සමණෙ ද්විජාතී ච.

430. අථාහං භණාමි තාතං
රොදන්තී අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා,
පාපං හි මයා පකතං
කම්මං තං නිජ්ජරිස්සාමි.

430. අථ මං භණති තාතො
පාපුණ බොධිං ච අග්ගධම්මං ච,
නිබ්බානං ච ලභස්සු
යං සච්ඡිකරි ද්විපදසෙට්ඨො.

432. මාතාපිතූ අභිවාදයිත්වා
සබ්බං ච ඤාතිගණවග්ගං,
සත්තාහං පබ්බජිතා
තිස්සො විජ්ජා අඵස්සයිං.

433. ජානාමි අත්තනො සත්ත
ජාතියො යස්සායං ඵලං විපාකො,
තං තව ආචික්ඛිස්සං
තං එකමනා නිසාමෙහි.

434. නගරම්හි එරකච්ඡෙ
සුවණ්ණකාරො අහං පහූතධනො,
යොබ්බනමදෙන මත්තො
සො පරදාරමසෙවිහං.

435. සොහං තතො චවිත්වා
නිරයම්හි අපච්චිසං චිරං,
පක්කො තතො ච උට්ඨහිත්වා
මක්කටියා කුච්ඡිම්හි ඔක්කමිං.

436. සත්තාහජාතකං මං
මහාකපියූථපො නිල්ලච්ඡෙසි,
තස්සෙතං කම්මඵලං
යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

437. සොහං තතො චවිත්වා
කාලං කරිත්වා සින්ධවාරඤ්ඤෙ,
කාණාය ච ඛඤ්ජාය ච
එළකියා කුච්ඡිමොක්කමිං

428. ආහාරයෙනුදු පානයෙනුදු ඛාද්‍යයෙනුදු එහි එලවා තැබූ යමක් ඇත් නම් එයිනුදු සතපා මෙසේ කිමි: 'ආයුෂ්මාවෙනි, පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙමි'යි.

429. එසඳ පියා මට මෙසේ කියයි: 'දියණියනි, මෙගෙහි මැ තෝ බ්‍රහ්මචරාදි දහම හැසිරෙව. ආහාරයෙනුදු පානයෙනුදු මහණුන් හා බමුණන් සතපව'.

430. ඉක්බිති මම අඬමින් ඇඳිලි බැඳ පියාට කියමි: 'මා විසින් පව්කමෙක් කරන ලදි. ඒ පව දිරවාලමි'යි.

431. එසඳ පියේ මට මෙසේ කියයි: දෙපදශ්‍රෙෂ්ඨ වූ බුදුහු යම් දහමක් පසක් කළසේක් ද ඒ බොධිය හා අග්‍ර ධර්මයට පැමිණෙව, නිවන් ද ලබව'යි.

432. දෙමාපියන් හා හැම ඥාතිගණවර්ගයා සකසා වැඳ පැවිදි වැ සත් දිනෙකින් ත්‍රිවිද්‍යාවන් පසක් කෙළෙමි.

433. තමා පිළිබඳ ජාති සතක් දනිමි. යම් පාපකර්මයක්හුගේ මේ ඵලවිපාකයෙක් වේ ද එය තොපට කියමි. එකාග්‍රචිත්ත වැ ඒ අසව.

434. මම එරකච්ඡ නම් නුවර ප්‍රභූතධන ඇති සුවර්ණකාරයෙක් වීමි. යෞවනමදයෙන් මත්ත වැ මම පරදරසෙවනය කෙළෙමි.

435. මම එයින් සැවැ දිඝීකාලයක් නිරයෙහි පැසුණිමි. එහි පැසුණෙමි එයින් නැඟී වැඳිරියක කුස පිළිසිඳ ගතිමි.

436. උපන් සත්දවසැති මා කපියූථයෙහි නායක මහ වඳුරු (එලොබ්ධ-රණයෙන්) පුරිස් ලකුණු නැසී යැ. පරදරයන් කරා ගොස් යම් පරිදි කම් ඇද්ද. ඒ පරදරසෙවනයාගේ තෙල කම්ඵල යි.

437. මම එයින් සැවැ කලුරිය කොට සින්ධවාරණ්‍යයෙහි කන වූ කුදු වූ එළියක කුස පිළිසිඳ ගත්මි.

438. ද්වාදසවස්සානි අහං
නිල්ලච්ඡිතො දාරකෙ පරිවඩ්ඪිත්වා,
කිමිනාවට්ටො අකල්ලො
යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

439. සොහං තතො චවිත්වා
ගොවාණිජකස්ස ගාවියා ජාතො,
වච්ඡො ලාඛා තම්බො
නිල්ලච්ඡිතො ද්වාදසෙ මාසෙ.

440. වොඪූන නඞ්ගලමහං
සකටඤ්ච ධාරයාමි,
අන්ධො වට්ටො අකල්ලො
යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

441. සොහං තතො චවිත්වා
විථියා දාසියා ඝරෙ ජාතො,
නෙව මහිලා න පුරිසො
යථාපි ගන්ත්වාන පරදාරං.

442. තිංසති වස්සම්හි මතො
සාකටිකකුලම්හි දාරිකා ජාතා,
කපණම්හි අප්පභොගෙ
ධනිකපුරිසපාතබහුලම්හි.

443. තං මං තතො සත්ථවාහො
උස්සන්නාය විපුලාය වඩ්ඪියා,
ඔකඩ්ඪති විලපන්තිං
අච්ඡින්දිත්වා කුලඝරස්ස.

444. අථ සොළසමෙ වස්සෙ
දිස්වාන මං පත්තයොබ්බනං,
කඤ්ඤමොරුන්ධතස්ස පුත්තො
ගිරිදාසො නාම නාමෙන.

445. තස්සපි අඤ්ඤා භරියා
සීලවතී ගුණවතී යසවතී ච,
අනුරත්තං භත්තාරං
තස්සාහං විද්දෙසනමකාසිං.

446. තස්සෙතං කම්මඵලං
යං මං අපකිරිතූන ගච්ඡන්ති,
දාසීව උපට්ඨහන්තිං
තස්සපි අන්තො කතො මයාති.

ඉත්ථං සුදං ඉසිදාසී ථෙරී ගාථායො අභාසීති.

ඉසිදාසිථෙරීගාථා.

චත්තාලීසතිනිපාතො සමත්තො.

438. (එහිදී) බිජෝද්ධරණය කරනු ලැබූ මම දොළොස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි (පිටැ හිඳගක්) දරුවන් උසුලා පරදාරයන් කරාගොස් යම්සේ ද එපරිදි (අභිජාතසථානයෙහි) පණුවන් ගැවැසීමෙන් පීඩිත වූයෙම් ගිලන් වීමි.

439 මම එයින් සැවැ ගවවෙළඳකුගේ දෙනක කුස උපන්නෙමි ලතුරස මෙන් තඹවන් වස්සකු වැ උපන් දොළොස්වැනි මස බිජෝද්ධරණය කරනලද්දුයෙමි.

440. මම නගුල උසුලා ගැල් ද බැරිමි, පරදාරයන් කරා ගොස් යම්සේ ද එපරිදි අන්ධ වැ පීඩිත වූයෙම් ගිලන් වීමි.

441. මම එයින් සැවැ නගරවීථියෙහි ගෘහදාසියක කුස උපන්නෙමි, පරදාරයන් කරා ගොස් යම්සේ ද එපරිදි නො ඉතිරි නො පිරිමි වීමි. (ජාතිනපුංසක වීමි'යි සේයි.)

442, තිස්වැනි හවුරුද්දෙහි මියැගියෙමි. දිළිඳුවූ අල්පභොග වූ ණය හිමි පුරුෂයන්ගේ පැමිණීම බහුල කොට ඇති ගැල්කරුකුලයකා දූරියක් වැ උපන්මි.

443. ඉක්බිති සාත්තුනායක තෙම පොලීමිල උත්සන්න වැ මහත් වැ ගියකල්හි වැලැපෙන මා (මාගේ) කුලගෙයින් පැහැරගෙන ආකර්ෂණ කෙරෙයි.

444. එකල්හි සොළොස්වැනි හවුරුද්දෙහි පැමිණි යොවුන් බව ඇති කන්‍යාවක වූ මා දූක නමින් ගිරිදාස නම් වූ ඒ සාර්ථවාහකයාගේ පුත්‍ර තෙම (පිළිබඳයින් ඇතිව) තමා අයත් කොට ගෙහි ලී යැ.

445. ඔහුට ද සිල්වත් වූ ගුණවත් යශස් ඇති හිමියා කෙරෙහි අනුරක්ත වූ අන් භාර්‍යාවක් වූ යැ, මම ඔහුට (ඒ බිරිය කෙරෙහි) විද්වෙෂණකර්මය කෙළෙමි. (හේ ඇට කිපෙනසේ පිළිපන්මි.)

446. යම් හෙයෙකින් දාස්සක මෙන් උවටන් කරන මා (ස්වාමිහු) හැරපියා යෙත්ද, ඒ අකුශලයාගේ ඵල, කර්මඵල යි, මා විසින් ඒ පාපකර්මය ද කෙළවර කරන ලද්දේ යයි.

මෙසේ ඉසිදාසී තෙරණී ...

ඉසිදාසීථෙරිගාථා යි.

චත්තාලීසතිනිපාතය නිමි.

මහානිපාතො.

1

447. මන්තාවතියා නගරෙ
රඤ්ඤො කොඤ්චස්ස අග්ගමහෙසියා,
ධීතා ආසි[1] සුමෙධා
පසාදිතා[2] සාසනකරෙහි.

448. සීලවතී චිත්තකථා
බහුස්සුතා බුද්ධසාසනෙ විනීතා,
මාතාපිතරො උපගම්ම
භණති උභයො නිසාමෙථ.

449. නිබ්බානාභිරතාහං
අසස්සතං භවගතං යදිපි දිබ්බං,
කිමඞ්ග පන තුච්ඡා කාමා,
අප්පස්සාදා බහුවිඝාතා.

450. කාමා කටුකා ආසී-
විසූපමා යෙසු මුච්ඡිතා බාලා,
තෙ දීඝරත්තං නිරයෙ
සමප්පිතා හඤ්ඤන්තෙ දුක්ඛිතා.

451. සොචන්ති පාපකම්මා
විනිපාතෙ පාපවුද්ධිනො,
සදා කායෙන වාචාය
මනසා ච අසංවුතා.

452. බාලා තෙ දුප්පඤ්ඤා
අචෙතනා දුක්ඛසමුදයො රුද්ධා
දෙසෙන්තෙ අජානන්තා
න බුජ්ඣන්තෙ අරියසච්චානි.

453. සච්චානි අම්ම බුද්ධවර-
දෙසිතානි තෙ බහුතරා අජානන්තා,
යෙ අභිනන්දන්ති භවගතං
පිහෙන්ති[4] දෙවෙසු උපපත්තිං.

454. දෙවෙසුපි උපපත්ති
අසස්සතා භවගතෙ අනිච්චම්හි,
න ච සන්තසන්ති බාලා
පුනප්පුනං ජායිතබ්බස්ස.

455. චත්තාරො විනිපාතා
ද්වෙ ච ගතියො කථඤ්චි ලබ්භන්ති
න ච විනිපාතගතානං
පබ්බජ්ජා අත්ථි නිරයෙසු.

---

1. ාසිං – සීමු. 1, 2 අ. 2. පාසාදිකා – සීමු, 1 අ. 3. පාපාවුද්ධිනො – සීමු 1 2, අ
4. පිහන්ති – PTS.

මහානිපාතය

1

447. මන්තාවතී නගරයෙහි කොඤ්ච නම් රජුගේ අගමෙහෙසිය කුස උපන් සුමෙධා නම් දියණියෙකෙනෙක් වූ යැ, ඕ ශාසනානුශාසනකර වූ (ආර්‍ය්‍යයන් විසින්) සසුන්හි පහදවන ලද්දී යැ.

448. සිල්වත් වූ විසිතුරු ධර්‍මකථා ඇති බහුශ්‍රැත වූ බුදුසසුන්හි භික්ෂුණී සුමෙධා මවුපියන් කරා එළැඹ '(ඔබ) දෙදෙන අසන්වා'යි මෙසේ කියා:

449. මම නිවනෙහි ඇලුම් ඇති වෙමි, දෙව්ලොවැ වූ ද භවගතය අශාශ්වත යැ, මානුෂික කාම කියනු කිමැ, (ඔහු) තුච්ඡයෝ යැ අල්පාස්වාදයෝ යැ බොහෝ උවදුරු ඇත්තාහ.

450. බාලයෝ යම් කාමයෙක්හි මූසපත් වූවාහු ද ඒ කාමයෝ කටුකයෝ යැ ආශීර්විෂ සදෘශයහ, ඒ බාලයෝ නිරයෙහි පිහිටියාහු බොහෝ කලක් දුඃඛිත වැ (තුමූ මැ) පෙළෙත්.

451. පව්කම් ඇති පාපබුද්ධි ඇති ඔහු හැම කල්හි කයින් වචසින් මනසින් ද අසංවෘත වූවාහු නිරයෙහි ඉපද ශොක කෙරෙත්.

452. දුෂ්ප්‍රාඥ වූ (ආත්මහිතයෙහි) චෙතනා රහිත වූ ඒ බාලයෝ දුඃඛසමුදයෙහි (-තෘෂ්ණානිමිත්ත) සංසාරයෙහි ඇවුරුණාහු (සිව්සස්දහම්) දෙසන කල්හි අරුත් නො දන්නාහු ආර්‍ය්‍ය-සත්‍යයන් අවබොධ නො කෙරෙත්.

453. මෑණියනි, යම් කෙනෙක් භවය පතත් ද දෙවියන් කෙරෙහි උපත රිසියෙත් ද බුද්ධශ්‍රෙෂ්ඨයන් විසින් දෙසන ලද සියුසස් නො දන්නා වූ ඔහු මැ ඉතා බොහෝ වෙත්.

454. සියලු භවය අනිත්‍ය කල්හි දෙවියන් කෙරෙහි උපත ද අශාශ්වත යැ, (එසේ කල්හිදු) බාලයෝ පුනපුනා ඉපදීම පිළිබඳ වැ නො ද තැතිගනිත්. (සංවෙගයට නො පැමිණෙත්.)

455. (නිරය තිරිසන් ප්‍රෙත අසුර යන මොහු) සතර විනිපාතයෝ යැ, (දෙව් මිනිස් යන) දෙ ගතීහු ද දුකසේ ලැබෙත්. විනිපාතගතයනට නිරයෙහි පැවිද්ද නො ද ඇති.

456. අනුජානාථ මං උභයො
පබ්බජිතුං දසබලස්ස පාවචනෙ
අප්පොස්සුක්කා ඝටිස්සං
ජාතිමරණප්පහානාය

457. කිං භවගතෙන[1] අභිනන්දිතෙන
කායකලිනා අසාරෙන,
භවතණ්හාය නිරොධා
අනුජානාථ පබ්බජිස්සාමි.

458. බුද්ධානං උප්පාදෙ
විවජ්ජිතො අක්ඛණො ඛණො ලද්ධො,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
යාවජීවං න දූසෙය්‍යං.

459. එවං භණති සුමෙධා
මාතාපිතරො න තාව ආහාරං,
ආහරියාමි[2] ගහට්ඨා
මරණවසං ගතාව හෙස්සාමි.

460. මාතා දුක්ඛිතා රොදති
පිතා ච අස්සා සබ්බසො සමභිහතො,[3]
ඝටෙන්ති සඤ්ඤාපෙතුං[4]
පාසාදතලෙ ඡමාපතිතං.

461. උට්ඨෙහි පුත්තක කිං සොචිතෙන
දින්නාසි වාරණවතිම්හි
රාජා අණීකදත්තො[5]
අභිරූපො තස්ස ත්වං දින්නා.

462. අග්ගමහෙසී භවිස්සසි
අණීකදත්තස්ස රාජිනො භරියා,
සීලානි බ්‍රහ්මචරියං
පබ්බජ්ජා දුක්කරා පුත්තක.

463. රජ්ජෙ ආණා ධනමිස්සරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,[6]
භුඤ්ජාහි කාමභොගෙ
වාරෙය්‍යං හොතු තෙ පුත්ත.

464. අථ නෙ භණති සුමෙධා
මා ඊදිසිකානි භවගතං අසාරං,
පබ්බජ්ජා වා හෙහිති,
මරණං වා මෙ නචෙව වාරෙය්‍යං.

465. කිමිව පූතිකායමසුචිං
සවනගන්ධං භයානකං කුණපං
අභිසංවිසෙය්‍යං භස්තං
අසකිං පග්ඝරණං[7] අසුචිපුණ්ණං.

---

1. භවගතෙන - සිමු 1, 2 2. ආහරියා - PTS. 3. සමභිහතො -
4 වායමන්ති - පු 5. අණීකරත්ත - මජසං
6. දහරිකාසි - PTS. 7. පග්ඝරිතං - මජසං.

456. දසබලයන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැවිදිවන්නට තොප දෙදෙන මට අවසර දුන මැනැව, ජාතිමරණයන්ගේ ප්‍රහාණය පිණිස (අත්කිසයෙකු) අලොාත්සුක වැ වෑයම් කරමි.

457. කායකලි වූ අසාර වූ භවය අභිනන්‍දනා කිරීමෙන් කවර ප්‍රයොජන ද, භවතෘෂ්ණාවගේ නිරොධහේතුයෙන් (නිරොධය පිණිස) පැවිදි වෙමි, මට අවසර දුන මැනැවි.

458. (නිරයොත්පත්ති ආදි අටවැදෑරුම්) අක්‍ෂණය දුරලනලද, බුද්ධොත්පාද සඞ්ඛ්‍යාත නවවැනි ක්‍ෂණය ලබනලද, සිව්පිරිසුදු සිල් ද සසුන්බඹසර ද යාවජ්ජීවයෙන් නො කෙලෙසමි.

459. සුමේධා මවුපියනට මෙසේ කියා: (ඉදින් පැවිදි නො ලබම් නම්) ගිහි වැසිව සිට අහර නො මැ ගනිමි, මරණවශයට පැමිණියෙම් ම වෙමි'යි.

460. ඇයගේ මව දුක්පත් වැ හඬයි, පියා ද සර්වප්‍රකාරයෙන් කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇති වැ පහතෙලෙහි හිමැ වැටී හුන් සුමේධා (ගිහි බවට) ඊසි කරවන්නට වෑයම් කරයි:

461. දරුව, නැඟිසිටුව, ශෝක කිරීමෙන් කිම? (තෙපි) වාරණවතියෙහි රජුට දෙනලද්දුව, අණීකදත්ත රජ අභිරූප යැ, තෙපි එරජුට දෙන ලද්දුව.

462. අණීකදත්ත රජුට භාර්‍ය්‍යා වූ අගමෙහෙසී වෙහි. දරුව, සිල් ද බඹසර ද පැවිද්ද ද දුෂ්කර වේ.

463. (අණීකදත්තගේ) රාජ්‍යයෙහි (තොපගේ) ආඥා වැටෙයි, ධනය ද පතිකුලයෙහි ඉසුරුබව ද භොග සුව (යන සියල්ල) තොප සතු වෙයි, තෙපි තරුණ වූව, කම්සුව වළඳව, දරුව තොපගේ පතිවරය වේවා.

464. ඉක්බිති සුමේධා ඔවුනට කියයි: මෙබඳු සම්පත් නැහැමක් වේවා, භවය අසාර යැ, මාගේ පැවිද්ද හෝ මරණය හෝ වන්නේ ය, පතිවරය නො ද වන්නේ ය.

465. අපවිත්‍ර වූ විහිදෙන විසුගන්ධ ඇති (අභ්‍යන්තරාංගයනට) බිය එළවන කුණපයක් වූ නිරතුරු වැගිරෙන අසුචියෙන් පිරුණු සම්පිහිවාවක් බඳු මේ කුණුකය කුමක් හෙයින් අභිනිවේශ කෙරෙම් ද, (තෘෂ්ණාදි විසින් ගනිම් ද,)

466. කිම්ව තාහං ජානන්තී
විකුලකං මංසසොණිතුපලිත්තං,[1]
කිමිකුලාලයං සකුණභත්තං
කළෙබරං කිස්ස දීයතීති.

467 නිබ්බුය්හති සුසානං
අචිරං කායො අපෙතවිඤ්ඤාණො
ඡුද්ධො[2] කලිඞ්ගරං විය
ජිගුච්ඡමානෙහි ඤාතීහි.

468. ඡුද්ධූන තං සුසානෙ
පරභත්තං න්හායන්ති ජිගුච්ඡන්තා,
නියකා මාතාපිතරො
කිං පන සාධාරණා ජනතා

469. අජ්ඣොසිතා අසාරෙ
කළෙබරෙ අට්ඨිනහාරුසඞ්ඝාතෙ
ඛෙළස්සුච්චාරපස්සව
පරිපුණ්ණෙ පූතිකායම්හි.

470. යො නං විනිබ්භුජිත්වා
අබ්භන්තරමස්ස බාහිරං කයිරා,
ගන්ධස්ස අසහමානා
සකාපි මාතා ජිගුච්ඡෙය්‍ය.

471 ඛන්ධධාතුආයතනං
සඞ්ඛතං ජාතිමූලකං දුක්ඛං,
යොනිසො අනුවිචිනන්තී[3]
වාරෙය්‍යං කිස්ස ඉච්ඡෙය්‍යං.

472. දිවසෙ දිවසෙ තිසත්ති
සතානි නව නවා පතෙය්‍යුං කායම්හි,
වස්සසතම්පි ච ඝාතො
සෙය්‍යො දුක්ඛස්ස චෙවං[4] ඛයො.

473. අජ්ඣුපගච්ඡෙ ඝාතං
යො විඤ්ඤායෙවං[5] සත්ථුනො වචනං,
දීඝො තෙසං සංසාරො
පුනප්පුනං හඤ්ඤමානානං.

474. දෙවෙසු මනුස්සෙසු ච
තිරච්ඡානයොනියා අසුරකායෙ,
පෙතෙසු ච නිරයෙසු ච
අපරිමිතා දිස්සරෙ[6] ඝාතා.

475. ඝාතා නිරයෙසු බහූ
විනිපාතගතස්ස පීළියමානස්ස[7]
දෙවෙසුපි අත්තාණං
නිබ්බානසුඛා පරං නත්ථි.

1. සොණිතලිත්තං - PTS. 2. ඡුඩ්ඩො - PTS. 3. අරුචිං භණන්තී - PTS.
4. චෙව - PTS. 5. විඤ්ඤාය එවං - PTS. 6. දිස්සන්තෙ සීමු, දීයන්තෙ-PTS.
7. කිලිස්සමානස්ස - PTS

466. අතිශයින් පිළිකුල් වූ මසින් හා ලෙයින් හා තැවැරුණු ඒ කය දැනැසිටි මම කුමක් හෙයින් (අභිනිවෙශ කෙරෙම් ද) කෘමිකුලයනට වාස වූ ලිහිණීනට බත් වූ මේ කලෙවරය කවර කරුණෙකින් (රුස්වා) දෙනු ලැබේ ද?

467. නොබෝ කලෙකින් පහවූ විඥානය ඇති මේ කය පිළිකුල් කරන නෑයන් විසින් (නිරපේක්‍ෂ) දරකඩක් සෙයින් හැරදමන ලදුයේ සොහොනට ගෙනයනු ලැබේ

468. අන් බලු සිවල් ආදීනට ගොදුරු වූ ඒ සිරුර සොහොනෙහි හැරදමා, සවකීය මවුපියෝ පවා (මිනිය පසුපස ආම්හ'යි) පිළිකුල් කෙරෙමින් ස්නානය කෙරෙති, සාධාරණ ජනතාව වැලින් කියනු කිම?

469. ඇටනහරින් බැඳුණු කෙල කඳුළු මල මූයෙන් පිරුණු කුණු-කයක් වූ නිසරු කලෙවරයෙහි (අන්ධ බාලයෝ තෘෂ්ණාදි විසින්) අභිනිවෙශ කළාහු වෙත්.

470 යමෙක් ඒ කය වෙන් කොට ඒ ශරීරයාගේ ඇතුළත බැහැර-කරන්නේ ද සිය මව පවා දුගඳ නො ඉවසමින් පිළිකුල් කරන්නී ය.

471. ස්කන්ධ ධාතු ආයතන යන සංඛතය (ප්‍රත්‍යයොත්පන්නය) ජාතිමූලක දුකෙකැයි නුවණින් විමසන මම කුමක් හෙයින් විවාහය කැමැති වෙම් ද.

472. ඉදින් මෙසේ චට්ටදුක්ඛයාගේ ගෙවීම වේ නම්, දවසක් පාසා අලුත් අලුත් වූ තුන්සියක් අඩයටි පහර ඇත ද, හවුරුදු සියයකුදු (යථොක්ත) අවි පහර ලැබෙනුයේ උතුම් වේ.

473. යමෙක් මෙසේ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ වචනය දැනැගෙන ද (ජාතිමරණාදි) වධය පිළිත කෙරේ ද, පුනපුනා ජාත්‍යාදීන් වෙහෙසනු ලබන ඔවුනට සසර දික් වන්නේ ය.

474. දෙව්ලොව ද මිනිස්ලොව ද තිරිසන්යොන්හි ද අසුරනිකායෙහි ද ප්‍රෙතවිෂයෙහි ද නිරයෙහි ද අපරිමිත වූ පීඩාවෝ දක්නාලැබෙත්.

475 නිරයෙහි (උපන්නහුට පඤ්චවිධ බන්ධනාදි වූ) ද තිරශ්චීනාදි විනිපාතයට ගියහු (කසාදීන්) පෙළනුලබන්නහුට ද බොහෝ වධයෝ වෙති, දෙව්යත් කෙරෙහි ද ත්‍රාණයෙක් නැත. නිවන්-සුවයට වඩා උතුම් සුවයෙක් නැති.

476. පත්තා තෙ නිබ්බානං
යෙ යුත්තා දසබලස්ස පාවචනෙ,
අප්පොස්සුක්කා ඝටෙන්ති
ජාතිමරණප්පහාණාය.

477. අජ්ජෙව තාතනික්ඛමිස්සං
භොගෙහි කිං අසාරෙහි,
නිබ්බින්නා මෙ කාමා
වන්තසමා තාලාවත්ථුකතා.

478. සා චෙවං භණති පිතරං
අනීකදත්තො ච යස්ස සා දින්නා[1]
උපයාසි වාරණවතෙ
වාරෙය්‍යං උපට්ඨිතෙ කාලෙ.

479. අථ අසිත නිචිතමුදුකෙ
කෙසෙ ඛග්ගෙන ඡින්දිය සුමෙධා,
පාසාදං ච පිධෙත්වා[2]
පඨමජ්ඣානං සමාපජ්ජි.

480. සා ච තහිං සමාපන්නා
අනීකදත්තො[3] ච ආගතො නගරං,
පාසාදෙව සුමෙධා
අනිච්චසඤ්ඤං සුභාවෙති.

481. සා ච මනසිකරොති
අනීකදත්තො[3] ච ආරුහි තුරිතං
මණිකනකභූසිතඞ්ගො
කතඤ්ජලී යාචති සුමෙධං.

482. රජ්ජෙ ආණාධනමිස්සරියං
භොගා සුඛා දහරිකාසි,[4]
භුඤ්ජාහි කාමභොගෙ
කාමදුඛා සුදුල්ලභා ලොකෙ.

483. නිස්සට්ඨං තෙ රජ්ජං
භොගෙ භුඤ්ජස්සු දෙහි දානානි,
මා දුම්මනා අහොසි
මාතාපිතරො තෙ දුක්ඛිතා.

484. තං තං භණති සුමෙධා
කාමෙහි අනත්ථිකා විගතමොහා,
මා කාමෙ අභිනන්දි
කාමෙස්වාදීනවං පස්ස.

485. චාතුද්දීපො රාජා
මන්ධාතා ආසි කාමභොගීනමග්ගො
අතිත්තො කාලං කතො
න චස්ස පරිපූරිතා ඉච්ඡා.

1. යස්ස දින්නා - PTS 2 පිදහිත්වා - මජසං, 3 අනීකරත්තො - PTS
4. දහරිකාපි - PTS

476. යම් කෙනෙක් දසබලයන්ගේ ප්‍රවචනයෙහි යෙදුණාහු ජාති-මරණයන්ගේ ප්‍රහාණය පිණිස (අන් කටයුත්තෙහි) අල්පොත්සුක වැ වැයම් කෙරෙත් ද ඔහු නිවනට පැමිණියාහු වෙත්.

477. පියාණෙනි, අද මැ අභිනිෂ්ක්‍රමණය කෙරෙමි, නිසරු වූ භොගයන්ගෙන් කවර ප්‍රයොජන ද? මා විසින් බලුවමනයක් බඳු කාමයෝ නිර්විෂනයන (හරනාලදහ) තාලවාසතුවක් මෙන් කරනලදහ.

478. ඕ තොමෝ ද පියරජුට මෙසේ කියයි, ඕ යම් රජක්හට දෙන ලදු ද වාරණවතියෙහි ඒ අණිකදත්ත රජ ද විවාමඟුල් එළැඹ සිටි කාලයෙහි පැමිණියේ ය.

479 එකල්හි සුමෙධා නිල්වත් හැසුණු මුදු කෙස් කලබ කඩුවෙන් සිඳ (තමා වසන) පහයෙහි දොර වසා (කෙසයෙහි පටිකකුල-මනසිකාර කොට) පළමුවන දූහැන් සමවනි.

480. ඕ තොමෝ ද එහි සමවත් සමවන, අණිකදත්ත ද නුවරට පැමිණියේ ය, සුමෙධා පහයෙහි මැ සිට (ධ්‍යානපාදක කොට) අනිත්‍යසංඥ මොනොවට වඩයි.

481. ඕ තොමෝ ද අනිත්‍යය මෙනෙහි කරයි, අණිකදත්ත ද රත්-මිණිබරණින් සැරසු සිරුරු ඇති වැ වහා පහයට නැංගේ ය, (හේ) කළ ඇඳිලි ඇති වැ සුමෙධාවට යාච්ඤා කරයි.

482. රාජ්‍යයෙහි ආධිපත්‍යය ද ධනය ද ඉසුරුබව ද භොග සුව (යන සියල්ල) තොප සතු වෙයි, තෙපි තරුණ වවු, කාමභොගයන් වළඳ ව, ලොවැ කාමසුඛයෝ දුර්ලභ වෙත්.

483. රාජ්‍යය තොපට පරිත්‍යාග කරන ලද, භොගයන් වළඳව, දන් දෙව, නහමක් දොම්නස් වව, තොපගේ මවුපිය දෙදෙන දුකට පැමිණියාහ.

484. සුමෙධා ඔහුට මෙසේ කියයි, මම් කාමයන්ගෙන් ප්‍රයොජන නැතියකිම් වෙමි, පහවගිය මොහ ඇති වෙමි, (තෙපි) කාමයන්හි නහමක් සතුටු වෙව, කාමයන්හි ආදීනව බලව.

485 සතර මහදිවට අධිපති වූ කාමභොගීන් කෙරෙන් අග්‍ර වූ මන්ධාතු නම් සක්විති රජෙක් වී හේ කාමයෙන් නො තිත් වැ කලුරිය කෙළේ, ඔහුගේ ද (කාමයන්හි) ආශාව නො පිරිණ.

486\. සත්තරතනානි වස්සෙය්‍ය
වුට්ඨිමා දසදිසා සමන්තෙන
න චත්ථි තිත්ති කාමානං
අතිත්තාව මරන්ති නරා.

487\. අසිසූනූපමා කාමා කාමා සප්පසිරූපමා,
උක්කූපමා අනුදහන්ති අට්ඨිකඞ්කල සන්නිභා.

488\. අනිච්චා අද්ධුවා කාමා බහුදුක්ඛා මහාවිසා,
අයොගුළොව සන්තත්තො අඝමූලා දුමප්ඵලා[1]

489\. රුක්ඛප්ඵලූපමා කාමා මංසපෙසූපමා දුඛා,
සුපිනොපමා වඤ්චනියා කාමා යාචිතකූපමා.

490\. සත්තිසූලූපමා කාමා රොගො ගණ්ඩො අඝං නිඝං,
අඞ්ගාරකාසුසදිසා අඝමූලං භයං වධො.

491\. එවං බහුදුඛා කාමා අක්ඛාතා අන්තරායිකා,
ගච්ඡථ න මෙ භවගතෙ විස්සාසො අත්ථි අත්තනො.

492\. කිං මම පරො කරිස්සති අත්තනො සීසම්හි ඩය්හමානම්හි,
අනුබන්ධෙ ජරාමරණෙ තස්ස ඝාතාය ඝටිතබ්බං.

493\. ද්වාරං අපාපුරිත්වාහං මාතාපිතරො අනීකදත්තඤ්ච
දිස්වාන ඡමං නිසින්නෙ රොදන්තෙ ඉදමවොචං.

494\. දීඝො බාලානං සංසාරො පුනප්පුනඤ්ච රොදතං,
අනමතග්ගෙ පිතු මරණෙ භාතු වධෙ අත්තනො ච වධෙ

495\. අස්සු ථඤ්ඤං රුධිරං
සංසාරං අනමතග්ගතො සරතං,[2]
සත්තානං සංසරතං
සරාහි අට්ඨීනඤ්ච සන්නිචයං.

496\. සර චතුරොදධි උපනීතෙ
අස්සු ථඤ්ඤ රුධිරම්හි
සර එකකප්පමට්ඨීනං
සඤ්චයං විපුලෙන සමං.

497\. අනමතග්ගෙ සංසරතො මහිං ජම්බුදීපමුපනීතං,
කොලට්ඨිමත්තගුළිකා මාතාමාතුස්වෙව නප්පහොන්ති.

---

1 දුඛප්ඵලා - බඹුසු, දුක්ඛප්ඵල - PTS. 2. සරථ - සීමු.

486. මෙසය හාත්පසින් දසදිගැ සත්රුවන් වැසි වස්සේ නමුදු (මන්ධාතු රජුට සෙයින්) කාමයන් පිළිබඳ තෘප්තියෙක් නො ද ඇති, මනුෂ්‍යයෝ අතෘප්ත ව මැ මැරෙත්.

487. කාමයෝ කඩුව හා මස්ලොඹුව හා බඳු උපමා ඇත්තාහ, කාමයෝ සර්පශීර්ෂ බඳු උපමා ඇත්තාහ, උල්කෝපම වැ අනුදහනය කෙරෙති, අස්ථිකඞ්කාල සදෘශයහ.

488. කාමයෝ අනිත්‍යයෝ යැ අධ්‍රැවයෝ යැ බොහෝ දුක් ඇත්තාහ, ගරල බන්දහ, දවසක් මුළුල්ලෙහි තැවුණු යගුලක් මෙන් දුකට මූලයහ, ද්‍රැමඵල සදෘශයහ.

489. කාමයෝ වෘක්‍ෂඵලෝපමයහ, මාංශපෙශි බන්දහ, දුක් උපදවනුවහ, ස්වප්නොපම වැ වඤ්චා කරනුවහ, කාමයෝ පිරුළු කොට ගත් දෑ බන්දහ.

490. කාමයෝ සැත්හුල් බන්දහ, රූජාකර යැ ගඩක් වැන්නහ, දුකට මූල් හෙයින් අඝ යැ, මරණයට පමුණුවනුයෙන් නීඝ යැ, ගිනි-අඟුරුවලක් වැන්නහ, දුකට මූලැ, බිය එළවනු යැ, වධකයකු වැන්නහ.

491. මෙසේ කාමයෝ බොහෝ දුක් ඇත්තාහයි කියන ලදහ, (සගට මොකට) අන්තරායකරයහ, තෙපි යවු, ආත්මීය යයි භවයෙහි මාගේ විශ්වාසයෙක් නැති.

492. තම හිස ගිනිගෙන දැවෙන කල්හි අනෙකෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ජරාමරණ දෙක ලුහුබඳනා කල්හි එය නැසීම පිණිස වෑයම් කළ යුතු යැ.

493. මම දොර විවර කොට මවුපියන් ද අණීකදත්ත ද දැක බිමැ හිඳ හඬනුවනට මෙසේ කීමි.

494. අවිදිතාග්‍ර වූ සසර පියාගේ මරණයෙහි ද සහෝදරයාගේ වධයෙහි ද තමාගේ වධයෙහි ද පුනපුනා හඬන බාලයනට සසර දික් වේ.

495. (මාතෘමරණාදි ශොකයෙන් හැඬූ) කඳුළු ද (ළදරු කල බී) කිරි ද (සතුරන් විසින් කෙටූවහුගේ සිරුරින් ගුළු) ලෙහෙ ද සසර අවිදිතාග්‍ර හෙයින් එය (කෙසා මහත් දැයි) සිහිකරන සසර සැරිසරන සත්ත්වයන්ගේ අස්ථිරාශිය ද සිහිකර.

496. (බුදුවරයන් විසින්) සියුසැගුරු උපමා කොට එළවන ලද (ඇසින් හුණු) කඳුළු (තෙනෙන් බී) කිරි (සිරුරින් ගුළු) ලේ යන මෙහි පමණ සිහිකර, එක් කපෙක අස්ථීන්ගේ රාශිය වෛපුල්‍ය පර්වතසම කොට සිහිකර.

497. ජම්බුද්වීප සඞ්ඛ්‍යාත පෘථිවිය (ඩෙබරැට පමණින් ගුළි කොට මේ මාගේ මව යැ මේ මවගේ මව යැ යනාදී එක් එක් ගුළිය වෙන් කරන්නේ නම්) ඩෙබරැට සා ගුළි මාතාමහින් කෙරෙති මැ නො පොහොනාහ, (අවිදිතාග්‍ර වූ සසර සැරිසරන සත්ත්වයාට සසර දිගබව දක්වනු සඳහා) උපමා විසින් එළවූ කරුණ සිහිකර.

498. සර තිණකට්ඨසාඛාපලාසං උපනීතං අනමතග්ගතො,[1]
චතුරඞ්ගුලිකා ඝටිකා, පිතුපිතුසෙව්ව නප්පහොන්ති.

499 සර[2] කාණකච්ඡපං පුබ්බසමුද්දෙ අපරතො, ච යුගච්ඡිද්දං
සර තස්ස ච පටිමුක්කං මනුස්සලාභම්හි ඔපම්මං.

500 සර රූපං ඵෙණපිණ්ඩොපමස්ස කායකලිනො අසාරස්ස
ඛන්ධෙ පස්ස අනිච්චෙ සරාහි නිරයෙ බහුවිඝාතෙ[3]

501. සර කටසිං වඩ්ඪෙන්තෙ පුනප්පුනං තාසු තාසු ජාතීසු,
සර කුම්භීලභයානි ච සරාහි චත්තාරි සච්චානි.

502 අමතම්හි විජ්ජමානෙ කිං තව පඤ්චකටුකෙන පීතෙන,
සබ්බා හි කාමරතියො කටුකතරා පඤ්චකටුකෙන.

503 අමතම්හි විජ්ජමානෙ කිං තව කාමෙහි යෙ සපරිළාහා,[4]
සබ්බා හි කාමරතියො ජලිතා කුථිතා කම්පිතා සන්තාපිතා.

504 අසපත්තම්හි සමානෙ කිං තව කාමෙහි යෙ බහුසපත්තා,
රාජග්ගිචොරඋදකප්පියෙහි සාධාරණා කාමා බහුසපත්තා.

505. මොක්ඛම්හි විජ්ජමානෙ කිං තව කාමෙහි යෙසු[5] වධබන්ධො,
කාමෙසු හි අසතා කාමා[6] වධබන්ධනදුක්ඛානි[7] අනුභොන්ති.

506 ආදීපිතා තිණුක්කා ගණ්හන්තං දහන්ති නෙව මුඤ්චන්තං,
උක්කොපමා හි කාමා දහන්ති යෙ තෙ න මුඤ්චන්ති.

507. මා අප්පකස්ස හෙතු කාමසුඛස්ස විපුලං ජහී සුඛං,
මා පුථුලොමොව බළිසං ගිලිත්වා පච්ඡා විහඤ්ඤසි.

508 කාමං කාමෙසු දමස්සු තාව සුනඛොව සඞ්ඛලාබද්ධො,
කාහින්ති ඛු තං කාමා ඡාතා සුනඛංව චණ්ඩාලා.

1. තිණකට්ඨසාඛාපලාසං උපනීතං අනමතග්ගතො සර - මජසං. 2. සරං - මජසං.
3. බහුවිඝාතා - සීමු. 4. පරිළාහා - මජසං, PTS. 5. යෙසුහි - සීමු, ප.
6. අසකාමා - මජසං. 7. වධබන්ධදුඛානි - මජසං.

498. ලොව්හි සියලු තෘණ කාෂ්ට ශාඛා පලාස (සතරඟුල් පමණින් කැබලි කොට එක් එක් කඩ මේ මාගේ පියා යැ මේ පියාගේ පියා යැ යනාදීන් වෙන් කරන්නේ නම්) ඒ සතරඟුල් කඩ පිතෘ-පිතෘන් කෙරෙහි මැ නො පොහොනේ යැ, සසර අවිදිතාග්‍ර භාවයෙහි උපමා වියින් එලවනලද කරුණ සිහිකර.

499. මිනිසත් බැව් ලැබීමෙහි ඖපම්‍ය වූ (අවුරුදු සියයකට වරක් උඩ එන) කණකැස්බා සිහිකර, පෙරදිග මුහුදෙහි ද අපර භාගයෙන් බටහිර උතුරු දකුණු මුහුදෙහි) වාතවෙගයෙන් බමණ වියසිදුර ද (සියවසෙකින් උඩ එන) ඒ කණකැස්බාගේ (වියසිදුරෙහි) ඇඹුනුණු හිස ද සිහිකර.

500. පෙණපිඩකට බඳු උපමා ඇති නිසර වූ කායකලීහුගේ (-කිලිටි සිරුර පිළිබඳ) රූපය සිහිකර, අනිත්‍ය වූ සකන්‍ධයන් බල, නිරයෙහි බොහෝ දුක් සිහිකර.

501. පුනපුනා ඒ ඒ ජාතියෙහි සොහොන්බිම වඩන (සත්ත්වයන්) සිහිකර, කිඹුල්බිය(-උදරපොෂණය පිණිස නො කටයුතු කරනබව)ද සිහිකර, දුක්ඛාදි සිව්සස් (තතුසේ) සිහිකර.

502. බුදුන් වදාළ සදහම් අමා (නොහොත් අමාතය) විද්‍යමාන කල්හි පඤ්චකාමගුණ සෙවීමෙන් (නොහොත් පස්කුළු පීමෙන්) තොපට කවර ප්‍රයොජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු පඤ්චකටුකයට වඩා අතිශයින් කටුකයෝ යි.

503. සදහම්අමා ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් පරිදාහ සහිත වෙත් නම්, ඒ කාමයන්ගෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජන ද, සියලු මැ කාමරතීහු (එකොළොස්ගින්නෙන්) ජ්වලිතයෝ යැ, කුපිතයෝ යැ, කම්පිත වූවාහු තැවුණාහු ද වෙත්.

504. සතුරන් රහිත නෛෂ්ක්‍රම්‍යය ඇතිකල්හි යම් කාමකෙනෙක් බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහු ද ඒ කාමයන්ගෙන් තොපට කවර ප්‍රයොජන ද කාමයෝ රජ ගිනි සොර දිය අප්‍රියයන් හා සාධාරණයහ, බොහෝ සතුරන් ඇත්තාහ

505. මොක්‍ෂය විද්‍යමාන කල්හි යම් කාමකෙනකුන් විෂයෙහි මරණාදී වධය හා සිරබැඳුම් ආදි බන්‍ධන වේ ද, තොපට ඒ කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයොජන ද, යම්හෙයෙකින් කාමයෝ ලාමක වෙත් ද (කාමීහු) වධබන්‍ධන දුක් විඳිත් ද එහෙයිනි.

506. දල්වෙන තණහුල අතින් ගන්නහු දවයි, හරනහු නො මැ දවා. එසේ මැ ය, කාමයෝ උල්කොපම වෙති. යම් කෙනෙක් ඒ කාමයන් නො පියත් ද, ඒ සත්ත්වයන් දවත් මැ යි.

507. අල්ප වූ කාමසුඛය හෙතු කොට මහත් වූ ලොකොත්තර සුඛය නහමක් දුරුකර, බිලිය ගිලැ මසකු මෙන් පසුව නහමක් වැනැසෙව.

508. එකාන්තයෙන් කාමවිෂයෙහි ඉඳුරන් දමනය කරව. බලුදම්න් බඳනාලද ශුනකයකු සෙයින් (තෙපි කාමබන්‍ධනයෙන්) බඳනා-ලද්දහු යැ, සයින් පෙළුණු සැඬොල්හු ශුනකයකු (ලැබ කමින් නසත් ද) කාමයෝ තොප එසේ කරන්නාහ.

509. අපරිමිතං ච දුක්ඛං බහූනි ච චිත්තදොමනස්සානි,
අනුභොහියි කාමෙසු යුඤ්ජන්තා පටිනිස්සජ අද්ධුවෙ කාමෙ.

510. අජරම්හි විජ්ජමානෙ කිං තව කාමෙහි යෙසු
ජරාමරණව්‍යාධිගහිතා සබ්බා සබ්බත්ථ ජාතියො.

511. ඉදමජරමිදමමරං ඉදමජරාමරපදමසොකං,
අසපත්තමසම්බාධං අඛලිතමභයං නිරුපතාපං.

512 අධිගතමිදං බහූහි අමතමජ්ජාපි ච ලභනීයමිදං,
යො යොනිසො පයුඤ්ජති න ච සක්කා අඝටමානෙන

513 එවං භණති සුමෙධා සඞ්ඛාරගතෙ රතිමලභමානා,
අනුනෙන්ත්‍යාණීකදත්තං කෙසෙ ච ඡමං ඛිපි සුමෙධා.

514. උට්ඨාය අණීකදත්තො පඤ්ජලිකො යාචි තස්සා පිතරං සො,
විස්සජ්ජෙථ සුමෙධං පබ්බජිතුං විමොක්ඛසච්චදස්සා.

515. විස්සජ්ජිතා මාතාපිතූහි පබ්බජි සොකභයභීතා,
ඡ අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා අග්ගඵලං සික්ඛමානාය.

516. අච්ඡරියං අබ්භුතං තං නිබ්බානං ආසි රාජකඤ්ඤාය,
පුබ්බෙනිවාසචරිතං යථා බ්‍යාකරි පච්ඡිමෙ කාලෙ.

517 භගවති කොණාගමනෙ සඞ්ඝාරාමම්හි නවනිවෙසම්හි
සඛියො තිස්සො ජනියො විහාරදානං අදාසිම්හාසෙ.[1]

518. දසක්ඛත්තුං සතක්ඛත්තුං දසසතක්ඛත්තුං සතානි ච සතක්ඛත්තුං,
දෙවෙසු උප්පජ්ජිම්හ කො පන වාදෙ මනුස්සෙසු.

519 දෙවෙසු මහිද්ධිකා අහුම්හ මානුසකම්හි කො පන වාදෙ,
සත්තරතනස්ස මහෙසී ඉත්ථිරතනං අහං ආසිං.

520. සො හෙතු සො පභවො තං මූලං සාව සාසනෙ ඛන්ති,
තං පඨමං සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.

1. අදාසිම්හ - මජසං.

509. කාමයන්හි යෙදුණු තෙපි අපරිමිත වූ කායික දුක් ද බොහෝ චෛතසික වූ දොම්නස් ද විඳින්නහු ය, එහෙයින් අනිත්‍ය වූ කාමයන් දුරුකරව.

510. යම් කාම කෙනකුන් ඇති කල්හි සියලු භවාදියෙහි සියලු ජාතීහු ජරාමරණව්‍යාධීන් විසින් ගන්නා (මඩනා) ලද්දහු ද එහෙයින් අජර වූ නිවන ඇතිකල්හි තොපට කාමයන්ගෙන් කවර ප්‍රයොජන ද?

511. මේ නිවන ජරා රහිත යැ, මෙය මරණ රහිත යැ, මෙය අජරාමර බවට කාරණ යැ ශොක රහිත යැ, සපත්නධර්ම රහිත යැ, කෙලශසම්බාධ රහිත යැ, දුශ්චරිතකිලුටු රහිත යැ, නිර්භය යැ, තැවිලි රහිත යි.

512. මේ අමාමහනිවන බොහෝ බුද්ධාදි ආර්‍යයන් විසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරනලද, දූඳුදු යමෙක් (ශාස්තෘන් විසින් දෙනලද උපායෙහි සිට) නුවණින් යොග කෙරේ ද (ඔහු විසින්) පැමිණිය හැකි වෙයි, උත්සාහ නො කරනුවහු විසින් ලැබිය නොහැකි වේ.

513. සංස්කාරප්‍රවෘත්තියෙහි අභිරතිය නොලබන සුමෙධා මෙසේ කියයි, රැළි අණිකදත්ත රජුට හඟවමින් සුමෙධා (කඩුවෙන් කැපූ) තම කෙස්වැටිය බිමැ හෙළු.

514. ඒ අණිකදත්තරජ නැඟීසිට ඇඳිලි බැඳ ඇගේ පියරජුට යාච්ඤා කෙළේ: සුමෙධා පැවිදිවන්නට හරිනු මැන, (ඕ) අවිපරීත වූ විමොක්‍ෂසත්‍යය දක්නී වේවා.

515. මවුපියන් විසින් හරනාලද ශොකභයින් බියපත් වූ ඕ පැවිදි වූ යැ, ශික්‍ෂමාණ වූ ඇය විසින් ෂඩභිඥවෝ පසක් කරනලදහ, අග්‍රඵල වූ අර්හත්ත්වය පසක් කරන ලදි.

516. රාජපුත්‍රි වූ සුමෙධාවට ඒ කෙලශපරිනිර්වාණ වූ නිවන ආශ්චර්‍ය අද්භූත ඒ, පශ්චිම වූ ස්කන්ධපරිනිර්වාණකාලයෙහි සවකීය පූර්වනිවාස-චරිතය යම්සේ ප්‍රකාශ කළා ද ඒ එසේ දතයුතු.

517. කොණාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ කලැ අභිනවයෙන් පිහිටුවනලද සඞ්ඝාරාමයෙහි (ධනඤ්ජානී යැ ඛෙමා යැ මම යැ යන) තුන්දෙහෙළි වැ උපන් අපි විහාරදානය දුන්මහ

518 (ඒ විහාරදානයාගේ අනුභවින්) දසවර ද සියවර ද දහස්වර ද දසදහස්වර ද දෙවියන් කෙරෙහි උපනුම්හ, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් වාර කියනු මැ කිම.

519 දෙවියන් කෙරෙහි උපන් කලැ මහත් සෘද්ධි ඇති වූම්හ, මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් කලැ කියනු කිමැ, මම සප්තවිධ රත්නයෙන් යුත් සක්විතිරජුට මෙහෙසි වූ ස්ත්‍රිරත්නය වීමි.

520 (යථොක්ත දෙව්මිනිස්සුව ලැබීමට) කොණාගමන බුදුන් කලැ දෙනලද විහාරදානයෙහි) ඒ අනුසස හෙතු විය. එය ප්‍රභව විය, එය මුල් විය, මේ ශාස්තෘශාසනයෙහි එ මැ නිර්වාණක්‍ෂාන්තිය විය, ශාසනයෙහි ඒ ප්‍රථම සමාගමය විය, දහම්හි ඇලුණු සුමෙධාවගේ ඒ නිර්වාණපදප්‍රාප්තිය වී.

521\. එවං කරොන්ති යෙ සද්දහන්ති වචනං අනොමපඤ්ඤස්ස
නිබ්බින්දන්ති භවගතෙ නිබ්බින්දිත්වා විරජ්ජන්තීති.

ඉත්ථං සුදං සුමෙධා ථෙරී ගාථායො අභාසිත්ථාති.

සුමෙධාථෙරීගාථං.

මහානිපාතො නිට්ඨිතො.

ගාථාසතානි චත්තාරි අසීති පුන චුද්දස
ථෙරියෙකුත්තරසතා සබ්බා තා ආසවක්ඛයාති.

ථෙරීගාථා සමත්තා.

521. යම් කෙනෙක් (මා විසින් පූර්වාතමහාවයෙහි හා දැනුදු යම්සේ කරනලද නම්) එපරිදි කෙරෙත් ද, (භෙයපරායීනනා ඥාන ඇති බැවින්) පරිපූර්ණප්‍රඥා ඇති බුදුන්ගේ වචනය හදහත් ද, ඔහු (ත්‍රෛභූමක සංස්කාර සඞ්ඛ්‍යාත) භවගතයෙහි (විදර්ශනා ප්‍රඥායෙන්) නිර්වේදයට පැමිණෙති (-කලකිරෙති) නිර්වේදයට පැමිණ (සියලු භවගතයෙන්) මිදෙත් යයි.

මෙසේ සුමෙධා ස්ථවිරීන් වහන්සේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කළාහ'යි

සුමෙධාථෙරිගාථා යි.

මහානිපාතය නිමි.

''ථෙරිගාථාපාළි''යෙහි ගාථා සාරසියයක් ද අසූවක් ද යළි තුදුසක් ද වෙති, ස්ථවිරිහු එකොතහරශතයෙකි, (එක්සියඑක්දෙනෙකි) ඔහු හැම-දෙන ආශ්‍රවක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත රහත්බවට පැමිණියෝ යි.

ථෙරීගාථා සමාප්ත යි.

ථෙරීගාථාපාලි

අනුක්කමණිකා

ගාථාදිපාදානුක්කමණිකා

II

සඤ්ඤානාමානුක්කමණිකා

III

විසෙසපදානුක්කමණිකා

විශෙෂපදනුක්කමණිකා